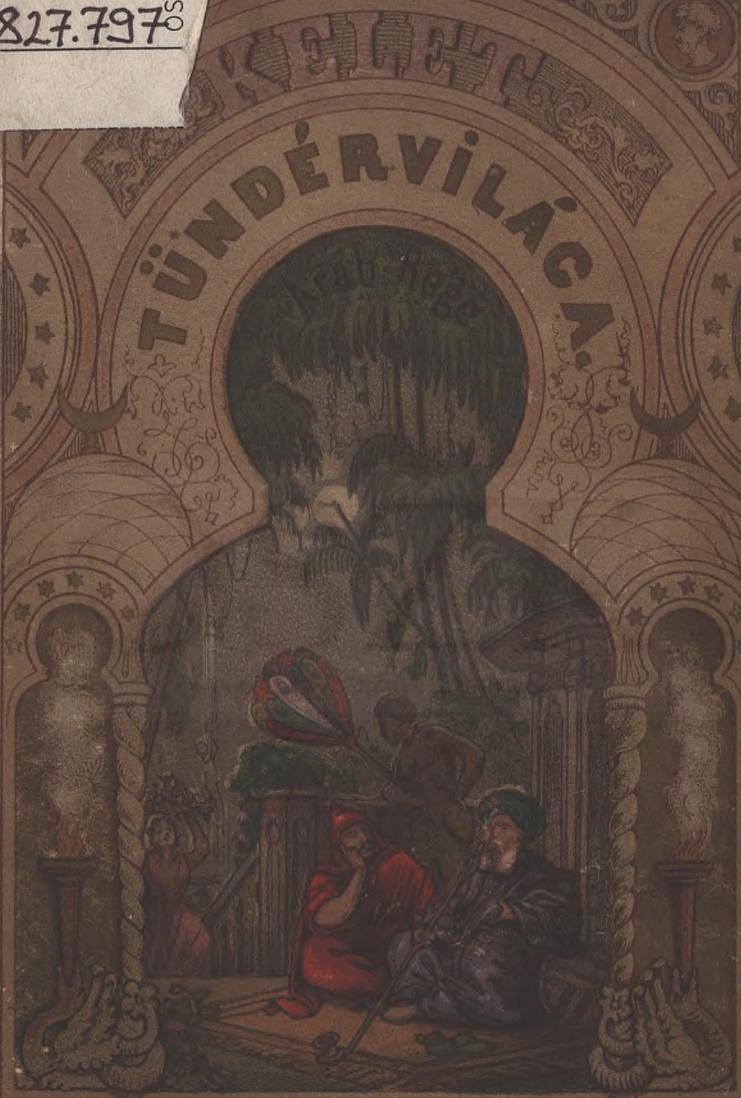

827.797

OSZK

TÜNDÉRVILÁC

Kolozsvártt Stein János.

OSZK

Országos Széchényi Könyvtár

KELJ FEL SZULTÁN, S INDULJ KELETRE!

KELET
TÜNDEK VILÁGA,

VAGY

SZAIK ZÜLIÁZÁN SZULTÁN.

~~~~~  
**ARÁB REGÉ.**

**Ali-bey után**

FORDITOTTA

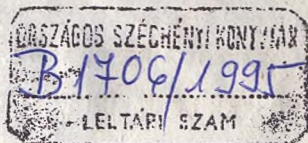
**ORBÁN BALÁZS.**

**ELSŐ KÖTET.**

~~~~~  
KOLOZSVÁRTT, 1864.

KIADJA STEIN JÁNOS, ERD. MUZEUM EGYLETI KÖNYVÁRUS.

827.797

ELŐSZÓ.

.....

Az élet első szakában, midőn bölcsönkből ki-
lépve, az észtehetség megkezdi működését, legelőbb
a dajkáink elbeszélte mesék, tündérregék azok, me-
lyek figyelmünket megragadják, melyek a gyerek első
sejtelmeinek kedvencz tárgyai; s ki nem emlékszik
vissza mintegy vallásos kegyelettel a korra, midőn
sarkon forgó aranyvárak, tündérkirályleányokkal né-
pesített világot alkotta magának a világösmeretről még
csak homályos fogalmakkal bíró gyereki ész; ki előtt
ne lennének édes visszemlékek azon boldog előkornak
ártatlan éldeletei, midőn egy ránczos arczu öreg dajka
elmondotta mese vala még vágyainknak netovábbja!
S mindezen regészet — mely talán egy népnél is
Europában nincs inkább kifejlődve, mint nálunk, mely
egészen korunkig megtartá a csudás és természetfe-

lettiesség jellemét, mely nemtők, óriások, tündérek egy egészen ismeretlen képzelt világát tárja fel — keletről veszi eredetét, hol azok a nép száján most is keringnek; rege mulattatja a népet az aráb tanyákon, a gazdagok szerályaiban, a szilaj beduinok sátrai alatt, a karavánok éji tanyáin, zajongó városok hús kávéházaiban; estve az édes semmitnemtevésre összegyűlt lakosok bodor füstfellegeket eregetve, elégtelen hallgatják a Nakilok meséit, melyek egy csudás képzetű világot tárják fel, de a melyek gyakran a nép száján megmaradott történeti eseményeknek s ezredéves hagyományoknak elburkolt s mesés alakot öltött elbeszélései s mintegy előtörténelmei is.

S e modor, e csudás fantasticismus, e természetfelettiességbe átmerengés, e vallásos mysticismus önti el a keleti s főképpen az aráb irodalom minden termékeit is.

Egy ily, de a legtöbb keleti regéktől eltérőleg összefüggő egészét képző s az európai irodalomban egészen ismeretlen gyöngyöt van szerencsém az olvasó közönségnek — a keleti irodalomból — bemutatni „Kelet tündérvilága, vagy Szaif Züliázán Szultán“ cím alatt.

Ez egy gyönyörű hősköltemény, mely az Iszlám ezen bolygó hősének eseménydús életét tárgyalja.

Nagyszerű és csudás mű ez, valódi kincstára a keleti gazdag képzelődés szülte szellemdús s ragyogóan könnyüded arab költészetnek. Szaif Züliázán, ki életét az elnyomottak, üldözöttek és szenvedők fölsegélésére fordítja, ki nemes szive ösztönétől vezetve bebarangolja a világot, mindenütt segínyt és vigaszt nyújtva, mindenütt az igazság és jogosság mellett harczolva. Szaif Züliázán a hősiesség és erényes lovagiasság eszményképe, civilisator és vallás-terjesztő egy személyben, valóságos mythoszi kép, az Iszlámnak csudák bűv-környezetében tényező Theseusa, Don Quichotte-ja, Rollandja, Garabonczás diákja, s azon becses mű, melyben hőstényei adatnak elé, a nagy arab nemzet alakulását s történet előtti korát oly megható s elragadóan szép modorban adja elé, hogy azt valójában az Iszlám Iliászának tekinthetjük, mely — véleményem szerint — minden eddig ösmert arab irodalmi művet, még az annyira bámult „Ezeregy éjszakát“ is képességben, költői becsben összehasonlithatlanul felülmulja.

Hogy ki eredeti szerzője „Szaif Züliázán Szultán“-nak, nem lehet tudni. Ali bey (a mostani Ali pasa-fővezér) szedte össze s adta ki igen kevés — csak ismerősei- és barátainak küldött — példányban. Én szerencsés voltam egy ily példány birtokába jut-

ni, s azt azon reményben, hogy irodalmunk viruló kertjébe egy becses és igen szép idegen virágot plántálok át — lefordítám szigoruan ragaszkodva az eredeti szöveghez s azon semmit sem változtatva. S most, midőn az olvasó közönségnek átadom, azt azon szívem mélyéből fakadó óhajtással teszem, hogy az által bármely szerény szolgálatot tehessek nemzeti irodalmunknak, s a kedves olvasóknak pedig egy mulatságos és élvezetes könyvet nyujthassak.

Lengyelfalva, 1863.

Orbán Balázs.

SZAIF ZÜLIÁZÁN SZULTÁN.

OSZK

Országos Széchényi Könyvtár

I.

A rahalai arábok.

Szaif atyja, szultán Züliázánnak végnapjai. Szaif születése és neveltetése.

Régi ős időkben a tahhabia-aráboknak volt egy szultánjuk, a kit Züliázánnak neveztek, s a ki igen híres vala vitézségéről és bölcseségéről.

Az általa kormányzott hatalmas törzs Dsedda város közelében tanyázott.

E népnek nem volt állandó lakása; tevéken hordott sátraik most termékeny téreken simultak át, majd a völgyek mélyében nyugodtak vándormadarak példájára, melyek ösztönszerűleg változtatnak helyet és éghajlatot.

E törzset ekkor rahalai aráboknak nevezték.

Egy este a szendergő szultán Züliázánnak álmában fényözönben ragyogó tisztos öreg jelent meg, a ki így szólt hozzá:

„Kelj fel szultán s intézd lépteidet kelet felé! Ezen útadat Allah akarja. Tenéked egy nagy jövőjű fiad fog születni, a ki hivatva van egy nagyon régi és tisztelt jóslatnak teljesítésére.“

A felébredett málik nem akart hitelt adni álmának.

Álom ez, mint a többi; a képzelődésnek játszi képei — mondá ő.

De következő éjjel az öreg újból megjelent s ismétlé szavait.

A málik ekkor sem akart hinni.

Végre harmadik éjjel is megjelent az öreg s komoly hangon monda:

„Szultán, tudd meg, hogy álmod nem az ördög-től, hanem Istentől jön.“

Ekkor eléhivatá vezérét Jattrábot s elbeszélvén háromszor látott álmát, kérdé tőle:

— Mit szólasz ehez?

— Já! *) szerencsés málik — felelé Jattráb — én azt hiszem, hogy álmod sokat jelentő, s hogy engedelmeskedned kell!

Vezérének ezen tanácsára a szultán rendeletet adott seregeinek és alattvalóinak az indulásra. Felraktak holmit a tevékre, a szultán lóra ült, lovagjai közé vágatott s a Mindenható intését követve, kelet felé indultak.

Útjuk hosszas volt. Lakatlan puszták-, magas heglánczolatok- és nagy folyókon vezetett az át, míg végre elérték a szent várost, Mekkát, a hol a khába van.

A lakosok kijöttek a málik elibe s állásához illő tisztelettel és kitüntetéssel fogadták.

A városba bevonulván, Züliázán megkerülte a khábát s rendeletet adott seregeinek, hogy telepedjenek le, kinyugodni az út fáradalmaikat.

*) Szokásos felkiáltása az araboknak.

S midőn szultán Züliázán látná Mekkát és látná, hogy a khába mennyire tisztelt az igazhivők előtt, kik közéről vagy távolról el kell hogy jöjenek egyszer legalább életök folytán, hogy a szent templomot, Istennek szentelt lakását meglátogassák; azon vétkes gondolat fogamzott agyában, hogy ha ő ezen imaházat lerombolná s azt alapítandó városában újból és ugyanazon anyagból fölépítené, akkor az ő városa oly nevezetessé válnék, mint Mekka; khábájává lenne az a félvilágnak s találkozási helye a hívőknek.

Alig villant át agyán a gondolat, a szultán fel akart kelni, hogy azt hajtsa végre, de íme, nem tudott mozdulni; teste elveszté minden érzékenységét és erejét.

Azonnal hivatá vezérét s így szólt hozzá:

— Nézd, mi ért engem! Beteg nem vagyok és még sem tudok felkelni.

— Já, málik! te bizonyosan rossz gondolattal voltál a szent khába iránt. Tudd meg, hogy Allah védi s nem engedi, hogy senki érintse azt.

— Úgy van, Jattráb! — viszonzá a málik — én le akarám azt rontani; de ezzel a világért sem akartam Alláht sérteni, át akarám azt szállítani építendő városomba, hogy országom ez által nevezetessé és a világ találkozási helyévé váljon.

— Bánd meg gondolatodat, málik! — monda a vezér — s erődöt vissza fogod nyerni.

S mihelyt Züliázán tervéről lemondott, tagjai visszanyerték hajlékonyságukat; de ekkor azt hívé, hogy az egyszerű zsibbadás volt, s ördögsugalta eszméje ismét megújult, s midőn azt végre akarta hajtani, ugyanazon akadály gátolta. Újból bűnbocsánatért

esdett Alláhhoz, s újból visszaesett vétkébe; de harmadikszor őszintén megbánta azt s bement a mecsetbe és imáját végezvén, gazdag ajándékokat tett a khába, annak öre és a szegények számára.

Ezután pedig rendeletet adott népének az elindulásra.

Sok napokig homok- és sivatagokon úsztak elhagyott tájakon, melyek végtelensége fölött ijesztő magány honolt.

Végre egy hónapi út után egy gyönyörűségez termékeny országot értek el, hol éltető illatár terjedt mindenfelé. Zugó patakok frissíték a léget s élesztének viritó zöldséget. Nagy és lombdús fák szegélyezték az utakat. A fák koronáin a madársereg oly édes dalt zengett, mintha áldaná a természet urát, hogy ezen szép és boldog helyen ada lételt nekik.

A táj szépsége által elragadtatott Züliázán, vezérét hivatván, így szólt:

— Ezen szép helyre akarom városomat építeni: mit szólasz hozzá?

— Földnek ura! — felelt Jattráb — a parancsolat tiéd, az engedelmesség a miénk; a mit te választasz, azzal mí elégteltek leendünk.

A szultán rögtön mérnököket, kőmivéseket és ácsokat hivatott. A város tervrajza rögtön elkészített. Nem sokára nagyszerű épületek emelkedtek a folyam partjain s egy év múlva Züliázán egy nagyszerűen szép városba vonult bé seregeivel.

A málik ekkor új hona belügyeit kezdé rendezni; városát tudta nélkül Habesh és Zudán területén építé, Zudán egy nagy kiterjedésű, sok kormányzóságra felosztott tartomány volt, uralkodója szultán Szaif Rád

(így neveztetett, hogy rád mennydörgést jelent és hangja mennydörgéshez hasonló volt), kinek fővárosa a tenger partján fekvő Medinet-Adur volt, s hadserege 800,000 főből állott. Ezen birodalmat lakó nép fekete volt s egy Zahl-nak nevezett csillagzatot imádott.

Midőn szultán Szaif Rád értesült arról, hogy Züliázán az ő területére telepedett, iszonyú dühbe jött s összehívott vezérei- és tanácsnokaihoz így szólt:

— Nó látjátok, az arabok ezen málikja elég merész volt országomba várost építeni magának. De én ellene vezetem hadseregemet, s ezen népsöpredéket kiirtom a földről.

Ekkor vezére Szkárdion fölkelt s földig hajolván Szaif-Rád előtt, monda:

— Já, Azaman málik! ura a földnek — tudd meg, hogy meggondolatlanság lenne az arabokat megtámadni, mert Noé átka teljesülhetne rajtunk.

— S mi az a Noé átka? — kérdi a szultán.

— Egy nap — felelé Szkárdion — a proféta Noé egy fa alatt aludt, csak könnyü öltöny fedte nyugvó tagjait; fiai Sám és Hám, közelében voltak, egy szelöcske föllebbenté a proféta köpenyét s őt meztelenül hagyta. Hám nevetve fakadt, Sám pedig felkelvén betakarta atyját; s midőn Noé fölébredve megérté fiainak eljárását, fölemelvén kezeit az égre, felkiáltott: Isten! Hámnak utódait tedd feketékké és Sám utódainak rabszolgáivá. S mi nekünk, Hám utódainak, rettegünk kell ezen átkot s nem kell megtámadnunk az arabokat, kik Sámnak ivadécai.

— Ha ez így van — mond a szultán — hát minő tanácsot adsz nekem?

— Véleményem az lenne — felel Szkárdion — hogy egy szerencsétető levelet s ajándékokat kellene küldeni az arábok szultánjának; ezen ajándékok között lehetne egy elbűvölő szép rabnő, a ki mérget vinne magával, a szultánt kellemeivel leigézvén megmérgezné, s mihelyt főnökük halva lenne, az arábok elhagynák országunkat.

— Meg vagyok elégedve veled, vezér! — szolt Szaif-Rád — te jó tanácsadó vagy s én követni fogom tanácsodat.

A szerencsétető levél és az ajándékok elkészítetvén, a szultán háremjéből egy páratlan szépségű, ügyes, értelmes és ravasz rabnőt választott.

— Já Kamaria, én téged ajándékba küldelek az arábok málikjának, kit el kell csábitnod s megmérgezned, s ha ez neked sikerül, háremem első hölgyévé teszek, s kegyelmem zápora fog rád omlani.

— Uram! én végrehajtom parancsodat, elcsábitom a málikot s szerelmeért cserébe mérget fogok neki adni.

Egy testőr-tisztre bizták, hogy a szép rabnőt és az ajándékokat vigye el az arábok málikjának s Szaif-Rád szerencsétető iratát adja át.

De Szaif-Rádnak volt egy más vezére Rif, egy tudomány kedvelő, sokat olvasott s igazság szerető férfiú. Ő nem hitt a csillagokban, de azok között élvén, kik azt hívék, nem nyilatkozhatott; az ő vallása az Allah profétája Ibrahim által alapított vallás volt s ohajtotta, hogy Noé átka teljesüljön. Szaif-Rád ármánya sérté egyeneslelkűségét, s titkon egy futárt indított az arábokhoz, egy levele által értesítendő málik Züliázánt a veszélyről, mely őt fenyegeti.

Egy nap azt jelentik az arabok szultánjának, hogy egy tiszt által vezetett csapat van a szerály-kapuban, a tiszt ajándékokat hoz a habeshi máliktól s kéri, engedtessek meg, hogy az arabok szultánjának lábaihoz vethesse magát.

Züliázán ez értesítés után rögtön a fogadási terembe sietett s testőrtisztjeitől környezett trónjára ülve rendeletet adott, hogy a követet bocsássák bé. Ez földig borulva, átadta a rabnőt, ajándékokat és szultán Szaif-Rád szerencsétető levelét; Züliázán nagy örömmel fogadta azokat s főképpen nem tudta szeméit levenni a szép rabnőről, a kihez hasonló szépet ő soha életében nem látott. Rendeletet adott, hogy a küldöttséget kitüntetéssel fogadják, fölkel, hogy a nőt háremjébe kísérje, midőn Jattráb e szavakkal tartóztatá föl:

— Földnek hatalmas ura! hová méssz? A tanácskozásnak még nincsen vége.

— Megyek ezen rabnő után, ki bennem a legszenvédélyesebb s ellenállhatlan szerelmet gerjeszté.

— Szerencsés málik! — felelé a vezér — felséged nem bizhatik egy ismeretlen rabnőben, vagy nem kell-é nekünk mindég tartanunk a habeshi szultántól?

És elmondá neki a Noé történetét. S míg a vezér ezen történetet beszélné, egy más követet jelentnek. Ez Rif futárja volt, s mihelyt a szultán Züliázán Rif levelét elolvasá, felkiáltott: Az ég tartson meg téged, Jattráb! bár minden uralkodónak volna olyan szolgálja, a milyen te vagy. A mit nekem mondál, alapos. Olvasd e levelet, melyet egy hitünkön levő ír.

Ekkor Züliázán a hárembe rohant villogó karddal kezében s így kiált föl:

Kamaria! téged azért küldöttek ide, hogy mérgeznél meg engemet. Ne hazudj, mert halva vagy!

A nagyravágyó és álnok Kamaria észrevette, hogy a málik már szerelmes belé, hogy ő kedvenczévé válhat s mindent nyerhet, ha az igazságot leleplezi előtte; azért a szultán lábaihoz vetve magát, s hosszú hajfürteit megtépve, szívhatóan monda:

— Világ hatalmas ura! ím itt van a mit hoztam. Én egy oly jó urat, mint te, nem csalhatok meg.

Züliázán szeretettel emelé föl s háremébe vitte, hol nejei között a legkedveltebbé lön.

A máliknak eddig még nem volt gyermeke. Képzeltetni, mekkora volt öröme, midőn nem sokára meggyőződék, hogy Kamaria érdekes állapotban van. Azonban az apai örömet nem élvezheté, mert nem sokára terhes beteg lett s érezvén, hogy végórája közelg, tanácsát összehivatá.

— Látjátok gyöngeségemet — így szólt vezéreihöz — az gyógyithatatlan, végóráim közelg s nekem is át kell mennem a hidon, melyen a föld minden halandó lakosainak át kell vonulnia. Ha Allah akarátja az, hogy elébb meghaljak, mintsem egy fiam születnék, ajánlom nektek szeretett Kamariámat, hogy ő legyen a tí szultánátok, míg a gyermek az uralkodási kort eléri, s ha kit ő világra hoz fiu, és majd nagykorú lesz, ő legyen a tí szultánotok; ha pedig leány lesz, a ki nőül veszi, az legyen uralkodótok.

Ekkor eléhivatá Kamariát, ajánlotta neki, hogy igazságos legyen alattvalóihoz, legyenek azok gazdagok avagy szegények, s hogy soha vezéreinek tanácsa nélkül semmit se tegyen.

Három nappal ez ünnepélyes nyilatkozat után Züliázán meghalt. Egész népe megsiratta őt s az akkori idők szerint nagy tisztességgel és pompával temették el.

Kamaria átvette a kormányt s kilencz hónap mulva egy fiut szült, szépet mint a hold sugára. Soha ily bámulatra méltó szép gyermeket halandó nem látott. Bal arczán a tahhabiai málikok sajtáságos jegye volt, melylyel minden maliknak születnie kellett. Midőn Kamaria meglátta szülöttét, az anyai édes öröm helyett féltékenységet érzett szívében s így elmélkedett: Hogyan, ez a gyermek vegye ki kezemből a hatalmat s én szultánából újra rabnővé legyek?! nem, nem! ez nem fog megtörténni, inkább haljon meg e gyermek! s dühöngő örültségében egy kardot ragadott s az ártatlan teremtésnek rohant; midőn a dahia (bába) feltartóztatá, mondván:

— Mit akarsz, fejedelemnő! mit vétett neked ez a gyermek?

— Én azt akarom, hogy a hatalom mindég az én kezeimben maradjon s ha ez a gyermek életben marad és felnő, kiragadja kezemből a hatalmat a szultánsággal együtt.

— De ha te ezen gyermeket meggyilkolod, én közhírré teszem, s te élteddel lakolsz bünödért; aztán ki mondja, hogy e gyerek élni fog, — gyenge szárnytalan lepke ez, melyet a szélnek egy fuvalma is megsemmisíthet. A hatalom megtartása iránti remény még nincs elveszve.

Kamaria engedett a bába bölcs tanácsának s egy dajkát hivatott.

A gyermek születésének negyedik napján a vezérek ohajtották látni leendő szultánjokat s Kamaria

kénytelen volt a gyereket a tanács és a népnek bemutatni. A fiatal herceg arany himzetes bársonyba volt takarva, a vezérek földig hajolva vonultak el előtte s a nép hängos kiáltással üdvözlé őt, mint törvényes szultánt.

Az ünnepély alatt Kamaria alig tudta visszatar-tani féltékenységének dühét s a hárembe visszatérve, dühösen ragadta meg gyermekét és fölkiáltott:

— Nem, nem! te nem fogod soha az én helyemet elfoglalni. Történjék bármi velem, de én nem ápolhatom, nem nevelhetem azt, a ki hatalmam elrab-lója lesz, — s másodszor is meg akará gyilkolni gye-rekét, midőn a bába újból megakadályozá, mondván:

— Já! urnője a földnek, szenvedélyed téged elvakít, vétkes tettered nem lesz eltakarható; tudni fogja azt mindenki.

— Mindegy; meg kell hálnia!

— Hallgass meg asszonyom — mond a bába — ha megengeded tanácsot adnom, véleményem szerint, a meggyilkolásnál van egy sokkal okosabb mód a gyereket lerázni nyakadról, t. i. vigyük őt egy elha-gyott pusztá helyre s hagyjuk ott. Ha megél, Allah akarta hogy éljen; ha meghal, legalább nem gyötör lelkiösmereted, hogy saját gyermekedet meggyilkoltad.

A fejedelemnö elfogadta ezen tanácsot s az éj beálltával lovakat nyergeltetett maga és a bába szá-mára; két nap és két éjjel mentek, míg a pusztát elérték, azon végtelen homok sivatagot, melyen semmi emberi lény nem lakott, a hol a tenyészetnek semmi jele nem mutatkozott — kivéve egy lombdús s a ho-moktenger közepette egyedül álló fát. Kamaria és a bába megállottak e fa alatt s az alvó gyereket a

homokra fektetve, feje alá egy aranynyal telt ezüst erszényt helyeztek, karjára egy drága gyöngyös karpereczet kapcsoltak s azután lóra ültek és elnyargaltak.

Az elhagyatott szegény gyerek kevéssel azután mosolyogva ébredett s nem sokára éhséget érezvén, sirni kezdett, de az ég ura örködött az ártatlan felett: egy gazellának kicsinyeit egy vadász elragadta, míg az anya füvet keresni távozott, s midőn visszatérve kicsinyeit nem találta, nyargalni kezdett mindenfelé a homok-pusztán bögve keresvén, s egyszerre kettős fájdalmat érezve, kölykeinek elvesztését s tejtölt tölgyét fájlalván. Ezen nyargalásában éppen a gyerek felett állapodott meg; az éhségtől kínzott gyerek emlőit szájába fogván, szopta; az állat pedig azt hívén, hogy kölykét találta fel, mozdulatlanul maradott helyén, míg a gyerek jóllakván elaludt, s ezután napjában többször visszatért tejet és ápolást nyujtván a szegény elhagyott gyermeknek s így a pusztai gazella anyai ösztöne megmenté az anyjától elhagyott gyermeket.

Egyszer a gazella a vadászok hálójába került; de sikerülvén kibontakoznia, eliramodott. A vadász követte és lest állott reá; s íme, látá hogy a gazella a lombdús fa alatt megállapodik s a csecsemőnek táplálékot nyujt; közeledve, megpillantja a szép gyereket, fölvevé azt a mellette levő erszénynyel együtt s visszatért Habesh tartományában levő városába.

Ottan málik Efrah szerályába ment, ki kormányzója volt a szultán Szaif-Rád birtokaihoz tartozó tartománynak. Malik Efrah vezérét Szkárdisnak hívták s ez testvére volt Szkárdionnak, Szaif-Rád vezérének. Midőn a málik a vadász elbeszélését végig hallgatta,

a gyereket átvéve térdeire helyezte s figyelmesen kezdte vizsgálni. Oly szép volt e csecsemő, hogy nem lehet megihatottság nélkül tekinteni reá; szép szemeiben annyi értelem s oly búskomolyság kifejezése ült, mintha érezte volna szerencsétlenségét s mint a málik szemlélgeté, szívében oly nagy szeretetet érzett ébredni a csecsemő iránt, mintha saját gyermeke lenne; hivatá vezérét s így szóla hozzá:

— Nézd ezt a gyermeket, nem csuda szépségü-é? s nézd ezen kis fekete jegyet jobb arczán!

Midőn a vezér közéről megvizsgálná, az iszony és gyűlölet érzetével kiáltott föl:

— Já, málik! ne engedd, hogy életben maradjon ez a gyermek; ő fia az aráboknak, s tudod hogy nekünk mindég rettegnünk kell a Noé átka miatt. Bizonyosan valamely törvénytelen szülött, kit anyja eldobott hogy szégyenét eltakarja. Ölesd meg, málik! e gyereket; mert az ránk szerencsétlenséget fog hozni.

— Hogyan, én ölessem meg ez ártatlan teremést? — mond Efrah — s mi roszat cselekedett az, hogy haláit érdemeljen? Vadász! vedd a gyerekekkel talált erszényt, a karpereczet megtartom, mert az ismertető jel lehet szülőinek fölfedezésére.

Alig távozá a vadász, málik Efrahnak hirül hozák, hogy kedvencz nője egy kis leányt szült. Fölvevén ekkor a kis fiut, háremébe vitte, a két gyermeket összehasonlitandó egymás mellé fektette, s névén őket észrevette, hogy leánykája bal arczán éppen oly jegy van, minő a fiunak jobb arczán s hogy az éppen oly bámulandó szépségü volt mint a kis fiu. Vezérét újból hivatván, így szólott hozzá:

— Nézd Szkárdis, minő hasonlók e gyerekek; nézd a jegyet, melyet mind a kettő hord.

Midőn a vezér megvizsgálta a jegyeket, turbánját a földre dobta s szakállát tépve fölkiáltott:

— Já, málik! ha valaha e két jegy Habeshben egyesül, mí meg leszünk semmisítve s elseperve a földről; ezen gyerekek egyikének meg kell halni, s ha te habozol azt tenni, én szultán Szaif-Rádot értesítendem, hogy te palotádban nemzetednek legnagyobb ellenségét növeled és ápolod.

— Szkárdis! e leány szivemnek egy része, a fiunak bűnét nem látom s büntetni nem fogom, azonban hogy félelmedet eloszlassam, beléegyezem hogy azok elkülönözten növekedjenek s hogy soha egymással ne találkozzanak.

Egy kastélyt építtetett a kis fiu számára, kinek Veh Shilfala (a pusztai szarvas fia) nevet adtak. A málik leánya a palotában növekedett, és Sháma (szépség jegye) nevet kapott.

Mindkét gyerek gyorsan fejlődött erő és értelemben. Veh Shilfala, növelésére küldött tudósok felügyelete alatt növekedett; nyelvekre, fegyverforgatás- és lovaglásra tanították. Tizenöt éves korában az ifju már minden hadgyakorlatban kitünő volt, s minden lovat megült. Oly gyakorlatok, melyek — azon korban nehéz és hosszú fegyverzettel személyes mérközéssel folyt a harcz — igen bajosak voltak. Veh Shilfala tanítói bámulták a lángészt, melylyel tanítványuk birt, az élénk felfogást, melylyel mindent elsajátított, az erőt és bátorságot, melyet a testi gyakorlatokban tanusított. Tizenöt éves korában már megmérték a leggyakorlottabb s leghiresebb harczolókkal; azon korban ismert tudományok közül egy sem volt, melyben kitünő ismeretekkel ne birt volna. Málik Efrahszerette, mint saját fiát, s büszke volt reá.

De minél inkább fejlődtek a fiatal nagy tulajdonai, Szkárdis vezér lelkében annál inkább növekedett a gyűlölet és félelem érzete s szünet nélkül ismételte a máliknak, hogy addig míg az aráb közöttük van, biztosságuk nem lehet, s addig fenyegetődött, hogy testvérének ír, s hogy Szaif-Rád-ot értesíteni, hogy a málik félve e fenyegetésnek végrehajtásától, végre beléegyezett fogadott fiának eltávolításába.

Volt palotájában egy igen távoli városból való harcos, kit Harrak Eszedcsernek hívtak. Ez rendkívüli erővel s harci gyakorlatban nagy kitünőséggel birt; képes volt egy lándzsa-döféssel a legkeményebb s legvastagabb fát áthasítani. A málik e férfira veté szemét, hogy megmentse az árvát azon veszélytől, mely őt Habeshben fenyegette.

— Já, Harrak Eszedcser! te tudod hogy Veh Shilfalát saját gyermekem gyanánt szeretem, vidd magaddal szülő városodba — én reád bizom; tanítsd őt a hadtudományban; tanítsd mindenre, mihez értesz, mind addig míg emberré lesz és magának pályát talál.

Harrak Eszedcser engedelmeskedett s rögtön távozva magával vitte Veh Shilfalát s felügyelete alatt három évi gyakorlat s tanulmány után oly felsőséget nyert, hogy nem volt harczfi, ki vele mérkőzhetett volna, s tanítója is zavarban volt, nem tudva mire tanitnia, és mit tennie vele.

— Veh Shilfala — mondá egyszer neki Harrak Eszedcser — te már mindent tudsz, — te oly erős és ügyes vagy, hogy a leghirhedtebb lovagokkal megmérkőzhetel; még egyre kell hogy megtanítsalak, mit még ma megkisértünk.

S ezen beszéde után Veh Shilfalát egy rengeteg erdőbe vezeté, hol nagy mennyiségű fát mutatott, melyek mind át voltak szúrva.

— Látod, e fákat mind én szegeztem át; megmutatom, miként kell azt tenni. — Lándzsáját fölemelvén, visszalépett s megiramodva egy előtte levő vastag fának hajtotta; de a fegyver a helyett hogy a fába furódott volna, visszapattant s Harrak Eszedcser lábaihoz esett.

— Íme, ez életemben először történik velem. Ugy látszik szerencsecsillagom leszáll s a tied fölemelkedik, Veh Shilfala! Lássuk, vedd e kopját s kísértsd meg, jobban megtenni, mit én tevék.

Veh Shilfala felragadta a fegyvert s minden megerőltetés nélkül a legvastagabb fának dobván, azt egészen átszegezte.

Midőn Harrak Eszedcser ezt látá, elhalványult s turbánját a földre sujtva fölkiáltott:

— Oh, látom hogy te fogod Noé átkát teljesíteni. Fuss, nyomorult! távozz e városból, miként távozzál Habeshből; menj rögtön, mert ha nem, megöllek.

— De, atyám! hová menjek én? — mond Veh Shilfala; nekem nincs menhelyem sehol, nem ismerek senkit; s az ifju annyira elszomorodott, hogy könybe lábadtak szemei; de Harrak Eszedcser nem engedé magát könyek által elérzékenyítettetni s e szavakkal inté:

— Ha még egy napig maradsz, a város lakóit értesítendem s te gonosztevő módjára fogsz kivégeztetni. Fuss, szerencsétlen! távozz rögtön, menj a hová tetszik, csak távozz!

S midőn látná Veh Shilfala, hogy nincs mit tennie, távozott sirva, nem tudta hová megy s mit teszen.

Veh Shilfala 18 éves korában egy férfi erejével, bátorságával s értelmével, de gyermeki érzékeny szívvvel birt; málik Efrahnál megszokta volt az atyai gyöngéd szeretetet s midőn távoznia kellett, azon férfi ragaszkodásába vagy legalább jóakarójába helyezett reményt, kire sorsa bízott — most egyedül állott a világon, mely neki végetlen magánynak tetszett. Megindult s ment megnyugvás nélkül. Pusztákon ment át, hegyeket mászott meg s lejtett le azokról. Néha ugy tetszett neki, mintha az azelőtti napon átfutott útat követné; mert nem talált senkire, ki neki az útat kijelölte volna. Éjjel nappal ment füvek- és gyökerekkel táplálkozva s a mint a világ terjedtebb tért nyert, azon mértékben az ő fájdalma is mélyebbült; mert a láthatár mindég ugyanazon helyen állott, mintha vele útné- nek, hogy mindég azon magány- és elhagyatottságban maradjon.

Sok napok után végre ugy tetszett neki, mintha egy nagy várost látna. Felbátorodva közeledett s az csakugyan egy város volt, melyhez közeledve ugy tünt fel előtte, mintha e helyhez régi elmosódó emlékek lennének kötve; pedig mit ismerhetett a szegény elhagyatott gyerek, a ki élének legboldogabb korszakában is málik Efrahnál alig merte elhagyni védnökének kastélyát.

Midőn a város falait megközelíté, látta, hogy annak kapui zárva vannak s hogy a falakra gyült népség a térségre tekint, a hol valami rendkívüli- nek kell történni. A tekintetek irányát követve, Veh Shilfala két egymás mellé helyezett sátrat fedezett föl s rögtön a sátrak elsője felé irányzá lépteit, noha a népség eleget kiabált és intett, hogy oda ne közeled-

jék. Ő sejtette, hogy ott valami titokszerűnek, valami iszonyatosnak kell történni, s bátorsága és nemes lelke ösztönzé, hogy megjelenjék mindenütt a hol a gyengét az erős ellen segíteni kell.

Midőn a célba vett sátorhoz ért, megállapodott hallgatózni egy perczig; de nem hallván semmi zajt, fölemelé függönyét s nagy volt meglepetése, midőn egy pamlagon ülő s keservesen siró fiatal leányt pillantott meg.

Veh Shilfala néhány perczig mozdulatlanúl vizsgálta a fiatal nőt, a ki szép és nemes volt, de a kinek könyei záporként hullottak s kinek fájdalma a legérzékletlenebb szívet is elrepszttette volna.

Veh Shilfala megjelenése felfüggeszté perczre a nő fájdalmát, figyelemmel kezdé vizsgálni a szép ifjút s úgy tetszett neki, mintha a sírjából feltámadott, megfiatalodott és fényözöntől körülövedzett Juszuf patriarchát látná. Ez a két fiatal egykorú lehetett, egyik olyan szép volt mint a másik, s így egymásra nézve úgy tetszett nekik, mintha ismernék egymást, mintha egy jobb, egy szebb világban már találkoztak volna s szemeik sugarain kinyargalt lelkeik egyesültek a szerelem oceanjában.

Veh Shilfala a szép ösmeretlenhez közeledett s mélyen meghajtá magát.

— Életemnek lelke! ki vagy te? — kérdé — és miért sirsz?

— Hát te ki vagy? — felelt a nő.

— Én egy szegény idegen vagyok, a ki Istennek földén utazik, nevem Veh Shilfala.

— Engem pedig Shamának hívnak; málik Efrah az én atyám.

II.

Mukhtatif az óriás.

Szadun Eszendese vára. Miként jár el Veh Shilfala megbizálásában. Győzelme s visszatérése málik Efrah városába.

A mondottakból sejthetők, hogy az a város, melyhez Veh Shilfala ért, nem volt más mint málik Efrah városa, s míg az egymásról rég nem hallott fiatalok elbeszélnek gyerekeiknek apró történeteit, mi elmondjuk mi történt a városban, mióta Veh Shilfala elhagyta azt.

Midőn málik Efrah, vezére Szkárdis fenyegetéseinek engedve s kormányzósága elvesztésének félelmében eltávolította Veh Shilfalát, egyetlen leányára ruházta át mindazon szeretetet, a melylyel az ifju iránt viseltetett s Sháma egyikévé lett a legtökélyesebb nőnek. Ő kitünő vala értelem- és erőre nézve, ugy a női kelleme- mint a hadi tulajdonokban; mert ez időben a nők éppen ugy tanulták a vívást és a harcztudományt, mint a férfiak s rövid időn a herczegnő mindazon tökélyekkel birt, melyekkel egy uralkodó leányának birnia kellett. Nem volt lovag, a ki lovat több kellem- és ügyességgel vezetett volna mint ő, és a fegyvereket jobban forgatta volna mint ő.

Sháma egy gyöngéd nő alakjával, de egy hős hatalmával birt. S azért Szkárdis gyűlölete Sháma ellen szinte oly nagy volt, mint az arabok fia ellen. Nem gondolhatott remegés nélkül azon veszélyre, mely honát fenyegeté, ha valaha a két szerencsétlen jegyet viselő lény egymással egyesül; s e legyőzhetetlen rettegéstől vezettetve, egy öreg kuruzsolóhoz ment, ki a közönséges emberek előtt rejtett dolgokat ismerte, s elbeszélvén nyugtalanságait, megkérde: nem ismeré módot, hogy Habesh-t Sháma jelenlététől megmentse.

— Semmi se könnyebb ennél — felelt az öreg jó — hozz nekem egy serpenyőt tele parázsszal!

S midőn a szénparázs meggyújtott, az öreg lángoló fehér port dobott reá s ismeretlen nyelven bizonyos szavakat mondott. Alig végezte a műtételt, a szoba falai megnyiltak s egy félelmes nagyságú s iszonyuan rút óriás jelent meg.

Meg kell jegyeznünk hogy ezen korban a természet feletti lények (a jó és rossz) gyakran mutatkoztak az emberek között, s közvetlen érintkezésben voltak velök. Ezen nemtők használtak egyiránt megbüntetésére a rosszaknak, felbátorítására és felsegélésére a gyengéknek s az igazhivők védelmére a vészperceiben s később, midőn Mohamed látnok az emberekhez küldetett, tevékenységök, hitök elvei a szent könyvbe irattak meg s ekkor a nemtők közbejövetele szükségtelenné tétetvén, Isten a népek közötti megjelenéseket megtiltá.

Az említett félelmes óriás neve Mukhtatif (elragadó) volt s megjelenvén, kérde az öregtől hogy miben lehet szolgálatára.

— Mukhtatif, én neked rendelem, hogy rögtön málik Efrah városába menj — mondá az öreg — s odaérkezve hullass tűz- és kőesőt a lakosokra s midőn haragodnak okát tudakolandják, mondjad, hogy te Shámát, a málik leányát kéred s hogy hét nap gondolkozási időt hagysz nekik, s ha akkor kívánatodat nem teljesítik, szétzúzod házaikat, eltiprod gyermekeiket.

— Értem uram! — felelt az óriás — akaratod teljesítve lesz.

És a fertelmes óriás tűzfelhőbe burkoltan, megérkezett málik Efrah városához s tüzes kőesőt hullatott a városra. A megrémült lakosok megpillantván az óriást, kérdezték hogy mit akar.

— Shámát, a málik leányát. S ha nem teljesítetek kívánatomat, házaitokat szétzúzom, gyerekeiteket megölöm; hét nap alatt készítsétek el, hogy visszatértemkor legyen a városon kívül egy sátorban egyedül és ünnepélyes nászöltözetben!

Hallván ezt a lakosok, tömegestől a málikhoz mentek s elbeszélvén a történeteket, kérték hogy az óriás kívánságát teljesítse, jobb levén hogy egy szenvedjen mint mindnyájok.

E hirre a málik magán kívül sietett háremébe, hogy nejével közölje a szomorú hirt, kinek fájdalomla sikoltásokban tört ki. A két szerencsétlen szülő kétségbe volt esve a hét napon át.

Szkárdis örömtől ragyogott. A hetedik nap elérkeztevel két sátor vonatott a városon kívül. Egyikbe az ünnepélyesen öltöztetett Shámát helyezték, a másikban a málik és neje várták az óriás érkezését.

Igy állottak a dolgok Veh Shilfala megérkeztekor Sháma sátorában, s midőn a fiatal leány elbeszélte Veh Shilfalának a történeteket s hozzátevő:

— Szememnek világa! távozz, mielőtt az utálatos óriás megérkeznék, mert téged is elragadna s mind a ketten el lennének veszve.

— Téged elhagyni! — kiált föl ez — Isten mentsen ily gyávaságtól, inkább ezerszer meghalok, mintsem ezen szörnynek oda engedjelek!

S hiába könyörgött Sháma a puszta fiának, hogy ne veszélyeztesse életét. Ez szilárdul állott határozata mellett, hogy maradni és őtet védni fogja.

E közben egy felhő emelkedett a láthatáron s oly sebesen növekedett, hogy nem sokára a nap világot is elsötétítette.

Látni lehetett e felhőben az óriást, a ki lábával a puszta homokját érinté, míg feje az ég felhői között veszett el. Bizonyos távolban a roppant szörny kibontakozott felhő burkából, egyenesen Sháma sátrának tartott; oda érve, megragadta annak csúcsát s gyermekjátékként fölemelve, egy gúnyos tagmozdulattal háta mögé dobta.

De midőn az ifjut az egyedül hitt Sháma mellett megpillantá, félelmesen összeránczolt szemöldökkel kiálta föl:

— Ho, hó! bitang, anyától eldobatott gyerek, mit keressz szép mátkám mellett? Távozz rögtön, mert ha nem, eltiporlak.

S ezt mondva, kinyujtá karját, hogy Veh Shilfalát — miként tevő a sátorral — fölemelje. De ez magában az Allahtól szeretett Ibrahimnak egy imáját elmondva s hangosan béfejezve, hogy „Allah egye-

dül hatalmas“ — kardjával odasujtott s legvágta az óriás kezét.

A szörny iszonyu keze lábaihoz esett s ekkor az oly iszonyut bődült, hogy a föld rengett belé s azután az ifjunak mondá:

— Bitang! te engem megöltél. Ha csak egyet léphetnék, nem élnél egy perczig.

Ezzel összerogyott s vér helyett füst és lángok környezték (mert a nemtők teste tűzanyagból van alkotva).

A város lakói nagy ünnepet rendeztek az ifju hős tiszteletére. Málik Efrah atyai gyöngédséggel ölelte meg őt, s Sháma anyja nem tudta hogyan fejezze ki háláját és boldogságát.

A tett szolgálat jutalmául a málik Veh Shilfalának egy kastélyt ajándékozott s egészen feledve régi félelmeit, nagy-tanácsában egy helyett adott neki. Így Veh Shilfala mindennap láthatta a herczegnőt s viszonyos szerelmök naponta gyöngédebbé s szenvedélyesebbé lett.

Sháma már régóta várta, hogy Veh Shilfala a máliktól kezét megkérje; de az ifju e lépésre nem látszott elhatározottnak. Végre e feletti bámulatát nem rejthetvén, így szólott hozzá:

— Szivem szerelme! nem te ragadál-é ki engem a legiszonyubb helyzetből? nem te tetted-é atyámnak a legnagyobb szolgálatot? hiszed-é, hogy ő téged eléggé jutalmazhat? s hogy bármit kérnél is tőle, ő azt megtagadhatná? Veh Shilfala, te tudod, hogy mennyire szeretjük egymást. Miért van mégis, hogy te mind-
 eddig nem kértél meg engemet?

— Imádottam! én csak téged ohajtlak nőmül; de én egy szegény üldözött árva vagyok s félve egy tagadó választól, mely szívemet zúzhatná szét, nem mertem a máliktól oly nagy megtiszteltetést, oly nagy nem érdemlett boldogságot kérni. De most általad fölbátoritva, még ma estve elmegyek és megkérem kezedet.

Elment tehát Veh Shilfala a málikhoz azon szilárd elhatározással, hogy föltárja előtte szive érzelmét; de valahányszor ezt akarta tenni, bizonyos félelem visszatartá őt s végre távozott a nélkül, hogy egy szóval érintette volna azt.

Alig érkezett haza, a hercegnő hozzá sietett s monda neki:

— Veh Shilfala! te nem merted megkérni atyámtól kezemet.

— Nem, de holnap habozás nélkül megteszem.

Sokáig elbeszélgettek ezután szerelmökről s a boldogságról, mely reájok vár; végre Sháma távoztakor monda:

— Igyekezz holnap bátrabb lenni, mert többé ily bizonytalanságban élnünk nem lehet.

Következő nap Veh Shilfala a tanácsba ment, hol a málik is jelen volt; de ekkor még félénkebb, még zavartabb volt mint az első nap. Estve Sháma hozzá menve, monda:

— Valójában azt hinnék, hogy az én kezemet megkérni szégyen. Hát Veh Shilfala az, ki egy szótól remeg? ha így van, akkor fátyolozza el arczát, mert többé nem fogják bátornak mondani.

A hercegné annyira sértette gúnyos modorával az ifju arábot, hogy egész éjjel nyugtalan volt, mintha égető homokon feküdnék s más nap sietve ment a

vezérek tanácsába; de midőn a málikot üdvözléné, előtte állva maradt a nélkül, hogy egy szót képes lett volna kimondani.

Málik Efrah észrevevén zavarát, bátorító gyöngédséggel mondá neki:

— Fiam! látom, hogy valami közlendőd van; beszélj bátran!

— Igen, nagy málik atyám és uram — mond végre az ifju — én azon szándékkal jöttem hozzád, hogy leányod Sháma kezét megkérjem. Méltó vagyok-e uram, hogy vejeddé legyek? kegyes leendesz-e beléegyezéssel megtisztelni?

A jelen levő Szkárdis hallván e szavakat, turbánját földhöz vágta s szakállát tépte.

— Im, itt van — kiálta föl — itt van, a mitől mindég remegtem, a mit előre láttam. Ezen két egy jegyű egyesülend Habesh-ben és mí menthetetlenül veszve vagyunk.

A málik ekkor fővezéréhez fordulva, monda, félelmeid álomlátások. Miként félhetnénk attól, a ki minket megmentett? Miként tudnám én megtagadni leányomat attól, a ki a szörnytől megvédte őt? Ha ismernék ennél nagyobb jutalmat, azt is készséggel adnám neki.

— Málik, felelt Szkárdis, engedd hogy én vezessem ez ügyet. Az ifjut útasítsd hozzám. Én kötelezem magamat, hogy mindnyájunkat kielégítő választ adok neki.

Ekkor a málik az ifju arábhöz fordula:

— Fiam! — ugy mond — kérésed természetesnek és jogosnak találom s én nem tagadom meg azt

tőled; de tudd meg, hogy a málikok leányai a vezérek előleges beléegyezése nélkül nem adhatók férjhez; azért fordulj fővezérünk Szkárdishoz s én nem kétlem, hogy ő kérésed meghallgatja.

Veh Shilfala engedelmeskedett s a vezérnek is ismételte azt, mit a máliknak előbb mondott.

— Beh, beh!*) — felel Szkárdis — ki kérhetné jogosabban a hercegnő kezét, mint te! de Szidi, a málikok leányai nem olyak, mint a népleányok! azokat nem arany- és ékszerekkel vásárolják meg, hanem dicsőség és hős tettek jutalmául nyerik el. — Ez a nászajándék, melyet a málikok leányai követelnek. Mi tehát a mi szép hercegnőnk nászajándékául Szadun Eszendcse (fekete Szadun) fejét kérjük. Hozd el és akkor férje lehetsz a bájos hercegnőnek.

— Igen jól van — felelt Veh Shilfala — én ez ember fejét el fogom hozni.

A tanács eloszlása után Sháma Veh Shilfalához ment.

— Szerencsétlen! — kiálta föl — mit tettél, miért ígérted Szadun Eszendcse fejét, a nélkül, hogy tudnád ki az. Tudd meg, hogy az egy iszonyatos vad lény, s a vezér csak azért kérte fejét, hogy téged általa megölessen. E rémes fekete szörny iszonyatos rabló, a ki rettegésben tartja egész Habesh-t és éppen oly erős, oly bátor, mint a minő kegyetlen és rút. Még eddig senki sem tudott vele mérközni, s a nagy szultán Szaif-Rád gyakran küldötte ellene leghősebb harczosait, de egy se tért közülök vissza. Ez a rabló

*) Arab felkiáltás.

főnök 80 négernek parancsol, kik közül mindenik képes 100 emberrel megmérkőzni s a hegyek keblében egy magas sziklára épített bévehetetlen s közelíthetetlen várban lakik, melyet soha egy málik sem kísértett ostromolni, tudván hogy ahoz hozzáférni lehetetlenség. Íme, az a kinek fejét elhozni ígérted! Szkárdis mindkettőnknek vesztét akarja; meneküljünk együtt, menjünk egy más országba, hol szerencsésebben mint atyám házánál — együtt zavartalan boldogságban élhetünk.

— Herczegnő! — felelt Veh Shilfala — Allah mentsen attól, hogy én téged gyávaság és háládatlanság béréen birjalak. Soha Sháma! Kezedet dicsőséggel fogom elnyerni; én hozzád méltó akarok lenni.

A herczegnő látva, hogy fiatal barátja kérelmét miként fogadja, sértődve hirtelen távozott a nélkül, hogy visszanézne.

A herczegnő ily haragos távozása után Veh Shilfala nyugtalan és békétlen lélekkel, hiában keresett egy órai álmod; nem engedett lelkének fölhevülése percnyi nyugalmat. Fölkészítetté tehát harczai ménét, felövedzte fegyvereit s viradat előtt távozott, a nélkül, hogy valakitől búcsut vegyen, a nélkül, hogy tudja merre intézze lépteit, Szadun Eszendcsét feltalálendő.

Már jó messzire haladott, midőn dél felől egy egészen vasba burkolt lovagot pillantott meg, a ki feléje vágatott, s midőn húsz lépés távolságra ért, megállott, csatára felhívoág s azután reá rohant egy erőteljes kopja dőféssel. A mint Veh Shilfala e dőfést felfogta, láthatá hogy ellene egy gyönyörű szép lovon ül s azt oly ügyesség- és otthonossággal kormányozza, mihez a hadtudományban nagy jártasság volt szükséges.

Ekkor a két lovag között erős elszánt viadal kezdődött. Egy óránál tovább szikrazápor pattogott a kardok és paizsok között s Veh Shilfala gondolta magában: Íme, egy harczos, a ki már elég dolgot ad nekem, miként harczolandok én Szadun és 80 négere ellen? s talán egy perczig szemrehányást is tett merészségeért magának; de végre e percnyi habozást megbánva, oly élénken rohant ellenére, hogy sarkantyúik összeértek. Ekkor megragadva a lovagot, övénel fogva a földre akarta dobni, midőn ez felkiáltott:

— Ne tovább, Veh Shilfala! te megbánnád azt!

Az ifju előtt e hang ismeretesnek tetszett. S midőn az sisakrostélyát fölemelé, Veh Shilfala maga előtt látá mátkájának szende szép arcját.

— Sháma! — kiálta föl ez — te teszed ki magad csapásaimnak! miért? mi czélből angyalom?

— Miért? — felel a herczegnő — irántad való szeretetből; mi czélből? azért, hogy megpróbáljam bátorságodat, hogy tudjam ha képes vagy-é ama hősök ellen vívni? most már ismerem hősiességedet s a vívásbani jártasságodat; tudom, hogy megijeszteni, visszaretteneni semmi nem fog,—csak félek a veszélytől, melybe e rettenthetlen bátorságod vezethetne. Engedd, hogy veled menjek, Veh Shilfala! s mi ketten ki fogunk játszani minden ármányt, legyőzünk minden veszélyt.

— Nem, nem! az nem lehet, Sháma! mentsen az ég, hogy kedves életedet veszélynek tegyem ki, s másfelől ha te velem jönél, nem mondhatnák-é, hogy ha Sháma vele nem lett volna, sikert nem mutathatna fel.

Az ifju herczegnő látva, hogy Veh Shilfala minden kérelmének ellent mond s hogy tántorithatlan föltételében, — bús szívvel tért vissza; de távozva, könyeit nem tartóztathatá s felkiáltott:

— Istenem! tudod, hogy én őt miként szeretem, ismered azon áldozatot, melyet ezen szerelmemért tettem; most ő megtiltja osztoznom a veszélyben, melyre magát érettem kiteszi. — Istenem, hozd őt bajba, hogy segélyére siethessek, hogy ragaszkodásom s feláldozó szerelmemről meggyőzhessem!

Ez ima után sirva folytatta útját, azon gondolkozva, hogy mit tegyen.

Veh Shilfala szintén ment ellenkező irányban, három napig folytonosan homokdombok között haladt, s a negyedik nap alkonyán érkezett azon magas sziklacsúcs alá, melyen Szadun Eszendese fellegrára állott.

Ifju arábunk nappal nem mutathatván magát a vár közelében, elrejtőzött egy hegyszakadásban. Az éj bekövetkeztével lódobogást s több ember beszédét hallotta, kik a vár felé haladtak. Ezek az ő rejthelye mellett vonulván el, gyalog követte őket; mert megérté, hogy azok Szadunnak a várba visszatérő négeri, kik egy karavánt fosztottak ki s lovakat és foglyokat vittek magukkal. Midőn a vár kapujához értek, Veh Shilfala a foglyok közé keveredett s bément észrevétlenül. A csapat egy magas torony felé intézte lépteit, mely a főnök lakása lehetett. Ő követte azokat a torony lépcsőzetéig s annak keskeny csigagrádcisán fel kezdett menni; de midőn a 20-dik lépcsőt elérte, az magára felnyilt s egy mély örvényt tárt fel. Ugyan ekkor két gyilok szökelt ki a fal ellentétes

két oldalából s Veh Shilfala összeszorittatva az örvény felé ragadtatott. E helyzetében nem mozdulhatván, Alláhnak ajánlotta magát s szemeit égre emelve mondta: „Oh te, ki a szerencsétlenek, a benned bizók s hozzád folyamodók imáját meghallgatod, nagy Isten! te egyedül tudsz engem megmenteni. Midőn ezen szavait elmondaná, ugy tetszett, mintha valaki a lépdéken fölfelé jőne; nem sokára közelében volt mondván:

— Szalamalik iza! forisze azamán! — Üdvöz légy világ nagy hőse! — S ösmeretlenünk a pokoli török közül kiszabadítván fiatal arábunkat, hozzátevé:

— A harcz oroszlánja csak ily módon győzethetik le s láed Veh Shilfala! én mégis megmentetem életedet.

Az ifju újból mátkájára ismert s meglepetve fordult hozzá:

— Sháma! hogyan történhető, hogy te velem egyszerre itt légy?

— Midőn elváltunk egymástól, én lépést haladtam imádkozva és sirva; de nyugtalanságom és szerelmem nem engedték, hogy téged elhagyjalak s én visszafordulva, téged távolról mindég követtelek. E várba épp azon módon jutottam bé mint te s lásd barátom, jöltettem hogy szivem sugallatát követém s most még akaratom ellenére is veled maradok.

E kényes helyzetben Veh Shilfala átlátta hogy nem lehet ellenkeznie, s hogy a bátor nő önelszánását vissza nem útasíthatja. Felindultak tehát a lépcsőkön; de most elővigyázattal haladtak: minden lépcsőt előbb megpróbálva, mielőtt ráléptek volna. Fenn egy kis kerek ívezet alá értek s előttük egy kettős szárnyú ajtó állott, melynek egyik szárnya fel levén tár-

va, nagy kúppal ellátott mecsetszerű terembe pillantottak, mely egy függő lámpa által volt világítva; Szadun ott ült négereitől környezve.

Nem sokára a barbár főnök mennydörgő hangját visszhangozták a kúp ívezetei:

— Mit tettél a foglyokkal? — szóla egy bejövő négerhez — lelánczoltad-é jól börtöneikbe, mielőtt feljöttél számot adni nekem kiküldetéstök eredményéről? — ha csak egy is elszabadul közülök, tudod hogy mindnyájan menekülnek. Egyik menjen le megnézni, hogy minden rendben van-é s hogy a kapunál örködnék-é?

Midőn egy néger a többiektől elválva a lépcsőzet felé indult, Veh Shilfala halkán mondá a herczegnőnek:

— Íme egy ember, ki erre jön, midőn előttem elhaladna, én megölöm s te dobd le a lépcsőzeten.

A néger a kerek ívezet alá érvén, midőn lábát az első lépcsőre tette, egy kard villant fel a sötétben s feje tolluként esett le. A herczegnő a testet fölvéve, levitte a lépcsőzeten.

Szadun Eszendcse sokáig várta küldöttének visszatértét; de az nem érkezvén, egy másodikat indított el, kivel éppen az történt, mi az előbbivel. Látva, hogy ez sem tér vissza, Szadun kételkedni kezdett, hogy valami rendkívüli történik s nyugtalanul fölkelve, monda környezőinek:

— Menjünk le mindnyájan, jertek velem valamennyien!

A négerék mind fölkeltek, hogy főnökjüket kísérjék s midőn Szadun a terem ajtaját átlépte, észrevette az ifju harczt, a ki kihívólag állott elébe.

— Mondtam ugy-e, hogy valaki itt van, és te vakmerő ifju, ki vagy és mit mivelsz itten?

— Én Abdun Allah (isten szolgája) vagyok s fejedet akarom leszelni! — felelt Veh Shilfala.

— Az én fejemet? és miért? — kérde Szádun.

— Tőlem kérték, hogy nászajándékul vigyem Sháma hercegnőnek.

— Ki az atyja ezen hercegnőnek? kérdi a vad.

— Málík Efrac.

— Ha, ha, ha! Az a málík nem talált valami jobb kívánni valót fejemnél? de mivel te bátor ficzko vagy, mint látom, mí vívni fogunk ketten s ha győztes leszesz, fejemet elviended, mivel kívánták tőled, s megtiltom, hogy ez ügybe senki se merjen avatkozni!

A két küzdő lement együtt. Szádun Eszendese fölötté fegyverzetét, leereszté sisakrostélyát s Veh Shilfalától követve a vár udvarára sietett. Itt iszonyatos harcz kezdődött köztük: vágásaik hatalmas oly nagy volt, mintha két hegy ütődnék össze, vagy két tengernek egymás ellen bősziült hullámai csattognának. Azonban sem az egyik sem a másik helyéből kimozdittatni nem engedé magát. Valahányszor az egyik egy cselvágást tett, a másik azt előre látván és felfogván, egy más ravasz vágással felelt, mely hasonlólag kivédeték. Valahányszor ez egy kaput kinyit, a másik azt beteszi. A hegyek viszhangzák fegyvereik zaját s paizsaik visszatükrözék a nap sugarait, mert bár ők a vívást viradatkor kezdték, a nap most az égi kúp középpontjára ért föl.

Ekkor eldobták a nehéz fegyvereket, miként már eldobták volt a kopját s szablyákat ragadtak. Veh Shilfala sujtott előbb, de Szádun felfogta s kibonta-

kozva, oly hatalmas vágást intézett Veh Shilfala ellen, hogy ennek paizsa két darabba esett. A néger vágásokat intézendő volt az ifju ellen, ki azt többé fel fogni nem tudta, midőn Sháma látván Szádun gyáva-ságát, egy nyilat lőtt ki, melylyel éppen a kardot tartó kezét találván, az a fegyvert leejtette.

Akkor Veh Shilfala fölvevé Szádun kardját s visszaadta neki, mondván:

— Forisze Azamán (világ nagy hőse)! ne félj, nyugodj egy perczig s azután a harczot folytatjuk.

— Ki az, a ki engem megsebzett? mond Szádun.

— Annak Sháma herczegnőnek kell lenni — felel Veh Shilfala.

— Hogyan, a herczegnő itten van? én szeretnék vele beszélni, kérd hogy jöjjon ide!

Az ifju távozott, hogy őt felkeresse, midőn a herczegnő Szádun előtt termett.

— Atyád — szólt ez — nem talált az én fejemnél e földön méltóbbat, hogy ez ifju hőstől épp azt kérte?

— Annál bizony méltóbbat és nagyobbat kérhetett volna — felelt Sháma.

De mátkája félbeszakítá, mondván Szádunnak:

— Vedd fegyvered, hagyjuk a női beszédet s folytassuk a harczot!

— Ma ád Allah! (mentsen Isten) — kiálta fel Szádun Eszendcse, — hogy én veled mérközsek. Én elismerlek téged: te a világ legelső hőse vagy, mert te a nagylelkűséget a bátorsággal páritod. Ha engem barbárnak hivat, annak oka az volt, mert soha olyan férfira nem találtam, mint te! — s folytatá térdre esve az ifju arab előtt: — Tőled fejemet kérték, vedd el azt, az a tied.

Hallván e beszédet Veh Shilfala, nemes és bizodalomdús lelke egészen meg volt hatva s messze dobva magától szabljáját, monda a négernek:

— Kelj föl Szádun Eszendcse! mert e percztől fogva ugy ezen mint a más világon testvérem leendesz. Szkárdis vezér kívánjon más nászajándékot; a te életed biztosságban lehet én tőlem.

— Uram! — mond Szádun fölkelve — két dolgot kérek tőled: egyik, hogy vedd arczomat kezeidbe s adj testvéri csókot; másik: hogy engedd meg embeimmel követnem téged mindenütt.

Mindnyájan távozásra készültek s nem sokára számos és jól fegyverzett csapat indult el málik Efrah városa felé.

Mióta Szkárdis Veh Shilfalától Szádun Eszendcse fejét kérte, a málik a legnagyobb nyugtalanságban volt, mert azon percztől fogva se leányáról se az ifju arábról semmi tudomást nem vett; s bár mindenki előtt gondosan titkolta a herczegnő eltűntét, de azért se nyugta se álma nem volt. Azon ürügy alatt, hogy szórakozást keres, mindennap kiment a városból azon reménnyel, hogy gyerekeinek hollétéről valamit tudjon. Szkárdis mindég kísérte ezen sétáiban s a málik kipuhatólandó egyszer kérdi tőle:

— Mit gondolsz Szkárdis! mi történt Veh Shilfalával?

— Én azt hiszem málik, ura az időknek! — felel a vezér — hogy Szádun megölte s hogy a világ és mi végre megszabadulunk ezen arábtól, ki mulhatatlanul vesztünket idézte volna elé, ha sokáig élhetett volna.

Ezen beszélgetés napján, éppen midőn a városba voltak visszatérendők, málik Efrah és Szkárdis a tá-

volban egy égre törő nagy porfelleget fedeztek föl; nem sokára a szél egy lendülete szétoszlatá a porfelleget s a nap sugáraitól villámként fénylő fegyverek s a lovak patkóiról felsarjadzó szikraözönt pillantottak meg.

A málik észrevevén, hogy az egy feléjük sebesen közeledő lovas csapat, monda vezérének:

— Íme, fegyveres harczfiak közelitnek felénk. Lehet hogy az Szádun Eszendcse s emberei, — ki megölvén Veh Shilfalát, most jön boszut állani rajtunk, a kik fejét kértük. Ha szerencsétlenség ér, te vagy felelős érte, vezér! mert tanácsod szerint cselekedtünk.

Ekkor bémentek a városba s rendeletet adtak, hogy a város kapui bezárassanak s védessenek.

Ezek elintéztetvén, a málik és Szkárdis fölmentek a várfalakra. Szádun csapatja már ekkor oly közel volt, hogy láthatták a herczegnőt és Veh Shilfalát, kik egész barátságosan lovagoltak Szádun Eszendcse mellett, négereitől körülvéve.

A málik bámulata nagy volt. Alig mert hinni szemeinek. De végre is nem tudván többé kétkedni, kinyitatta a kapukat s Szádun kíséretével a legnagyobb szivesség- és vendégszeretettel fogadtatott. A lakosok sorba állottak az utczákon, hogy lássák azon rettegett embereket, kikről annyi csudaszerüt s iszonyatot hallottak s a félelem hidege futotta át tagjaikat, valahányszor Szádun reájok tekintett.

A menet megérkezvén a Kaczir el Malik-hoz, hol a vezérek tanácsa összegyült, mindnyájan helyet foglaltak, csupán Szádun állott fenn, a ki a málikhoz eként szólt:

— A világ neked oly szegénynek tetszett, málik! hogy nem találtál egyéb nászajándékot leányodnak, mint Szádun Eszendcse fejét?

A málik ezen bévezetéstől megijedve, felelt:

— Nem én kértem azt Szádun, hanem fővezérem Szkárdis.

Szádun a vezérhez fordult, midőn ez sietve mondá neki:

— Já, Szidi, azt én nem gyűlölet-, nem tőled való félelemből tettem, nagy Szádun! de azért, mert bizonyos voltam benne, hogy Veh Shilfala téged városunkba vezetend s mi hön ohajtánk téged viszont láthatni.

Szádun, mint egyszerű ember, az udvarok hizelgő nyelvével ismeretlen levén, a vezér ezen feleletével megelégedett, sőt hiúságát az némileg legyezgeté is.

A gyűlés eloszlott s Szádun vendége volt barátjának. Következő nap Veh Shilfala a vezéri tanácsba ment s Szkárdistól kérdé:

— Tehát, vezér! eljárásommal meg vagy-é elégedve, vagy Sháma nászajándékaúl még egyebet is követelsz!

— A körülmények nem engedék egészen teljesülni azt, a mit ígérél.

— Hát mit kívánsz még? — kérdi az ifju.

— El kell hoznod nekünk a Kitab Tarik Enil-t (a Nil történetének könyvét).

III.

A Nil történetének könyve.

Veh Shilfala megtudja valódi nevét. Mi érte a Kitab Tarik Enil keresésében. A Bair Akamik vagy mély kút.

— Kitab Tarik Enil? Mi legyen ez és hol található föl? — kérdé Veh Shilfala a vezértől.

— Ha tudnám, akkor nem kérném tőled.

— Jól van Szkárdisz, én szemeimre és fejemre esküszöm, hogy azon könyvet el fogom neked hozni.

Elhagyva a tanácstermet Veh Shilfala, haza tért. Estve Sháma hozzá jött:

— Tudod-é — mond a herczegnő — minő veszélyeknek teszed ki magadat ezen új kísérlet elfogadása által? Tudod-é hol van az a könyv? Hallottál-é róla beszélni? Hogyan van az, hogy te Szkárdis ravaszságát még nem érted át? Nem látod-é megrögzött gyűlöletét ellenünk? s hogy ő minden áron vesztünket akarja s minden módot fölkeres, hogy téged lehetetlen vállalatok által elveszítsen. Kedvesem! könyörgök neked, mondj le merész vállalatodról, menjünk együtt barátunk Szádunnak várába, hol a világ minden vezérei, minden málikjai sikertelenül ostromolnának; ott mí nyugodtan és boldogul élhetünk a szerelem örömeiben.

Szádun Eszendcse, ki tanuja volt ezen beszélgetésnek, pártolta a herczegnő kérését. Elmondá, hogy ezen vállalat lehetetlen s hogy bolondság magát ellensége gyűlöletének áldozatul oda dobni. De minden rábeszélő s szivet átható szavakra csak egy felelete volt Veh Shilfalának, ez:

— Jobb meghalni, mintsem olyat tenni, a mit az emberek kárhoztatnak. Én nem akarok álnokság és futás által nyert boldogságot élvezni, s én Shámának férje nem leszek, csak atyja beléegyezésével s a világ színe előtt.

Sháma átlátta, hogy barátja rendithetlen föltételében s bánatdúlt szívvel távozott.

Veh Shilfala egyedül maradván, gondolkozni kezdett ígéletén s azon, hogy miként találandja meg a kért könyvet, melyről éppen semmi tudomással sem bir. De csakhamar átlátta, hogy ily esetben a gondolkozás oknélküli s ott a hol az emberi erő elégtelen, csak az isteni gondviselésre lehet számítani. Fölvéve tehát fegyvereit, lóra ült s éjjel távozott a városból, Istenhez emelt gondolattal és szívvel.

Ment czéltalanul erdőkön és pusztákon, hegyeken és völgyeken át, két egész hónapig füvek- és gyökerekkel táplálkozva s forrásvízzel enyhítve szomját. Útja hatvanegyedik napján egy tengerhez ért, melynek dagadó hullámai zúgva törtek meg a part szikláin. Itt gondolatokba mélyedve állt meg: „már oly soká útaztam s most emberi lak vagy város helyett—hol valami felvilágosítást, útbaigazítást nyerhetnék—im a legyőzhetlen akadály, mely útamat állja. Vissz térjek-e már innen a nélkül, hogy valamit végeztem volna?

A mint búsan szétekintett, a távolban a tenger partján egy magánosan álló minaretet pillantott meg.

Oda irányozá lépteit azon reménnyel, hogy ott valakit találанд. A kapuhoz érkezte, kiálta:

— Já! Szakin álmákon!: Lakója e helynek! — mire egy belülről jövő hang felelé:

— Aleikum Szelam Szaif Züliázán! hozott az ég; te várt vendég vagy itten.

A minaret kapuja megnyilt s egy magas, karcsu termetű, barna arczú férfi lépett ki s tisztelettel meghajolván folytatá:

— Igen, a te valódi neved Szaif Züliázán s nem Veh Shilfala, miként téged Habesh-ben neveznek. Tudd meg, hogy te a Habesh és Züdán fölött függő kard vagy s hogy Noé átkának teljesítésére te vagy hivatva.

Az ifju aráb, bár ezen beszédből semmit sem értett, követte a férfit s midőn beértek a minaret belsejébe, ez így szólt hozzá:

— Már 60 év óta várok reád, mert nekem kell az utat kijelölnöm, hogy fölfedezhesd a Kitab Tarik Enil hollétét. Az én nevem Sheik Dsiadé: ma az én daifom (vendégem) vagy.

És aztán sajátkezüleg ebédet készített, melyre a szegény útasnak nagy szüksége volt.

Midőn Veh Shilfala egy kissé kinyugodta magát, Sheik Dsiadé eképp beszélt neki tovább:

— Já, Szaif Züliázán! te megkerülhetted volna a világot a nélkül, hogy egy emberre találj, a ki neked a Tarik Enil felől útasitást adhatna; mert csak én egyedül vagyok képes az ahoz vezető utat kijelölni.

— Melyik az az út? — kérdi az ifju.

— Legelőbb is ezen tengeren kell átevezned. Heteket és hónapokat tartó út ez; de én veled egy óra alatt megtétem. A tengerparton van egy Aikha nevű roppant nagyságu madár, melyet Isten arra teremtett, hogy a nap felé emelkedjék, azaz, midőn a nap feltünik a láthatáron, az Aikha fölemeli fejét az élet világa felé, s azt hívén hogy az a tenger hullámai felett lebegő tárgy, feléje repül oly sebességgel, hogy ezen végtelen tengert egy óra alatt átrepüli; áterve a túlpartra s nem találva a keresett napot, kétségbeesetten fejét a homokba rejti egész estig; estve megint meglátja a reggel elhagyta parton lehányatoló napot, feléje repül; de nem érhetvén el a le-tűnt napot, az Aikha újból homokba rejti fejét reggelig, s ezt teszi folytonosan.

— Mily különös — mond az ifju — de miben szolgálhat nekem e madár?

— Holnap hajnalban—felele a minaret lakója—lovadat itt hagyod s a tengerpartra sietsz, hol az Aikha homokágyán nyugszik s tollai közé kényelmesen elhelyezkedel. Midőn a nap a hullámok közül kiszáll, a madár feléje fog repülni s téged a túlsó partra szállítand. Onnan útatad Isten segedelmével fogod folytatni. Előre meg tudnám mondani: mi fog érnei s mi történend veled, ha nekem az tiltva nem volna. Saját erődön kell haladnod s a hatalmas Isten meg fog segíteni.

Az ifju és gazdája az éjt beszélgetéssel töltötte el. Hajnal hasadtakor Sheik Dsiadé búcsut vett vendégétől, a ki a tengerpartra menvén, megtalálta az Aikhát s kényelmesen elhelyezkedett annak dús tollazata közé. A nap első sugarának előtártakor nyilse-

bességgel repült föl az s a túlsó partra érve letelepült a homokra. Véh Shilfala leszállva légi lováról, gyalog s egyedül folytató útját pusztá és ismeretlen tájakon.

Egy órányit haladhatott, midőn a távolból feléje vágtató s villogó fegyverzetű lovagot pillantott meg. A lovag hozzá érkezvén, felkiáltott:

— Érkezésed legyen szerencsés és üdvözölt Szaif Züliázán, ki jelenléteddel szerencsétetted e földet!

— Ki vagy te s honnan ismersz engem? — kérde ez.

E kérdésre a lovag felnyitá sisakrostélyát s egy bájos nő arcát láttatá, oly szépet, hogy ifjunk elforditá tekintetét, nehogy a nő ragyogó szépsége elkábítsa.

— Já, Szaif Züliázán! tudd meg, hogy anyám, kit Akélá-nak hívnak, a csillagászat-, boszorkányság- és bűvészetben a föld minden lakóin felül áll. Ő nevelőnöje 660 hakiméh-nek (boszorkány), a kik a mí málikunknak, Kamrunnak hű cselédei. Anyám már rég kiolvasta a csillagokból, hogy te ide fogsz jöni a Kitab Tarik Enil után, hogy te engem feleségül fogsz venni s ma reggel anyám így szólott hozzám: „Leányom, T á m a! Szaif Züliázán ma megérkezik országunkba. Vedd lovadat és fegyvereidet s nevének köszöntve, vezesd őt körünkbe!

— Engedelmeskedem a hatalmas Isten akaratjának — mond az ifju arab — s kész vagyok téged követni.

— Csakhogy ez nem oly könnyű ám, mint gondolod s íme, miért nem könnyű: „A jövődöt látó s a rejtett dolgokat fölfejtő hakimék néhány héttel ez-

előtt Kamrun málíkot értesítették, hogy rövid időn egy idegen fog ide jőni, hogy a Kitab Tarik Enilt elragadja; ez a könyv pedig oly szent tárgy, melynek a málík nagy jelentőséget tulajdonít s azért megparancsolta, hogy a kapuknál figyelmesen őrködjenek; nemcsak, hanem rendeletet adott a hakimék-nek, hogy egy Talszamét csináljanak; ez pedig egy nagy szobor, a melybe egy óriás van betéve; e Talszamé a város legmagasabb kapujára helyeztetett, hogy a vész percében dörgő hangjával a város lakóit figyelmeztesse.

„A hakimék e rendelet vételekor összegyűltek egyiköknek, Kas-nak lakában, s negyven napig dolgoztak; a negyvenegyedik napon egy szobrot hoztak ki, melybe Ammaz óriás van zárva, s a szobrot a város főkapujára helyezték.”

„Láthatod tehát, Szaif Züliázán! hogy ha láthatólag mennél a városba, Ammaz dörgő hangjával jelt adna s te el lennél veszve; azért módott kell találunk, hogy te ne a kapun menj bé, és anyám ezt mondá nekem: „Midőn az éj bekövetkezik, te elővigyázattal közeledj a város falaihoz; a kaputól balra egy kötelet fogsz találni, mely egészen a sánczokig fog leérni; te azt gyöngéden megrázod, anyám és én a falakon leszünk, s midőn te a kötelet derekadra kötötted, fel fogunk húzni. Ily módon tán bejuthatsz baj nélkül, úgy hogy Ammaz nem fog meglátni.

Ezen útasítások adása után a leány távozott; Szaif Züliázán (ezután valódi nevén nevezzük) pedig estig ott helyt maradt. Midőn az éj sötét szárnyait a földre leereszté, megindult, lépteit néhány a felső városban csillámló gyertyavilág felé irányzá. A falhoz

érve, megtalálta a kötelet, s miután felülről hasonló jelt adtak, megkötötte magát s nagy baj nélkül felvonatott.

A falon levő Akéla és leánya szerencsétléték s a cselnek sikerülte felett örvendeztek, midőn egy oly éles és iszonyu kiáltás hangzott el, hogy a város megrendült s azok, kik aludtak, fölébredtek, kik nem aludtak, elbódultak. Akéla nem vesztett el egy perczet is, levitte rögtön közel levő házába az ifju arábot. Nem sokára az óriás által fellármázott népség az utcákon hullámozott, a katonaság fegyvert ragadott, s mindenki dühösen kereste a merész ellenséget, a ki a málikkal saját városában daczolni mer.

Akéla Szaif Züliázánhoz fordulva, így szólt:

— E dühöngő nép elől téged elrejtennem nem lenne bajos, hanem félnünk lehet, hogy a hakimék tudományuk által fölfedeznek, szerencsére az én tudásom és hatalmam nagyobb s reménylem, hogy módot találok számításaik kijátszására.

— Mit fogsz tenni, anyám? — kérdi Táma.

— Egy kevés béketürés s kevesebb kíváncsiság leányom! — mond az öreg — menj előbb a szomszéd halászhoz, s ha egy nagy hala van, vedd meg; de az nagyon nagy legyen!

Táma kiment s nem sokára egy rendkívüli nagy hallal tért meg, melyért egy arany dinárt fizetett.

— Most nyúzd le szorgalmasan ezen hal bőrét — mond Támának —; de vigyázz, hogy feje bőrétől el ne váljék.

Ezen műtétel megtörténvén, Akéla Szaif Züliázánt a hal bőrébe burkolta s azután egy élő gazellát a szoba talajára felkötve, az így átöltöztetett Szaifot

annak lábai közé helyezte, tudatván vele, hogy ő ki fog menni két órára, s hogy igyekezzék mozdulatlanul maradni visszatérteig. Akéla eléhozatván ekkor öszvérjét, nyeregbe ült s a Szahireh (bűvész) tanácsba ment, melynek ő elnöke volt. Midőn a terembe ért, málik Kamrunt 660 Szahireh-itől környezve, már ott találta.

— Anyám! — mond a málik békétlenül — miért jössz ily későn? Avagy nem hallottad-é az Ammaz kiáltását s azt, hogy mi történt ez éjjel!

— Já, málik Azamán (hatalmas málik)! én hallottam az Ammaz kiáltását s a zajt a városban; de hogy miért történik mindez, nem tudom.

— Valóban, anyám! — viszonzá Kamrun — látom, hogy már vénülni kezdesz s rosszul hallasz. Tudd meg tehát, hogy azon idegen, ki a Kitab Tarik Enilt el akarja rabolni, nem tudom mi úton — ez éjjel bejött városunkba.

— Hát akkor miért nem gyűjtöd össze hakiméidet? Nem azért vannak-é ők, hogy tudják azt, a mit mások nem tudnak, hogy tanácskozzanak! Majd fölfedezik ők rejtekhelyét ez idegennek.

Akéla tanácsára 40 hakiméh választatott a 660-ból s a málik rendelé, hogy csillagösmereti tudományukat vegyék igénybe az idegen hollétének kipuhatólása végett.

Összeülvén a 40 hakiméh, a Roml-t elkészíték, azaz több pontokból alkotott vonalokat csináltak egy papirosra s megszámitva a pontokat, egymásra néztek, újból olvasták s egymásra néztek; ezt harmadikszor is ismételvén, a hakimék egyike kétségbeesett arcczal dobta földre a papírt.

— No hát mi az — mond a málík —, mit olvastatok ki?

— Az ég védjen, málík! — felel a hakiméh — mert ezen idegen eszünket megzavarja s minden tudományunkat kijátsza. Mi jól látjuk, hogy a városba bejött; de nem a kapun, hanem egy légi úton. Azután látjuk, hogy egy hal elnyelte; de ez a hal nem él, s végre egy négy lábú állat ragadta körmei közé s fölemelkedett vele; ez mind a mit fölfedezni tudtunk.

A málík hallgatván ezen történetet, békétlenségének több jeleit adta s tanácsnokaihoz fordulva, monda:

— Hallottatok-é ilyent, hogy egy ember a levegőben útazzék, hogy egy tengeri hal elnyelje egy városban és hogy egy négy lábú állat felszálljon vele a magasba! Hallottatok-é ilyet?

S dühében kardot rántva, a hakiméhnek rohant; de Akéla közbevetvén magát, monda:

— Já, málík! én mindég mondtam nekik, hogy fokhagymát ne egyenek, mert az a csillagászatban mindég tévútra vezet; de ők nem akartak nekem hinni s újból ettek; engedj meg nekik, holnap újból összegyűlünk s talán szerencsésebbek leszünk vizsgálódásunkban!

A tanácskozás végeztével Akéla lakába tért s azon szobába menván, hol Szaif Züliázán felfüggesztve volt, kiszabadítá ezen kényelmetlen helyzetéből s a hal bőréből kifejtvén, monda neki:

— Mára sikerült a hakiméh-k eszét összezavarni, holnap még jobban összezavarom.

S következő nap, mihelyt a nap fénylő sugarait szétlövellé a föld területén, Akéla újból a halbörbe dugta védenczét s a kútba eresztette úgy, hogy csak

feje ért ki a vízből. Aztán a tanácsba ment. Midőn belépett, a málík és tanácsosai állva maradtak, míg ő le nem ült. Akéla ekkor a hakiméknek rendeletet adott, hogy kabalistikus műtételüket kezdjék meg. Ezek újból elkészíték Roml-okat s mint azelőtti napon: egymásra tekintének s azt háromszor ismételvén, a málík kérdé hogy mit láttak?

— Já, málík Azamán! ezen idegen elhomályosítja elménket. Ma ugyan azt látjuk, a mit tegnap — csak-hogy most a döglött hal, mely elnyelte, vele együtt egy sötét tengerbe merült el.

A málík dühösen fordúlt vezéreihez, mondván:

— Hallottatok ily léha hazugságokat?

De Akéla közbeszólván, monda:

— Málík! ők újból valami tiltott dolgot ettek vagy ittak s azért homályos értelmök.

A málík oly dühös volt, hogy meg akarta öletni a hakimeh-eket; de Akéla újból közbeveté magát s holnapra szerencsésebb vizsgálódást ígért.

Visszatérvén pedig lakába, kivonta Szaif Züliázánt a kútból s monda neki:

— Ma újból kijátszám a hakimeh-eket; de harmadikszor még nehezebbet kell kitalálnom.

Az éjt beszélgetés közt töltötték el s a hajnal pirja feltüntével Akéla egy nagy réz medenczét hozott, a melynek közepére egy arany mozsárt helyezett. Azután egy gazellát megöletve, annak vérét a medenczébe eresztette s Szaif Züliázánt a mozsárra ültetvén a már összegyűlt s reá váró tanácsba ment.

A málík megnyitá az ülést s a hakimék a már ismert műtételt megkezdették; de nem sokára nyugtalanul tekintének egymásra, lassan sugdosódtak s végre a papirost földre dobva, felkiáltának:

nőfi — Azon idegen bizonyosan nálunknál hatalmasabb szellemekkel szövetkezett; mert mi mind olyakat látunk, a mik értelmünk határait túlszárnyalják. Ma e férfiut természetes alakjában látjuk: ő egy rézfal-környezte vértenger közepéből kiemelkedő aranyhegyen áll.

A málik ezt hallván, dühét nem fékezheté s kardot rántva megsebezte a három első hakimeh-t, a többiek pedig hasonló sors elől gyorsan menekültek.

Ekkor Kamrun málik vezéreihez fordulván, monda:

— Hallottatok-é ilyet: rézfal környezte vértenger közepén aranyhegy! A világ melyik országában létezhetnék az? Anyám már most csak te vagy, a ki ezen rejtélyt megfejtheted. Igyekezz azt tanítványaidnál jobban tenni.

— Nyugodj meg, nagy málik! — felelt ez — én Roml-omat házamban fogom megtenni s holnap eljövendek számot adni eredményéről.

Akéla haza érvén Szaif Züliázánhoz sietett:

— Ma nagy sürgés és perpatvar volt — úgy mond — az udvarnál; de mégis sikerült a hakiméket kijátszanom. Ez volt a legsürgetőbb. Most a málik egyenesen reám bizta menhelyed fölfedezését s így én igyekezem a málikot irányodban megnyugtadni s azután módot keresek, hogy a Kitab Tarik Enilhez közelíthessek s elorozhassam azt.

De e mód nem elégítheté ki ifjunk büszkeségét és bátorságát. Ő azt nem egy nőnek keze, hanem saját vitézsége s életének veszélyeztetése által kellett hogy megszerezze s azért mihelyt bölcs Akéla szobájába visszavonult, s Támával egyedül maradt, így szólt:

KAMARIA.

— Táma! én téged egy kegyességre kérlek.

— Mire? — szolt a leány, ki már szerelmes volt az ifju hősbe.

— Szeretném, ha megkérnéd anyádat, hogy holnap vigyen el engem a málik szerályába. Nagyon kíváncsi vagyok udvarát látni.

— Hogyan kívánhatsz ilyet, Szaif Züliázán! — mond a leány élénken — anyám abba soha belé nem egyeznék, mert az reád nézve igen veszélyes lehetne.

— Ne félts engem veszélytől! — viszonzá az ifju arab hidegen — e városban rajtad és anyádon kívül engem senki nem ismer s ki gyanitana egy üldözött s az egész nép által elítélt harczfit abban, a ki nyiltan, leplezetlen arczczal sétál a tisztelt Akéla társaságában?

Táma nem ígérte meg, hogy e meggondolatlan kérelmet teendi anyjának; mert tudta, hogy ez ritkán tagad meg tőle valamit; de Szaif Züliázán oly sürgetőleg kérte, hogy végre megadván magát, ígéretet tett.

Más nap, midőn a fiatal leány Akélával közölte védenczöknek hő vágyát, Akéla így felelt leányának:

— Valójában sajnálom, gyermekem! hogy az ifju hős ily gondolatokat forgat agyában, mert ő a mi vendégünk s én fájlalva útasitanám vissza az ily egyszerűnek látszó dolgot, mely neki örömet látszik szerezni; de tudod, mily veszélyes ha én holnap ötet magammal viszem, mert hihetőleg holnap lesz a nap, midőn én valamely titkos úton a Kitab Tarik Enilhez férközhetem. E könyv Szaif Züliázán nevével és családjával vonalzatban levő cabalisticus Talsaméval van bezárva, s ha Szaif Züliázán csak lábával érintené is azon kápolna küszöbét, hol e könyv zárva van, az

rögtön forogni kezdene s hétszer megkerülvén a kápolnát, Szaif Züliázán lábaihoz esnék s ekkor rögtön megismertetvén, reá rohannának s nagy szerencsétlenség érhetné, melybe minket is belésodorna, kik menhelyet adtunk neki. Míg ha vigyázóbb lenne, megethetnők ezen kísérletet; de a fiatal ember fájának egész bátorságával, a fiatalság merészségével bir s bizonyosan valami olyan meggondolatlan dolgot követne el, a mi mindnyájunk vesztét okozhatná s megbuktatná a vállalatot, melyért ide jött.

Alig végezte Akéla beszédjét, a fiatal aráb, ki e beszélgetés végszavait hallá, bejött a szobába s felkiáltott:

— Könyörgök neked, anyám! ne félj se magadért, se érettem; én rendeletem nélkül semmit sem fogok tenni; bármit halljak, bármit lássak, én ígérem neked, hogy engedelmes leszek, és a hol maradnom mondod, ott maradok s senkivel beszélni nem fogok.

E többször ismételt ígéret után Akéla beléegyezett, hogy Szaif Züliázánt öszvérvezető minőségben magával viszi.

Ennélfogva öszvérét az átöltözött Szaiffal elővezetteté s a gyűlésbe ment. Megérkezve a tanácsházhoz, az ifjut öszvére mellett hagyta, megrendelvén neki, hogy senkivel se beszéljen, ő maga pedig fölment a tanácsterembe.

Málik Kamrun már jelen volt.

— Já, málik Azamán! — monda neki — veh alaczer, a veh avane (az idő minden dolgot felvilágosít) én a tegnap csináltam Roml-ban láttam, hogy az idegen nincsen városunkban, hogy az Ammaz tévedett s oknélkül ütött lármát. Légy hát nyugodt,

málik! nincs abban semmi igaz s nekünk nem kell aggódnunk. De ha tanácsomat követni akarod: ma a hónap elsője, el kellene mennünk a szent kúp alá, megvizsgálni a Kitab Tarik Enilt s Istennek hálát adni, hogy annyi félelmek alól megszabadított.

E szavakra a málik s tanácsosai felállottak, hogy a kápolnába imádkozni menjenek. A kápolnát bezáró szent kúp kapujához érve, mindnyájan leszálltak lovaikról, Akéla Szaifnak újból ismétlé figyelmeztetését. A málik és kísérete bevonult a kápolnába s leborulva a szent könyv előtt, sokáig imádkoztak.

Míg imádkoztak, Szaif mindég az öszvért tartotta s végre monda magában:

— Tehát te vagy, Szaif Züliázán! azon ifju ember, kiről dicsőséges és dicséretes tetteket beszélnek. Hogyan, te a szolgák között rejtezel akkor, midőn a véletlen felmutatja talán azon egyedüli alkalmat, hogy a kivánt könyvhez juthass? Akélának megigérttem, hogy nem fogok beszélni; de azt nem, hogy a kápolnába bé ne menjek. Azonban a félelem, hogy Akélát veszélynek tehetné ki, visszatartóztatá néhány perczig, de végre is az ohaj, hogy vállalatját önerején hajtsa végre, túlsulyt nyert s elhagyva öszvérét a néptömeg közt befuródott a szent kúp alá s onnan a kápolnába. De alig tett annak belsejébe egy lépést, a kerek épület közepén felállított, márvány-oszlopon nyugvó könyv elvált helyétől s hétszer körülfutván a kápolnát, nyitva és mozdulatlanul megállt Szaif Züliázán lábainál. Kamrun málik még le volt borulva, midőn nagy mozgást vevén észre közelében, fölemelte fejét s megpillantá az ajtó mellett álló arábot és a nyílt szent könyvet lábainál.

A málik rögtön kirohant a kápolnából s jelt adott testőreinek, a kik Szaif Züliázánra rohantak. Ez lelkét Istennek ajánlva s karjaiba erőt könyörögve, a falhoz támaszkodott s kardját kivonva, az elsőt, ki hozzá közelített, levágta s mindazok, kikhez sujta, leestek, s kik leestek, nem keltek fel. Nem sokára kijöhetett a kápolnából, holttesteken menve s mindég vágva maga előtt; így ért az utcára, harcz nemtőjeként forgatva maga körül tűzkardját s azok fejei, kik körülte voltak, mind lábaihoz gurultak.

Egy órai öldöklés után ifju hősünk azok közé jutott, kik futottak előtte s kik még üzték őt. Most visszafordulva a futóktól az üzőkkel állott szembe s azok százanként hullottak lábaihoz. A halál előtte lebegett mint az ég villáma, mely egy nagy fát meggyujtván, megsemmisíti s hamuvá teszi az erdő minden fáit.

Ez iszonyú üzés reggel óta tartott, pedig már a nap megközelíté a délpontot s az ifju hős még mindég küzdött, remélvén, hogy a városból kijuthat.

Már balkezébe vevé a kardot, már csaknem egészen ki volt merülve, midőn egy a mezőre nyiló s kevésbé védett mellékkaput pillantott meg; de ekkor lábai egy holttestbe megbotolván, szerencsétlenül földre bukott; néhány őtet közlről követő harcos rá veté magát, s lefegyverezvén megköték kezeit s győzelem kiáltások között Kamrun málik szerályába vezették.

Midőn Szaif Züliázán a málik elébe vezetett, ez testőreinek kiálta:

— Ne mutassátok ez ember arczát. Nem akarom látni. Vezessétek a börtönbe; majd redeletet fogok adni, hogy kivégeztessék.

Szaif Züliázán az éjet egy mély és iszonyatos börtönben töltötte, lelánczolva, mint egy gonosztevő. A nap első sugarainak feltüntével pedig elindított a veszthelyre.

A várostól bizonyos távolra magas hegyek között egy nagyon régi kút volt, melyet nyolczvan mázsányi ónfedél zárt el; 80 év óta nem nyitották ki. A kút iszonyu mély volt, s midőn fedelét leemelték, egy óránál tovább fekete fojtó lég gőzölgött ki. Ide vezették az ifju arábot mindazoktól kísértetve, kiket kardja életben hagyott s kik mind gyönyört találhatni reméltek végvonnaglásának látásában; de várakozásukban csalatkoztak, mert a halálra ítélt egy erős kötéllel megköttetvén, a kút közepéig leeresztetett s miután a kötelet jól megerősíték, a kolossalis fedőt reá illesztették.

A nép szétoszlott s minden vigyázat felesleges levén, maguk az örök is lakjaikba tértek s a hegyen csak a hallgatagság maradt s az éj, mely nem sokára fekete fátyolát boritá a földre, a csillagok felgyultak az égen, hogy az embert lenyugvása előtt imára hívják vagy hogy vezéreljék az elkésett útast, a kit gyerekei, neje és atyja várnak.

Minden csendes volt, mindenki nyugodott, csak a szegény Szaif Züliázán csüngött egy örvény felett, fojtó légkörben s minden bátorsága daczára szemei könnyel teltek meg és elkeseredett lélekkel ekként fohászodott Istenhez:

„Nagy birája a mindenségnek! vétettem-é szent törvényed ellen a tegnapi nagy napon? Akéla bölcseségére kell vala-é magam biznom s nem leölni egy város felét egy tárgyért, melyet zajtalanúl megkaphatok vala? Égnek Istene! ha elkárhoztatsz engem, vedd kegyelmedbe szegény lelkemet.“

Midőn ez imát bevégzé, úgy tetszett Szaif Züliázánnak, hogy az oldalfal kinyílik s egy lágy édes hang mondá:

„La baisza alik, ya forisze Azaman, ya Szaif Züliázán (semmi rossz ne érjen téged, oh korunk nagy hőse, Szaif Züliázán)“ s hozzá tevé hogy:

„Az ég Istene kárhoztatja az oktalanságot; de védi a bátorságot és hitet!“

IV.

A csudálatos gyűrű.

Szaif útazása a nagy Akiszával (*nönemtő*). Miként jut bé Mukhtatif várába? A Nil forrásai.

Az ifju aráb fölemelvén szemeit, egy természet felett, nagy nőt pillantott meg, a ki rögtön eloldá kötelékeit s egy föld alatti úton a mezőre vezeté. Midőn ily csudás módon megszabaditva látta magát Szaif, kérdi az előtte levő csudás teremtménytől:

— Ki vagy te? honnan ismeresz engemet?

— Elbeszélem! — felelé a nő — s legelőbb egy téged meglepő dologgal kezdem: Emlékszel-é Mukhtatif óriásra, a kiről te azt hiszed, hogy megölted, midőn málik Efrac városába ment Sháma hercegnő után? Ez iszonyatos nemtő (*genius*) nem halt meg sebében. Ez egyike a legfélebb s legveszélyesebb lényeknek. Ő egy Afrit (rosz és hit nélküli nemtő), én müszülmán vagyok, a hit nemtőjének leánya. Ez az Afrit elég merész volt atyámtól kezemet kérni, s oly félelmes, hogy atyám egy ily Afrit kafirnak (hitetlen, Iszlámot tagadó) áldozott fel, mondám neki: Lehetséges-é atyám, hogy te engem, ki müszülman

vagyok s egy Istent hiszek, egy hit nélküli szörnynek adj. Atyám eként felelt nekem:

„Já, Eb neti (leányom)! hogyan útasítsak vissza egy lényt, a ki égetés- és gyilkolással boszulja meg magát? Igyekezz magadnak valakit keresni, a ki védjen és megmentsen tőle. Én már igen vén vagyok, semmit sem tehetek ily körülmények között.“ Én hallva ezen szavakat, távoztam s több nagy nemtőt fölkerestem, kérve védelmüket; de midőn megtudták, hogy Mukhtatif ellen kell védniök, mindnyájan azt felelték, hogy az lehetetlen. Kétségbeesetten egy istenes emberre gondoltam, kit Sheik-Abduszalámnak hívnak s ki túl a tengeren egy minaretben lakik. Elbeszéltem neki szerencsétlenségemet, s ő azt mondá: Já, Akisza! Mukhtatiftól senki sem menthet meg más, mint az, a ki az ő kezét levágta. Ez egy ifju, a kit Szaif Züliázánnak hívnak. Ő most málik Kamrun városának Bair akamik-jában (mély kút) van. Menj oda rögtön, vezesd ide őt s én megmondandom neki, mit tegyen, hogy a világot ezen Afrit-től megmentse.

— Íme, miért jöttem ide, s ha most akarod, én elviszlek téged a Sheikhez.

Szaif feleletére, hogy készen van, Akisza megfogta egyik kezével mint egy kis madarat s egyik vállára helyezvén, fölemelkedett vele oly magasságba, hogy Szaif tisztán hallhatta a Tasbik Allamlak fi alfiak-ot (az angyalok énekét az egekben), s azután egyenes vonalban a tenger tulsó partjának tartott, oly hihetetlen gyorsasággal repülve, hogy reggel a nap feltüntekor Szaifot a minaret kapujában tette le.

Az ifju aráb tisztelettel közeledett Sheik Abduszalámhoz s megcsókolta kezeit; a Sheik örömmel fogadta s eképp üdvözlé:

— Ahélan ya, Szaif, iniszte hada ádiár (hozott Isten, Szaif, e föld örvend jelenléteden) s azután részletesen megismerteté vele Akisza szomoru helyzetét.

— Olvastam az Isten titkából, hogy néked kell megsemmisitned ezen félelmes nemtőt, Szaif Züliázán! — mond a Sheik — s megmenteni ezt az igaz hitű nőt. Menj vele! a gondviselés vezetend nemes vállalatodban, melyet ha végeztél, jöjj ide vissza.

Szaif búcsut vett a Sheiktől, s Akisza vállaira emelvén szokott modorában útra kelt. Valahányszor az ifju elfáradt, földre ereszkedett, hogy pihenje ki magát. Útjuk három nap és három éjjel tartott, s végre a negyedik nap hajnalán megérkeztek a Dsebal Ahamarani mamba Enilhez (a hold hegyekhez és a Nil forrásához). Ezen magas pontról Akisza megmutatá az ifjunak Mukhtatif óriás várát.

— Já, Szidi! én nem közelithetek ez átkozott várhoz. Menj magad. Engem e hegytorkolatban fogsz találni.

Szaif Züliázán egyedül indult a vár felé, melyet többé szem elől el nem veszthetett, mert tömör tornyainak tetőzete egész a fellegekig nyúlt fel. A vár közelébe érkezve látá, hogy az egészen körül van véve fallal, de a melyen belsejébe vezető kaput sehol sem fedezhetett föl. Megkerülte kétszer a várat a nélkül, hogy a várba bévezető útat találhatott volna. Már csüggedni kezdett, midőn az előfal egyik szögletén elrejtett szűk ablakot fedezett föl, mely mellett emberi alakot vesz észre. Közelebb menve, egy ötet

oda intő nőt ismert föl; az ablak megnyilt s a nő intett neki, hogy közeledjék a falhoz. Oda érve egy övekből s különféle ruhadarabokból összeillesztett kötél ereszkedett le. Szaif, ki e felmászási móddal nem régiben ismerkedett meg, oda köté a derekához s felhuzatván, egy kerek teremben találta magát vagy tíz ifju hölgy között.

E hölgyek mind bájoló szépségűek voltak s valamennyien egyszerre felkiáltának:

— Hozott az ég körünkbe, Szaif Züliázán!

— Honnan ismertek engem, s ki mondá meg nektek nevemet? — kérdé ez.

Egyik a nők közül így felelt:

— Tudd meg, Szaif! hogy mi mind málikok leányai vagyunk, kiket Mukhtatif óriás szülőinktől elragadott s ide várába hozott, hol mi éjet nappalt sirással töltünk el. De a mult éjjel társnéink egyike, Nahida, álmában egy természetfeletti lényt látott, ki neki ezt mondá: „Já, Nahida! szünj meg sírni; Isten neked egy szabaditót küld; holnap nézz a távolba, ott egy férfit fogsz látni, a kit Szaif Züliázának hívnak. Igyekezz társnőiddel ötet a várba béjuttatni; mert ő az, a ki a titeket itt fogva tartó utálatos kafirt meg fogja ölni, és akkor társnéid mind visszatérhetnek szülőföldükre; de reád nézve, Nahida! Isten azt határozá, hogy a szabadító nejevé leszesz, fölvevén az ő hitét.“ Nahida fölébredvén, elmondá nekünk álmát s mi azt mondók neki: ha álmodnak teljesülnie kell, akkor mi nem sokára látni fogjuk e férfiut s valójában kitekintvén az ablakon, látánk téged a vár felé közelitni s bár arczod vonalait nem vehetők ki, még sem kételkedheténk, hogy te vagy Istentől küldött szabaditónk!

— Ané vallahi (igen, én vagyok)! ne tünődjeteK sorsotokon; Isten a ti megmentésteKre küldé engem — felelé Szaif.

Az ifju hölgyek körülvették és csudálattal nézték Szaifot; mert öK már régóta bé levén zárva, férfiut nem láthattak s mint már említök, Szaif nagyon szép férfi volt. Míg így bámulnák, sötét felhő tünt fel a távolban, gyorsan s dörgéshez hasonló morajjal közelelt s néhány percz alatt oly közel vala a várhoz, hogy a nap elhomályosult. Az ifju nők megpillantván, mint madarak az ölyv közeledtére, ijedten menekültek különböző irányba; az egyedül maradott Szaif pedig bámulva nézte megfoghatatlan menekülésöket; de midön ö is kitekintett, látta az óriásnak roppant testét kibontakozni a felhőből, lábai hajóárboczoknak tetszettek, s feje oly nagy volt, mint egy várerösség, szemei villámként lángoltak s szájából tűzgolyókat lehelt ki.

A felhő az ablakhoz érvén, az óriás becsúszott, s azon nagy terembe lépett, hol Szaif volt; kit megpillantván, dörgő hangon kiálta rá:

— Hogyan! te vagy az te sehonnai, a pusztának átkozott növendéke; te vagy az, a ki saját lakomban is daczolni mernél velem?

És ezt moudván, kinyujtá egyetlen kezét, hogy Szaifot megragadva az ablakon kidobja; de ez kivoná kardját s miután mondá, hogy Isten egyedül nagy és hatalmas — két kézre fogott szablyájával lecsapta a szörnynek karját.

Mukhtatif a földre terült, iszonyú siralmas ordítást hallatott, s a halál hörgése közt mondá az ifju arábnak:

— Szaif, még egy vágást, hogy e borzasztó kínoktól megmentés!

Szaif száanalomtól indítva, teljesíteni készült az óriás kérését, midőn egy hang mondá: „Megállj, ne sujts többet, mert egy második vágás fölelevenítené a szörnyet s mindaz, mit tettél, eredménytelené lenne.“

Szaif visszahökken. Az óriás testét láng fogta körül s néhány percz múlva egy halom hamuvá lett.

Szaif elfordítván szemeit ezen redkivüli látványtól, a mellette álló Akiszát pillantotta meg, a ki így szólt hozzá:

— Én voltam az, a ki feltartóztatám karodat, midőn te jószivüségből az óriásra egy második csapást akartál tenni. Áldott a kar s Istentől átkozottak legyenek ellenségeid, oh világnak legnagyobb hőse, emberek és nemtők legyőzője!

A fiatal leányok értesülvén a történekről, örvendezve jöttek elé rejtekökből és siettek Szaifnak kézcsókolására.

Ekkor Akisza kérdi Züliázántól:

— Mit tegyünk ezen leányokkal? Sorsuk elrendezése tőled függ.

— Te gyors útaxó vagy — viszonzá az Akiszának — vidd őket vissza szülőkhez!

— Értem, rendeleted végre leend hajtva!

S Akisza kettesével, hármasával (az út minőségéhez mérten) haza szállítá a leányokat. E különböző utak több napot vettek igénybe s már a várban nem maradt más, mint Nahida, a ki szultán Assin-nak volt leánya; ez pedig a föld túlsó felén Khinában egy roppant kiterjedésü birodalomnak volt uralkodója.

Midőn Szaif látta, hogy a fiatal leány még nem szállított el, megszólítá Akiszát:

— Hát ez miért nem ment el a többivel s miért maradt itten egyedül?

Nahida ezt hallván, keservesen zokogni kezdett:

— Hogyan? — mond ő — te engem el akarsz küldeni, mint a többit?! Hát nem Isten akaratja-é, hogy én a te feleséged legyek?

— Én nem tudom, minő Istenről beszélsz — felel Szaif — de az én Istenem nekem erről semmi parancsolatot nem adott. Én Sháma hercegnőt szeretem, következőleg mást nem is vehetek el; de ha Isten valójában azt határozta el, hogy te nőmmé légy, Nahida! az meg fog történni előbb-utóbb. Bé kell tehát várjunk a végzet határozatát. Akisza! vedd hát e fiatal leányt s vidd rögtön haza.

A nagy útaztató megfogván övénél a khinai hercegnőt, vállára emelte s késedelem nélkül felszállt; de alig hagyá el a földet, mondá ez:

— Akisza! könyörgök neked, engedd, hogy még néhány szót mondhassak Szaif Züliázánnak, aztán nem tartóztatlak vissza, vigy a hová akarsz.

Akisza megállapodván, Nahida — hogy Szaif hallhassa — hangosan kiáltá:

— Já, Szaif Züliázán! te elszomorítád lelkemet, széttépted szívemet. Isten úgy rendelte, hogy én a te nőd legyek s té nem hallgatál reám s visszaküldesz atyámhoz, miután a szerelem tüzét felgyujtád szívemben. Könyörtelen idegen! engedje a mi hatalmas istenünk, hogy egyszer a mi honunkba jöni lássalak, megfosztva a föld minden javaitól, nyomorultan, arany- és öltöny nélkül, fedetlen fővel s meztelen lábakkal és

ily helyzetben esdekely előttem segély- és könyörületért, előttem, kit ma megbántottál, előttem, Nahida előtt!

— Ifju leány! — fellet Szaif Züliázán — bajosan feltehető, hogy én valaha a te távoli országodba vetődjem. De ha a végzet határozata az lenne is, reménylem, nem oly nyomorult állapotban, miként ohajtod. Akisza! Szállítsd el a herczegnőt s térj vissza hozzám, mihelyt teheted.

Szultán Assin leánya elszállíttatott s Akisza néhány nap mulva visszatért, tudatva Szaiffal, hogy a Mukhtatifnál talált foglyokat mind elszállítá szülőikhez s hogy ígérete szerint kész ötet Sheik Abduszalámhoz visszavinni.

Szaif nem sokára elhagyta az elhunyt óriás várat s Akisza vállán légi útjára kelt, miközben Akisza eképp szólt Szaifhoz:

— Szeretnéd-e látni a Nil forrásait, hogy azok mint jönnek ki az Édenből?!

— Nagyon ohajtanám látni! — monda Szaif.

Akisza leszállván a földre, monda Szaifnak:

— Intézd lépteidet azon székesegyház felé, melyet amott látsz s midőn megnézted, térj vissza, én itt megvárlak.

Szaif elmerengve lépdelt a régi templom felé, melyet egy egyiptomi hagyomány az Édenből származtat, s ezen nevezetes forrásokhoz meghatott lélekkel közeledett.

Tagadhatatlan, hogy a nagyság elemeit magukba záró tárgyak s azok melyek nagy eszméket költenek fel, a képzeletre hatalmasan hatnak még akkor is, ha azok nem egyezők a mi erkölcsi és vallásos fogalmainkkal. Így Szaif, noha gyemekkorában a Nil

forrásairól, az égyiptomiak hagyományáról nem hallott; bár ő müszülmán s az égyiptomiak akkor bálványimádók voltak, mégis tiszteletteljes megindulással közelített ama nagyszerű márvány templomhoz, melynek négy oszlopon nyugvó méltóságos kúpja oly magasra tornyosult, mintha az égboltozat támogatására lenne építve. Ifju arábunk megkerülte a szép faragványokkal ékített kúpot s egy bő vizű forrást pillantott meg, mely a templom közepén levő óriási medenczéből tör ki s azután négy ágra oszolva, s a kúp négy oszlopát az elválasztó négy közön hagyva, lecsörtetnek a mezőkre négy ellenkező irányban. Ezen négy folyó neve fel volt vésve a forrás felett: Szayahun, Jajahun, Alfarat és Enil.

Szaif bément a templomba s ott lelkét Istenhez emelvén és egy pillanattal üdvözölvén e nagyszerű épületet, visszatért Akiszához, a ki néhány óra mulva Sheik Abduszalám minaretjének kapujánál tette le.

A Sheik igen örvendett látásán, szerencsértette vállalatának sikerét, megköszönte a nagy szolgálatot, melyet Akiszának tett, s azután ehez fordulván, mondta neki:

— Já, Akisza! Szaif Züliázán most mintegy testvéreddé lett, barátságodra jogosult s neked minden vállalataiban segitened kell őt. Ma estvére Szaif az én daif-om (vendégem); de holnap délkor jöjj el s tudatni fogja akarátját.

Akisza távozott s Szaif egyedül maradván a Sheikkel, ez így szólt hozzá:

— Tudd meg, Szaif! az Ur azt határozta, hogy a mai éj élted utolsója legyen. Én ez élettől a holnapi hajnal feltünte előtt megválok. Reád számíték,

hogy az utolsó tiszteletet, melylyel minden müzümán tartozik testvérének, te fogod nekem megadni. Midőn tehát a lélek elszálland testemből, te azt a tengerpartra fogod vinni, ott jobbra megtalálod a khiéffint*), balra a henut-ot**) s miután megmostad és beillat-szerzed testemet, mondd el fölötte imádat, a jó Isten a többiről gondoskodni fog.

Szaif Züliázán bámulva nézett a Sheikre, kinek nyugodt vonásain a közel halálnak semmi nyoma nem mutatkozott, csak hogy megszűnt beszélni s lassu hangon egyedül Allah nevét említette mind hajnal közeledtéig. Ekkor hideg láz lepte meg s szemeit behunyva elmondá a Tavhid utolsó szavait (csak egy Isten vagy) és elköltözött e mulandó világból abba, a mely nem fog soha elmulni.

Szaif látván, hogy a lélek csakugyan elköltözött a testből, fölvette azt és a tengerpartra szállítá, ott — a mint a Sheik mondá — jobbról megkapta a khiéffint-t, balra a henut-ot, mely csudálatos jó illatot árasztott. Elkészítvén a testet, felkiáltott: A szalát ali a yanasza, ya ibadu Allah! (Imádkozzatok a holtakért oh Isten teremtményei) s midőn e felkiáltást megtevé, több tisztos, de különös kinézésű embereket látott közeledni, a kik a halott feletti imát végezvén, visszatértek a nélkül, hogy Szaif Züliázánhoz egy szót is intéztek volna.

Ekkor egy csapat fénylő zöld madár szállott le s a testet körülfogva, fölrepültek vele az ég felé.

*) Hosszu keskeny kelme, a melybe szokták takarni a müzümánok a halott testét.

**) A test mosásához s beillatozásához szükséges szerek.

Szaif egész óráig mozdulatlanúl, gondolataiba mélyedten s égre emelt szemekkel állott ottan, de nem sokára Akisza hangját hallotta, ki mondá:

— Íme, Szaif! itt vagyok. Mit tegyek? mik terveid?

— Valójában én nem tudom neked megmondani. A Kitab Tarik Enil elhozatala volt útamnak czélja s én azt hiszem, hogy málik Kamrunnak időt kell engedni, hogy szerencsétlen kísérletemet egy kissé feledje el. Kétségkívül ő azt hiszi rólam, hogy a mély kútban elpusztultam; de azért talán egy kevéssé jó lesz várnom ama városbani megjelenésemmel, hogy feledjék arczom vonásait.

— Ha tanácsot adhatok neked, Szaif! — mond Akisza — az a lenne, hogy induljunk el minden esetre. Talán útunkban oly előre nem látott dolgokat fedezhetünk fel, melyek a vállalatot kivihetővé teszik.

Szaif elfogadta e tanácsot s nem sokára a fellegek közé emelkedtek, honnan az angyalok énekét hallhaták.

Néhány óráig szelték ekképp a léggört, midőn Akisza kérdé Szaiftól, ha nem ohajtaná-e látni a hét Hukama városát?

Szaif igenlő feleletére leszállottak.

— Íme — úgymond Akisza — megérkeztünk a medina el Hakimeh Eflathun-ba (Eflathun bűvész városába). Én e városba nem mehetek, mert úrnője a Talszámékkal áll szövetségben. Téged azonban semmi sem akadályoz az oda menetelben s én megvárlak itt.

Szaif a városhoz közeledvén, egy réten hét csatázó lovagot pillantott meg. Mihelyt a lovagok meglátták, feléje nyargaltak, mondván:

— Íme, egy idegen; válasszuk őt ítélőbiránknak, megegyezvén előre, hogy ítéletében meg fogunk nyugodni. S Szaifhoz érve, így szóltak hozzá:

— Tudd meg, kharibé (idegen), hogy mi Eflathun hakiméh fiai vagyunk. Atyánk halálakor egy csudálatos kalnuszát (süveg) hagyott hátra. Ez a kalnusza avval a tulajdonnal bir, hogy minden szem előtt láthatatlanná teszi azt, a ki fejére teszi. Mi heten levén, ezen kalnusza felett veszekedünk, s azt hisszük, hogy az ég küldött közénkbe, hogy kiegyeztess, s mi ígérjük, hogy ítéletedhez fogunk alkalmazódni.

Szaif Züliázán hallván ezt a beszédet, így szólt magában:

„A hatalmas Isten bocsássa meg bűnömet; de íme egy kalnusza, a melynek birtoka csak engemet illetne.“

S azután így szólott a lovagokhoz:

— Kétségkívül van egy igen egyszerű mód e perpatvar kiegyenlítésére: Mindenek előtt a kérdés alatti kalnuszát az én kezeimbe teszitek le; azután én egy kopját fogok eldobni s ti egyszerre s ugyanazon pontról iramodtok el és az első, a ki a kopjához ér — lesz a süveg tulajdonosa!

— Helyes! — kiáltnak fel a fiatal lovagok s rögtön átadták Szaifnak a kalnuszát, ő meg eldobta a kopját s a hét testvért egy vonalba helyezvén, jelt adott az elindulásra s azután nyugalmasan fejére húzta a bűvös süveget, s midőn a győztes és legyőzött lovagok visszatértek feléje, nem találtak senkit. Az ítélőbiró eltűnt.

— Meg kell vallani — mond az idősebb testvér — hogy együgyűek vagyunk. Egy ismeretlenek egyszerű

indítványára ráállunk, átadtuk egy jövevénynek a mi zhakhirah-akat (kincs), s többé az életben soha vissza nem fogjuk kapni.

Eflathun hakiméh fiai turbánjaikat földhöz vágták, szakálokat tépve tértek vissza medinájokba s boszúkönyeket hullatva mondák egymásnak:

„Ha valaha ezt az embert feltaláljuk, drágán fogja megfizetni ezt az árulást.

Szaif pedig kísérletet akarván tenni kálnuszájával, fejére illeszté, Akiszához ment s nevén szólítja őt.

Ez minden irányban nézegetvén s semmit sem látván, monda:

— Valójában Szaif! azt hihetné az ember, hogy Eflathun hakiméh kálnuszáját kézre kerítetted.

— Ugy is van! — mondá az ifju aráb.

S levevén süvegét, Akiszát üdvözlé.

Akisz szerencsétlété a nagybecsű zhakhirah megszerzésének ügyesen végrehajtott munkájáért.

— Most már — monda — induljunk, hogy a neked megmutatni ígért második medinába menjünk.

S midőn oda megérkeztek, Akisz monda Szaifnak:

— Menj, látogasd meg e várost s azután jöjj ide vissza!

Szaif a város felé indult; de alig lépett kapuja küszöbére, egy a kapu fölé helyezett Talszamé az egész várost felriasztó kiabáláshoz fogott, a kapuőrök rögtön körülvették Szaifot s elfogván a málikhoz vezették.

— Íme, kegyelmes málik! — mondának az örök — a réz szobor képében kapunkra helyezett Talszamé kiáltott, midőn ez ember bé akart a városba jöni; ezt hallván mi, elfogtuk s elődbe hoztuk.

A málik ekkor a tengerész főnök- s kikötő parancsnokhoz fordult, mondván:

— Abdi-Alkdus! ezen embert az éjre zárad börtönbe, holnap köttesd egy zsákba, vedd csolnakodba s evez ezen ablak alá, s midőn én az ablakból jelt adok, dobasd a tengerbe.

Abdi-Alkdus az ifjut börtönbe vitette s lábait és kezeit egy fahengerhez kötvén, lakába tért. Szaif így maradt egész éjjel, míg a csillagok átpillantgattak az eget borító sűrű felhőkön, egy mozdulatot sem tehetett, a kezére és lábára szorított kötelek szenvedhetlen fájdalmat okoztak s ő szerencsétlen helyzetében gyakran gondolt a csudás süvegre, melyet meggondolatlanul Akiszánál hagyott volt s mondá magában:

„No, már aztán megérdemli-é, hogy az ember magának ellenségeket csináljon és magát gyűlölet- s tán boszunak is kitegye egy oly zhakhirah birtokáért, melynek nem tudja hasznát venni? Nekem, oh nagy Isten! nem marad hát egyéb, mint a sors elleni erőtlenségem érzete s azon erőm, hogy az ima szárnyain hozzá emelkedjem, hozzád, kegyelemnek nagy Istene!

S ekkor imádkozni kezdett az ifju; imádkozni, miként ő tudott, szeretet- és hitteljes lélekkel.

Midőn így a hit malasztja feledteté fájdalmait, a sötétben egy hozzá közelítő embert vett észre, a ki egy csókot nyomván homlokára, feloldá kötelékeit s monda neki:

— La baisza aliek ya Szaif Züliázán! (semmi rossz téged ne érjen, Szaif Züliázán) Szaif Abdi-Alkdus hangját hívén felismerni, kérdé:

— Hogyan van, hogy ismersz? hisz' te vagy, ki engem ide ily irgalmatlanul lekötözél s most te jössz kötelékeimet feloldozni?

— Tudd meg, Szaif! hogy tegnap, miután téged ide vezeték, haza mentem s lefeküdtem; de alig szenderedém el, midőn egy fénykörtől környezett férfi jelent meg álmomban s így szólott hozzám: „Já, Abdi-Alkdus! a férfi, kit a fához kötöttél, egy Avlija v h é Allah (Istentől szeretett), kit Szaif Züliázánnak hívnak. Kelj fel, menj azon ifjuhoz, old fel köteleit, légy segítségére s vedd fel az ő hitét; mert ha nem engedelmeskedel, átszurlak ezen tűzlándzsával, melyet kezemben látsz.“ Ekkor remegve ébredtem fel, s íme itt vagyok! Mondd meg most, Szaif Züliázán! mit kell tennem, hogy vallásodat fölvegyem?

A fiatal aráb mondá:

— Mondd utánam e szavakat: La ilaha ila Allah Ibrahim kalifeh Allah (csak egy Isten van s Ábrahám az ő kedveltje).

Abdi-Alkdus elmondá ezen hét szót s müzümáná lett.

S midőn az áttért, Szaifot lakába vezeté, monda neki:

— Most miképp mentsünk meg téged a málik dühétől?

— Tudhatnám-é okát — mond Szaif — az én a d a v a t o m -nak (üldöztetés, háboru), hogy a málik egész nyugalommal halálra ítél egy békés idegent, a ki országát látogatni jött.

— Já, Szaif! — felel Abdi-Alkdus — málikunknak van egy őseiről öröklött gyűrűje, a melynek tulajdonsága nekünk már sok roszt okozott, t. i. midőn ez a gyűrű valakinek ujján van s ez egy mást meg akar ölni, csak gyűrüt hordó kezét kell fölemelnie s amannak feje magától leesik. Ezen az úton mi mind

a málik rabszolgái vagyunk és senki sem mer az utált de rettegett zsarnokkal kikötni. A minap régi tudományok nyomán fölfedezte, hogy egy Szaif Zuliázán nevű idegen a csudatevő gyűrűt elsajátítandja s rögtön azon Talszameh-t állította, hogy az idegen ne jöhessen bé hír nélkül a városba. Most láthatod, hogy módot kell találnunk megmentésedre.

— De hát mit tegyünk? — kérde Szaif.

— Gondoltam valamit — monda Abdi-Alkdus. — Van nekem egy igen bárgyu, de rossz lelkű rabszolgám; majd felszólítjuk, hogy térjen az izlámra s ha nem akarja megtenni, helyetted a zsákba tesszük s ő a tengerbe fog dobni a szerály ablakánál.

Szaif szeretett volna ugyan más módot találni, de fölfedezni képtelen volt, mert egy embernek minden esetre vízbe kellett dobni a málik szeme láttára. Belé kellett hát egyeznie a cserébe. A rabnőt elhívták s Szaif felszólította, hogy hagyja el a napimádást s higgyen az egy igaz Istennek; de visszaútasítván az ajánlatot, zsákba dugták a szerencsétlent s a meghatározott időben csolnakba téve, a málik ablaka alá vitették. Szaif a csolnakba rejtőzött. Nem sokára a málik mutatkozott s egy kezében levő zsebkendővel jelt adván, a zsákot rögtön a tengerbe dobták. De a málik az intéskor kezét mozdítván, érezte, hogy — mintegy bűverő által vonzatva — a gyűrű kicsúszott ujjából s a tengerbe esett, mire kétségbeesetten s remegve kelt fel helyéről, mert a jóslatra gondolt, melynek teljesülése megkezdődött.

E közben Abdi-Alkdus csolnakát eltávolítván a szerálytól, monda Szaifnak:

— Az okosság azt parancsolja, hogy ne menj bé a városba. Tanácsom az, hogy vedd ezen csolna-

kot, tanulj meg halászni s így könnyen élélhetsz néhány napig ismeretlenül.

Szaif elfogadta a tanácsot, ellátta magát a szükséges halászati eszközökkel, s miután új barátjának egy helyet jelölt ki, a hol más nap találkozozanak, evezni kezdett s távozott a parttól.

Szaif kellemes éjet töltött gyöngéden hintázó csolnakában, reggel halászni kezdett és sok halat fogott. A mint egyiket tisztitaná, belében igen szép gyűrüt talált, melyet megmutatott Abdi-Alkdusnak, kivel a kitűzött helyen találkozott. Ez figyelmesen megnézte s aztán mondá:

— Já, Szaif! ha málikunk elvesztette volna gyűrűjét, azt hinném, hogy ez az.

— Ha ugy van — mond Szaif — megyek hozzá és megölöm a kegyetlen zsarnokot.

— Türelem! — mond Abdi-Alkdus — egyáltalában nem vagyunk bizonyosak ez iránt s ha nem az ő gyűrűje, akkor te menthetetlenül elvesztél!

— Nem hiszem — felelé Szaif — a málik meg sem nézte még jól arczomat és ő engem a tenger fenekén képzél. Meg akarom kísértetni ezt a kalandot, bármi történjék.

S a fiatal, Abdi-Alkdust elhagyván, a szerályba ment, alkalmat keresvén, hogy a málikhoz jusson. Ezt az alkalmat meg is szerezték neki, mert egy személy megismerni hitte őt, s e gyanuját közölve az örökkel, ezek elfogták és az uralkodó elébe vezették.

A málik, miután őt egy darabig figyelmesen vizsgálta, elbámulva monda neki:

— Nem te vagy-é az, a kit tegnap tengerbe dobattam! Ki mentett meg?

— Engem az én Istenem mentett meg — felel Szaif — az én Istenem, a ki hatalmas és egyetlen, a ki az égben trónol s minden földi trónok fölébe van helyezve. Most válassz, ha te is fel akarod venni a műszülmán hitet, mentve leszel, de ha az egy igaz Isten hitét visszaútasítod, e gyűrűvel jelt adok!

Mihelyt a málik gyűrűjét a Szaif kezén megpillantá, elhalványult s reszketni kezdett; vezérei körülvevén, kérdék tőle:

— Já, málik! hol van gyűrűd?

— Hihetőleg hárememben hagytam — felelé a megijedt málik.

De a vezérek, kik megismerék a csudatevő gyűrűt, mondák Szaifnak:

— Fiatal ember! sorsunk kezedben van, adj jelt a málik fejének, ő nem érdemel szájalmat!

— Nem! — felel Szaif Züliázán — én felszólítom őt, hogy az Izlámra térjen át s ha az igaz hitet fölveszi, az által jóvá lesz; de ha felszólításomat visszaútasítja, akkor jelt fogok adni a gyűrűvel.

Szaif újból felszólítá a málikot; de ez azt felelvén, hogy ősei vallását soha elhagyni nem fogja, Szaif a gyűrűt hordó ujjával rámutatott s a málik feje azonnal lábaihoz hengeredett.

Mihelyt ez esemény köztudomásra jutott, az öröm általános lett. A vezérek közakarattal Szaif Züliázánt választották máliknak s a közkiáltó által a városnak hírül adták az uralkodó- és vallás változtatást; mert a vezérek rögtön felvették az új málik hitét.

Szaif hét napig mulatott közöttük s azután öszszegyűjtvén a vezéreket, így szólott hozzájuk:

— Nem maradhatok tovább közöttetek; vissza

kell térnem honomba s reménylem, hogy később újra látni fogjuk egymást. Addig is helyettem málikul hagyom a bölcs Abdi-Alkdust. Engedelmeskedjetez neki; legyetek mindég jó müszülmánok s ne tegyétek azt másnak, mit nem akartok, hogy mások nektek tegyenek.

Ezután Szaif elindult s csakhamar eljutott Akiszához, a ki csudálkozott hosszas kimaradásán. Szaif elbeszélte a történeteket s Akisza ekként felelt neki:

— Már most nem viendelek semmiféle medinába többet, mert valahányszor egy városba betérsz, mindég valami rendkívüli esetnek kell történni; a mi végre is valami szerencsétlenséggel végződhetnék s akkor magamat vádolnám, mint okozót. Én Kamrun málik medinájában találtalak, ha ohajtod, visszaviszlek oda.

— Valójában útam czélja ama város; mert nekem a Kitab Tarik Enil kell, mely oly átkozottul kísiklott körmeim közül.

Rögtön el is indultak s néhány nap mulva Szaif Züliázán azon város kapujánál volt, hol egy egész néppel harczolt. Búcsut vett Akiszától, kérvén, hogy láttassa magát gyakran, s azután kálnuszája segítségével egész kényelmesen Akéla házához sétált.

Mig Szaif közelgett, az alatt Táma anyjával beszélgetve, monda:

— Meglátod, anyám! hogy engem rászedtél, azt jövendölvén, hogy én a Szaif Züliázán neje leszek. Ő már rég meghalt a mély kútban és én szegény leány, szivemet neki adtam volt s most is gondolataim tárgya; de a te hibád, anyám! mert mielőtt ötet megismertem, közeledben boldog voltam, hanem mihelyt megismertetted ötet, én szerettem s el is veszttem!

— De a szent Istenre esküszöm — viszonzá

Akéla—Szaif mentve van minden veszélytől s te elébb-utóbb az ő neje leszesz! Midőn e szavait végzé, a kapun koczogtak: Íme, gyermekem! menj és nyiss ajtót annak, a kit szeretsz, a ki miatt hitet és reményt vesztettél!

Táma az ajtóra rohant, s midőn Szaif Züliázánt megpillantotta, nem tudott ellentállani, hogy karjaiba ne rohanjon s örömét ekként ki ne fejezze. Azután anyjához vezette, a ki szintén nagy bensőséggel fogadta.

— Isten küldött, Szaif! hogy visszaadd nyugalmat annak a szegény leánynak, a ki éjjel nappal sír a végzetszerű naptól fogva, midőn téged a Bair akamikba (mély kút) temettek.

Az ifju ekkor elbeszélé kalandjait s öreg barátnéja szerencséteté a magával hozott értékes szerzeményekért.

Néhány napot együtt töltöttek, várván a hónap elsőjét, mert ezen nap reggelén szokott a málik kíséretével a kápolnába menni.

Ez a nap pedig megérkezvén, Akéla így szólt Szaifhoz:

— Most vedd kálnuszádat, jöjj a templomba velünk, s midőn mi leborulunk, te elveheted a Kitab Tarik Enil-t.

Az ifju különös érzettel s élénk megindulással követte a menetet, mert ő mindent látott a nélkül, hogy őtet valaki látta volna. Megérkezve a kápolnába, mindenki leborult, csak Szaif maradott állva. Ekkor a könyv leszállott állványáról, megkerülte hétszer a kápolnát s Szaif lábánál megállapodott. Ez nyugodtan fölvette azt s visszatért Akéla lakába.

Kamrun málik hallotta a könyv által okozott

zajt s fölemelkedett; de a könyvet nem látva és senkit a ki azt elvinné, kétségbeesetten dobta földre turbánját s tépte szakállát. Visszatérve szerályába, az egész udvar mély gyászt öltött a Kitab Tarik Enil eltűnté miatti bánat kifejezéseül.

Akéla otthon találta Szaifot, a ki rendkívül örvendezett, hogy végre birtokában volt az a könyv, melyért ő annyit fáradozott és szenvedett.

Táma ekkor mondá Szaifnak:

— Íme, te vágyaidat elérted s mi minden kitelhető módon segíténk téged. Most már, miként anyám a csillagokból olvasá, te nőül fogsz venni engem s honodba viszesz magaddal.

— Én Shámát szeretem — felelt Szaif — érette tettem ki magam annyi veszélynek s én jelenleg mást nőül nem vehetek.

Táma ezt hallván, a szerelemföltés lázával kiáltott fel:

— Ki az az átkozott hölgy, a kit te előmbé teszesz? a kit annyira szeretsz, hogy előtte engem nőül venni nem akarsz. Ez oly gyalázat, mit türni nem fogok. Te nélkülem innen nem fogsz elmenni.

— Já, Táma! sajnálom makacsságodat — felelé Szaif — mert én édes anyád vonzalmára számítottam s én nem lennék arra méltó, ha kötelességem elleni dolgot követnék el.

De a fiatal leányra ez az okoskodás nem hatott. A szerelemföltés érzete eszméit összezavarta s ő nem szünt meg dühöngeni. Szaif végít szakítandó e kellemetlen jelenetnek, szobájába vonult s lefeküdt, gondosan feje alá helyezvén kálnuszáját és a Kitab Tarik Enilt.

De reggel fölédretekor nem lelte többé se süvegét, se könyvét. Sietve kelt föl s a nőkhez sietett, kérdezve tőlök: ha tréfából dugták-é el azokat.

— Nálam vannak — mond Akéla leánya — de nem tréfából foglaltam le, mert esküszöm az Isten nevére, hogy vissza nem adom azokat, míg engem nőül nem veszsz. Most térj vissza szeretett Shámádhhoz ha tetszik, mert ő előttem nőd nem lesz.

Hiában igyekezett Szaif ezzel a megháborodott leánynyal az okosság nyelvén beszélni; meggyőzni nem tudta s harag- és nehezteléssel távozott a két nő házatól; kiment a városból s a tengerpartra Aikha felé ment, azon óriás madár felé, mely őt ezen szerencsétlen földre szállítá.

Míg Szaif a tenger felé ment, azalatt Táma emésztő szerelemfúltéstól üzelve, Kamrun málikhoz sietett.

— Já, málik Amazán — monda — a ki a Kitab Tarik Enilt elorozta, éppen most hagyta el a várost s a tengerpart felé tart, ha üldözésére rendeletet adsz, még bizonyosan utólérhetik.

A málik maga indult el nagyszámu lovagok kíséretében.

Szaif már a part közelében volt, midőn a lovak dobogását meghallotta; visszafordulván, rögtön átért a fiatal leány árulását s futni kezdett a part felé, hol már megpillantá a homokon nyugvó Aikhát; — az indulni készülő madár tollai közé ugrott s midőn Kamrun málik a partra ért, hogy a fiatal arábot elfogja, a bámulat oda szegezte, látván a távol messziségben elvesző tengert, a dicsőségesen lenyugvó napot s azon szép nagy madarat, mely a szép Szaif Züliázánt égbe látszott felragadni.

Szaif Züliázán és Kamaria.

Szaif Rád követei málik Efráhnál. Szádun Eszendese és a málik hadserge közötti harez. Szaif visszatérte. Egy hadsereggel anyja ellen indul.

Szaif szerencsésen megérkezvén a tulsó partra, sietve indult a mináret felé, régi barátját, Sheik Dsiávét fölkeresendő. Ez örömmel fogadta őt s midőn Szaif elbeszélte kalandjait s hogyan tette Táma gonoszsága sikertelenné fáradozásait s viszontagságos vállalatait, a Sheik azt felelte neki:

— Soha se búsulj azért, Szaif Züliázán! Ha én az isteni gondviselés szándékát elárulhatnám, még sokkal rendkívülibb dolgokat jósolhatnék neked, melyek a megpróbáltatás és küzdés ezen világában veled történni fognak. De szükség, hogy te saját bátorsággoddal s hited erejével győzd le azokat, s mivel az éjjelre vendégem vagy, megmondom neked, hogy én is ez éjjel az örökkévalóságba fogok átköltözni s kérlek, hogy nekem is tedd meg azt, a mit Sheik Abduszalámért tevé.

Testemet a tengerpartra viended, a hol jobbról a khiffint, balról a henuthot megtalálod. Az

ima után temess el mináretem aljához, azután vedd nálam hagyott lovadat s térj vissza Efrac málik városába.

Szaif némán maradt a Sheik mellett, a ki folytonosan halk hangon imádkozott s Isten nevét mondotta ki; hajnal felé a halál veritéke kitört halántékain, elmondta a zhahadá-t s a szent lélek égbe ment oly jó illatot terjesztve, hogy az egész mináret megtölt.

Reggel Szaif a testet a tengerpartra vitte, mindent megtalált a kijelölt helyen és módon. Az ismeretlen férfiak eljöttek imádkozni az elhunyt nyugalmaért s azután eltemette. Lovára ülven pedig Szaif, málik Efrac városa felé tartott.

Most elmondjuk néhány szóval, mik történtek e városban Veh Shilfala távozta után.

Tudjuk, hogy Szkárdis követelése szerint Veh Shilfalának bár semmi fogalma nem volt a kért Kitab Tarik Enil hollétéről s daczára Szádun és Sháma igyekezetének, hogy erről a tervről lebeszéljék, mégis elindult éjnek idején.

Más nap reggel Szádun barátját meg akarván látogatni s nem találván, rögtön a málikhoz ment:

— Minő új feladatot tüztél ki az én uramnak? Te egy könyvet kérsz tőle a nélkül, hogy ki tudnád jelölni, hol keresendő az. Egyszer az én fejemet kéréd tőle, mit megszerezni nem könnyű dolog s most egy ismeretlen könyvet követelsz tőle; de én tudom, hogy te nem akarsz mást, mint ezen hős elvesztét, igaz-é a mit mondok?

— Nem én tettem sem az első, sem ezt a föltételt—felelé málik Efrac—hanem fővezérem Szkárdis.

— Tudtam — mond Szádun mennydörgő hangon s a vezérhez fordulva —: de Isten szent nevére, a te fejed felelős uramért s ha mielőbb visszatérni nem látom, vagy róla hirt nem hallok, akkor mind megsemmisítlek titeket: téged s minden harczosaidat.

Ezt mondva, Veh Shilfala kastélyában levő négereihez vonult s mindennap kiment azon reménnyel a városból, hogy visszatérő fiatal barátját meglátandja s mindennap visszatért a vezérhez megújítani ugyanazon szemrehányásokat, ugyanazon fenyegetéseket, elannyira, hogy Szkárdis végre nyugtalanul kezdett lenni a dolog kimenetele felett, szobájába zárkozott s testvére Szkárdionnak, szultán Szaif Rád fővezérének, a következő levelet írta:

„Üdvözöllek téged, testvérem! s tudatom veled: 20 éve, hogy egy eldobott s az aráb málikok jegyét hordó gyerek került a mi tartományunkba. Málik Efrah, daczára minden ellenmondásomnak, ezen gyereket fölneveltette s ezen idegent közénk fogadta, közénk, kiknek Noé átka teljesülésétől mindig félnünk kell. A máliknak egy gyönyörű szép s a fiuval egykoru és ugyanazon jegyet viselő leánya van. Ez a körülmény az én aggodalmaimat fölkelte, el akarám veszteni ezt a leányt. Az ifjut kivihetetlen vállalatokra küldém ki s most reménylém, hogy nem fog visszatérni; de ez az aráb, a ki nagy bátorság- s hadi jelességgel bir, köztünk hagyta a rettegett s félelmes Szádun Eszendcsét, kit sikerült barátjává tennie, s ez a herczegnőtől ingereltetve, négereinek félelmes erejére támaszkodva, naponta megsemmisítéssel fenyeget, ha hamar vissza nem tér Veh Shilfala, a kit ő urának nevez.”

„Ezért kérlek, mondd meg Szaif Rádnak, hogy Sháma hercegnő mily bájos szép s hogy ez a nő csak egy oly szultánt illethet mint ő; ezen módon belé fog szeretni. Tanácsold, hogy keresse meg, biztosítván, hogy ez által minő megtiszteltetés- és szerencsében részesítend minket. Megértetted-é jól, testvérem! hogy ez mindnyájunkra nézve igen fontos!”

Szkárdis ezen levelet egy hadcsib (szolgálati tiszt) által küldötte el azon meghagyással, hogy azt csak is Szkárdion vezérnek adja át.

Mihelyt e követ megérkezett médina Adurba, szultán Szaif Rád fővárosába, átadta a levelet a vezérnek s ez elolvastván, rögtön a szultánhoz ment s oly magasztos színben tünteté föl Sháma hercegnő szépségét, erényeit s miveltségét, hogy egy 1000 ember által kísért főtiszt rögtön rendeletet kapott, hogy elmenjen málik Efrah hasonlithatatlan szépségű leányát megkérni a szultánok szultánjának.

A követség elindult s puszták- és hegyeken át vonulva közeledett málik Efrah városához. Ez értesülvén az őt érendő megtiszteltetésről, vezéreit a követség elébe küldötte s az akkor szokásos ünnepélyesség- és udvariassággal fogadtatta. A lakosok tömegesen tódultak ki, hogy lássák a nagy szultán Szaif Rád követségét s diadallal kísérték a málik szerályához. Szádun Eszendcse értesülvén a követség megérkeztéről s ohajtván küldetésének célját ismerni, a málik szerályába ment.

A főtanács össze volt gyűlve a követek fogadására s Szádun is bément a gyülekezetbe. Megjelenésekor a málik és a vezérek mind fölkeltek köszöntésére. Csak a követ maradott ülve. Szádun ezt látva, így szólott hozzá:

— Idegen! te ugyan büszke vagy, hogy akkor, midőn a nagyok fölkelnek üdvözetemre, te nem is mozdulsz helyedről. Mi az ok, mi téged oly fenhéjázóvá tesz?

— És te ki vagy? — felel ez — hogy én előtted fölkeljek. A mi engem illet, én a málikok málikjának, a nagy szultán Szaif Rádnak vagyok követje s ide jöttem, hogy Sháma hercegnő kezét uram számára megkérjem.

— Anyád veszítsen el*) málikoddal együtt! — kiált fel Szádun böszülten — hogyan mered Veh Shilfala jegyessének még nevét is kimondani? Soha ez a hercegnő másé nem lesz, mint az övé.

Szádun ezen szavaira a követ haragra gyult s fölkelve kardot húzott, mondván:

— Ha e gyűlésnek tisztelettel nem tartoznám, Zahl csillagzatra eszközszöm, fejét metszeném ennek a szemtelennek.

S azután kardját hüvelyébe eresztve, leült.

— Gyáva fia gyávanak! — mond Szádun — minő dicsőség karddal fenyegetőzni s azután a gyűlés iránti tiszteletből azt félretenni? Én azt hiszem, hogy a dicsőség a megtételben van, miként én daczára a gyűlésnek megteszem.

Ezt mondva fölemelé hatalmas szablyáját s egy csapással leüté a követ fejét.

Erre a vezérek fölkeltek és Szkárdis így szólt málik Efráh-nak:

*) Kifejezésdús arab mondat, a mi körülbelől egy jelentésű azzal: hogy az ördög vigyen el, vagy az ég verjen meg stb.

— Já, málik Azamán! szemeid előtt ütök le a nagy szultán követjének fejét s te még sem darabolatod össze ezt a vadat? ha rendeletet nem adsz ez ember elfogatására, én Isten bocsássa! azt fogom hinni, hogy egyetértesz ezen őrjöngővel.

Erre a málik testőreihez így szólt:

— Fogjátok el ezt a szentelen vadat; de ne öljétek meg!

A testőrök tömegesen rohanták meg Szádunt; de ez kardot rántva a tömeg közé vág, mint oroszlán a nyáj közé s azok nemsokára rémült juhok gyanánt menekültek. Szádun átmegy a palotán, azután a városon, sujtva kardjával, vagy karjával hárintva el a sok remegő kéz tartotta fegyvert, melyek fel akarák tartóztatni. A főkapunál négereire talált, a kik a történekről értesülve főnökük segítségére siettek s az ők segítségökkel a mezőre vonult.

De Szádun Eszendcse nem távozott a várostól, mert nem akarta hogy azt higgyék, hogy megijedt, hanem tábort ütött csekély távolságra a falaktól. Ez alatt a málik egy hadserget gyűjtött össze s következő nap Szádun kis csapatjára tört azon hiedelemmel, hogy azt néhány óra alatt megsemmisíti; de a kis csapat a hadsereg közé veté magát s ott oly mézárást vitt végbe, hogy estve, midőn a hírnökök takarodót kiáltottak, a málik hadserege megnégyedelten tért vissza a városba.

Szádun ekkor egy kissé visszavonult a hegyek aljába s erős állást vett, az éjet sánczhányatásra használta, hogy a reggelre várt rohamnak keményen ellentállhasson.

S valójában reggel a málik erősített s rendbeszedett sergei megtámadták. Szádun s emberei renditetlen szívvel s ércz karral állottak ellent. A támadás elszánt, a védelem kitünő és szerencsés volt s az elszánt küzdelem estig folyt, midőn megszűnt, hogy más nap újból kezdődjék.

És ez így folyt több napokig s málik Efrah mindenfelől új sergeket szedett, jeles vezetőket toborzott, s hadserege rövid időn hatalmasan növekedett. Szádun veszteni kezdett merészségéből s kénytelen volt a hegyek közé vonulni vissza, a hol ostromzár alá tétetett, az élelmi szerek megszerzési útja elvágatván, éhség által hitték őket feladásra kényszeríthetni. De ez késvén, málik Efrah bé akarta gyorsan végezni a táborozást s rendeletet adott egy általános támadásra.

A roham megkezdődött, a küzdelem iszonyatos volt; nem lehetett többé se ostromoltat, se ostromlót megkülönböztetni, a harcz dühe iszonyatosan vérengzett. Valahányszor Szádun egy embert levágott, helyét tíz foglalta el s kétségbeesett hősiessége daczára is talán elbukott volna, midőn a távolban porfelleget pillantának meg, melyből nem sokára egészen vasba öltözött lovag bontakozott ki; szemei villámként szikráztak s közelebb érve felkiáltott:

— Allah veh akber, Já kilál héda ádiár vhe édimen! ana Szaif Züliázán! (Az Isten nagy, ti ezen hely és tartomány kutyái! én Szaif Züliázán vagyok).

Legelőbb málik Efrah ismerte meg e hangot; de a Szaif Züliázán név zavarba hozván, kérde Szkárdistól:

— Ugy tetszik, mintha Veh Shilfala hangját hallottam volna; nem az-é az?

— Isten mentsen téged, málik! azon helyzettől, melyben most Veh Shilfala van — felelé a vezér — ő bizonyosan nem él többé; a föld meg van mentve az ő jelenlététől.

A mint a vezér ezen szavakat végezné, a lovag mellette állott s hangosan mondá:

— Engem halva hisznek; de Allah nagy: én Szaif Züliázán vagyok!

Ekkor Szkárdis zavartan mondá a máliknak:

— Íme, mit mivelte! Fölnevelted ez ifjut, ő elmegy Veh Shilfala név alatt s visszatér, mint Szaif Züliázán. Oh, én nem kétlem többé, hogy ő Szaif (kard) Habesh élete fölött!

A málik rendeletet adott, hogy a harczot szakítsák félbe.

Szkárdis előrelátva mi történend, a város felé menekült.

Szaif fogadott atyjához közelítve, átölelé őt s monda neki:

— Já, a bi (atyám)! miért ez a harcz? mi annak oka?

— Já, ébeni (fiam)! mindennek oka Szkárdis ellened való gyűlölete s egy kevésbé Szádun hevesége is.

Ekkor Szádunhoz mentek. Midőn ez Szaif Züliázánt megpillantotta, odarohant s lábaihoz vetette magát; elbeszélte a történeteket, hogy málik Efrah három hét óta minő irtó harczot folytat ellene. Szaif roszalta hogy mérgét fékezni nem tudta, hogy a követet megölte s azután hozzátette:

— A mi a málikot illeti, ő a mi atyánk, neki joga van minket büntetni és megbocsátani nekünk; mert mi az ő gyermekei vagyunk.

Kérte azután, hogy kölcsönösen feledjék el a viszályt s béküljenek ki. Mi megtörténvén, a seregek széteszlottak s ők hárman vonultak bé a városba. Szaif Züliázán a málik jobbján lovagolt; estve pedig Szádun Eszendcsével visszatért várába.

Szkárdis kétségbe volt esve a dolgok fordulatán s bár látta, hogy Szaif a Kitab Tarik Enilt nem hozta magával; de azért látta, hogy fogadott atyja épp oly kitüntetéssel, épp oly melegen fogadta mint máskor. Újból irt hát testvérének Szkárdionnak, tudatta vele, hogy Szádun miként ölte meg a szultán követjét s hogy Szaif Züliázán reménytelen megérkezte miként hárintá el róla a büntetést; ezt a levelet pedig biztos embere által küldötte el Szkárdionhoz.

A követ átadván a levelet, Szkárdion rögtön Szaif Rádhoz ment s közölte vele a kapott tudósítást. A szultánt ez oly dühbe hozta, hogy a napot és holdat összekáromolta s azután vezéreit összehivatván, tanácsot tartott a követjének megöletéséből eredő sérítés és Szaif Züliázán megboszulása iránt.

S míg a vezérek tanácsa e kérdéseket tárgyalná, a szolgálati tiszt egy aráb követet jelentett bé.

— Vezesd bé! — mond a szultán.

Bévezettetvén pedig ez, meghajolt a szultán előtt s így szólt:

— Szerencsés legyen a te napod já málik Azamán! és életed örökös. Küldetésem tárgya ez: vagy húsz évvel ezelőtt a mi málikunk, szultán Züliázán, leszállított lovainkról s innen nem messze egy várost

építettett a te hatalmad alatti területen. Akkor te szerencsétlétéd ötet s ajándékokat küldél neki, az ajándékok közt egy Kamaria nevű rabnőt is, a ki a mi málikunk kedvencz nejévé lett s halálakor terhesen maradván, általunk mint uralkodónőt ismertette el a gyerek születéséig — azon kikötéssel, hogy ha a gyerek fiu lesz, az legyen a mi szultánunk, egy igazgató tanács adatván melléje, ha pedig a születendő gyerek leány lenne, akkor az uralkodjék felettünk, a ki nőül veszi. A gyermek fiu volt. Mi láttuk születésének negyedik napján s szultánnak kiáltók ki. De e naptól fogva soha többé nem láttuk s valahányszor az özvegytől kérjük, hogy mit csinált gyermekével, ő fenyeget hogy megölet minket bérenceivel, a kiket maga körül gyűjtött, s a kik testörsergét képezik. Így mi nem tudjuk ha szultánunk él-e vagy meghalt s hontársaim azért küldenek hozzád, hatalmas málik! hogy téged kérjelek fel, hogy Kamariát szoritanád reá az igazság megmondására, mert te egykor neki ura s most is főnöke vagy; ő engedelmeskedni fog rendeleteidnek.

Midőn szultán Szaif Rád végig hallgatta az arábot, eképp szólott Szkárdionhoz:

— Egy tárgy felett tanácskozni ültünk össze s íme már most kettő is van. Két hadserget kell-e kiküldenünk? egyiket Szaif Züliázán, a másikat rabnőm Kamaria ellen! hogy tetszik neked?

— Já, málik Azamán! talán lehetne a két kérdésből egyet csinálni, s ha én tanácsadásra merészkedném, az a lenne, hogy Szaif Züliázánnak írjunk egy barátságos és szívélyes levelet, melyben megirnök, hogy jöjjön színed elébe, hogy legyen hadvezér egy

dicsőséges vállalatban, ugyanakkor elküldenők neki Amán kendőjét*) azon biztosítással, hogy rangját s hősi hírét megillető tisztelettel fogadjuk. Így őtet Kamaria ellen küldjük; ha legyőzetik, akkor csak egy had küldésre lesz szükségünk; ha győztes lesz, akkor majd könnyen találunk valamely titkos módot elvesztésére.

— S azt hiszed — mond a málik — hogy meghívásunkra Szaif eljövend?

— Hiszem — felelé Szkárdion — mert tudom, hogy Szaif Züliázán egy meggondolatlan ifju, teljes bizalommal levő önmaga és mások iránt, egy fiatal, ki hirt, dicsőséget vadász s a ki a nehéz vállalatoknak embere. Meg lehetsz győződve, szultán! hogy ő bizonyosan eljön.

Vezére ezen biztosítására Szaif Rád rendeletet adott, hogy Szkárdion ajánlata szellemében irják meg a levelet, mely elkészítettvén, Amán kendővel együtt elküldetett Szaifnak.

Mindezt átadták egy főtisztnek azon útasítással, hogy azt sietve vigye málik Efrah városába.

Néhány napi út után a küldött megérkezett a város kapuihoz s megismertetvén, hogy ő a nagy szultán új követe, a vezérek elébe mentek s a nép által nagy tisztesség- és örömmel fogadtatott; midőn pedig a máliknak átadta levelét és tiszteletteljesen érinté, feje fölé emelte; azután ajkaival érintvén felbontotta és elolvasta, s Szaif Züliázánhoz fordulván, monda:

*) Barátság jelképe, mely által kötelezi magát a küldő, hogy semmi ellenségest, semmi roszt tenni nem fog, hanem testvéri jó indulattal fogadja.

— Já, ebeni (fiam)! nézd mit irnak neked. Ha mellettem akarsz maradni, örömet áldozom éretted lelkemet s minden kincseimet is; de ha te a nagy szultán szives meghívását elfogadva, oda akarsz menni, abban sem gátollak. Fontold meg; te jobban tudod mit kell tenned s azt teheted, a mit tetszik.

Szaif elolvasta a levelet s néhány perczyi gondolkozás után monda a máliknak:

— Já, abi (atyám)! az a szultán Szaif Rád egy nagylelkü uralkodó, s miután engem magához hiv, nem hiszem illőnek visszaútasítani felszólítását, mert azt hihetné, hogy mi bizalmatlanok vagyunk iránta; pedig meg vagyok győződve, hogy a bizalmatlanság és félelem inkább előidézi a roszt körülményeket, mint a bátorság és becsületesség. Én el fogok hát menni engedelmekkel, jó atyám! hogy szultán Szaif Rádnak karomat és szolgálatomat felajánljam.

Szaif elútazása Sháma könnyeinek daczára elhátároztatott. A fiatal herczegnőt nyugtalanítá az az eszme, hogy szeretett mátkája újból távozik s új veszéyek elébe megy.

Néhány nap mulva búcsut vett Shámától s málik Efráht átölelvén elindult Szádunnal, a ki nem akará többé elhagyni, és a szultán Szaif Rád által küldött főtiszt társaságában.

Szaif medina Adurhoz közelítvén, több nagy hivatalnok jött elébe, a kik nagy tisztelettel vitték a városba; azután a málikok málikja elébe vezetvén, leborult előtte s szultán Szaif Rád intett kezével, hogy üljön le; de Szádun Eszendcse elfeledé földre borulni a málik előtt s leült urával együtt, egy időben; ekkor a szultán feléje fordulván, monda:

— Já, Szádun!

Ez pedig rögtön felelé rá:

— Já, malun (átkozott)!

A málik békétlenül kezdett trónján fészkelődni, midőn Szkárdion monda neki:

— Já, málik Azamán! ne vedd számba, a mit ez az ember mond. Ő egy vad, a kinek nincs mivelt-sége, a ki nem tudja hogyan kell a szultánokkal beszélni, sem azt hogy minő tisztelet illeti hatalmukat.

A málik még sem tudá megállni, hogy ne mondja Szádunnak:

— Tudod-é te vad, hogy feleleted szemtelen s ha azért meg nem büntetlek, köszönd annak, hogy azzal jöttél, a kinek én az Amán kendőjét küldöttem.

— Bizonyosan — felel Szádun — ha jövetelem nem ezen fiatal orozlánért (Szaif Züliázánra mutatva) történt volna, én nem kegyeskedtem volna eljöni a te arczodért.

— Ja, málik Azamán! ne beszélj ezen nyers emberrel, mert végre megharagudhatnál. A te nagyságodnak olyannak kell lenni, milyen a tenger végtelensége, melyben a szemét és a dög elvész a nélkül, hogy nyomot hagyna.

Szaif Züliázán kérte Szádunt, hogy vonuljon vissza. A málik a fiatal aráb jelenlétében ebédelt s ezt bevégezvén, monda neki:

— Tudod-é Szaif! hogy miért hivatálak ide?

— Ja, málik Azamán! — felelé ez — a parancsolat és a rendelet a tiéd s mi a te engedelmes szolgálid vagyunk. Rendelkezz és parancsaid hiven lesznek teljesítve.

— Tudd meg tehát — mond a szultán — hogy rabnőim egyikét Kamariának hívják. Ez a nő irányomban rosszul viselte hajdan magát s azon nép, melyet kormányoz, most hozzám jött panaszt emelni zsarnoksága ellen, mivel pedig én dicsőségedről, csatákban hősieségedről sokat hallottam beszélni, téged választának ki szemeim, hogy ez engedetlen nőt megbüntesd s uralmam alá hajtsd.

— Értem — mond Szaif — s mindent, mi hatalmam- és tehetségemben van, meg fogok tenni, csak-hogy magasságod mellém tiszteket s illő számú katonaságot rendeljen, s így reménylem, hogy hamar fogunk egy nővel végezni.

Szultán Szaif Rád több főtisztet s 4000 embert rendelt ki. Szaif Züliázánnak tábornoki címet adott.

Néhány nap mulva a sátrak, fegyverek, élelmi szerek s minden e hadjárathoz tartozó kellékek kivitettek a városból.

A hadsereg elindult s egy nagy pusztán átvonulva, megérkezett Kamaria medinájához.

Szaif Züliázán sátrait a várostól csekély távolságra üttette föl. Kamaria ezen hadizenetet megértvén, egy kis hadsereggel kivonult a városból s tábort ütött Szaif hadseregével szembe.

Az éj elérkezvén, a hadseregek örködtek egyik a másikra. Szaif miután a szükséges rendeleteket kiosztotta, egy keveset nyugvandó visszavonult sátrába, midőn egy őrt álló tiszt jelenteni jött, hogy egy fegyveres harczos, a ki magát Kamariának lenni mondja, a táborkapunál várakozik s béeresztést kér. Szaif rendeletet adott, hogy eresszék be.

Gondolá magában, hogy ez a nő bizonyosan megijedt s most azért jön, hogy a feladás módja felől értekeződjék.

Midőn Kamaria belépett a sátorba s fölemelte sisakrostélyát, Szaif Züliázánnak kápráztak szemei e nő bájló szép arcának láttára. A hold 15-ik napján sem szebb, mint a minőnek ez az arcz tetszett. De közelebről vizsgálva, volt e nőnek arczában valami, a mi bizalmatlanságot ébresztett. Szaif udvariasan fogadta s kérte hogy üljön le s azután kérdést tett, hogy mi vezette ide egyedül az éj sötétében?

— Ja, Szaif! te szultán Szaif Rád által ellenem, de csak egyedül ellenem küldettél.

— Ugy van! — felelé Szaif.

— S mivel csak én vagyok kérdésben — mondá Kamaria — nekünk kötelességünk megakadályozni hadseregünk összeütközését, a hasztalan vérontást. Azért én kettőnk közötti magány viadalt ajánlani jöttem ide. A győztes átveszi a város parancsnokságát s az egyesült seregek neki hűséget és engedelmességet fognak eskünni.

— Beléegyezem — mondá Szaif — s holnap reggel ki fogunk állani!

De Kamaria a helyett hogy búcsut vett volna, vetkeződni kezdett s azt mind addig folytatá, míg egy könnyü ruha maradott rajta. Szaif ezt látva, megdöbbenve kérdé:

— Mi ez? mi szándékod?

— Félre az akadályokkal, hogy egyikünk se mondhassa, hogy a nehéz öltöny és fegyverzet szabad mozdulatait gátlá s hogy különben győztes lesz vala a viadalban.

Szaif Züliázán átlátta, hogy Kamaria éjjeli s fedetlen testtel való csatát akar.

— *M o a d A l l a h* (Isten mentsen)! — kiáltott fel Szaif — én nem fogok egy ismeretlen hölgygel ilyenképpen vívni. Törvényem tiltja azt s én tenni nem fogom.

De Kamaria szilárdan ragaszkodott tervéhez, mert remélte, hogy kellemeinek feltárása által a fiatal erejét elgyengítendi s akkor a győzelem az övé lesz; azért így szólt:

— Meg kell történni, Szaif! én akarom!

S ezt mondva, ő maga Szaifhoz lépett és felöltönyét huzni kezdette mintegy erőszakosan lefelé; de ezen műtétel közben Kamaria megpillantá a fiatalnak kerekded izmos karjain azon *A k d*-át (gyöngy-karszorító), melyet ő hajdan a pusztán elhagyott gyermekének karjára helyezett volt.

A szultánné visszahanyatlott s halvány fehér lett mint a lilium levél és remegő hangon kiálta fel:

— *V h é v h é l a d a h a* (oh, oh, ez az én fiam) s azután átölelendő, közelített hozzá, de Szaif visszataszítva, mondá:

— Asszony, miként lehetne az? miként lehetnék én a te gyermeked? én a kinek nem volt anyja, én a kit a pusztán egy vadállat szoptatott! Te valamely ámulást akarsz megkísérteni. Távozz innét!

Kamaria sírva fakadt s fájdalommal mondá:

— S te mégis az én gyermekem vagy, én nem csalatkozhatom, s hogy ezen karodon hordott *A k d* az enyém volt, bebizonyítom. Különbén is te tudod, hogy az arábok *f r á s z á t*-ja (felösmerő tehetség) igen élénk. Én meg vagyok győződve, hogy népem nagyjai,

noha csak egyszer láttak téged négy napos korodban, de azért mégis megismernének valamely jegyről.

— Ez nem valószínű—felelé Szaif—hanem én mégis alávetem magamat e kísérletnek s örömmel fogadandom el néped nagyjait; de elébb mondd meg nekem, hogy ha anyám vagy, miként történhetett, hogy én mégis árva valék Istennek földjén.

— Édes fiam! — felelé Kamaria — te még csesemő voltál, midőn én és dajkád egy kis útazási kirándulást tettünk, a nap melege égető volt s mi egy fa árnyában kerestünk enyhet, a hol elszunnyadtunk; a dajka maga mellé helyezett téged, de fölébredvén sehol sem találtunk. Három nap sikertelen kerestünk. Hihető, hogy valamely gazella kicsinyjének vélvén téged, elragadott a pusztába. Én szétdult szívvel tértem haza a hosszas eredménytelen kutatás után s azután sokszor feresztém könyzaporban anyai fájdalmamat; de hála Alláhnak, újból feltaláltalak s szívem az öröm tengerében fulladoz látásodon.

Ezt mondván Kamaria távozni készült s Szaif félig meggyőződve ez elbeszélés által, megengedé magát öleltetni, azután fölsegélé lovára, kérvén, hogy hamar térjen vissza vezérei s a nép nagyjainak kíséretében.

Kamaria néhány órai távollét után visszatért Szaifhoz, a boldogult szultán Züliázán volt vezéreinek s a nép véneinek társaságában, s mihelyt ezek az ifjura veték szemeiket és megpillanták az arczán levő jegyet, egyszerre felkiáltának:

— Ímhol a mi málikunk! igen, ő a mi szeretett szultánunknak fia, kit 20 évvel ezelőtt karjainkban tartánk, a kit szultánunknak kikiáltánk.

S midőn bizonyosságot tettek, hogy a karján levő Akd valójában a Kamariáé volt, Szaif anyjának kezét megcsókolta s engedelmet kért, hogy kétkedett beszédjének igazságán. Azután kiment anyja és a vezérek társaságában, tudtul adni a két ellenséges seregnek, hogy a harczot megszünteti azon nem remélt fölfedezés, hogy ő Kamariának fia.

Szaif Züliázán még az nap bévonult szülővárosába, a hol határtalan lelkesedéssel fogadták, a mit kettős ok idézett elő, az hogy feltalálták szultánjokat s az hogy az idegen rabnő zsarnoki uralmától végre menekülni fognak. Szaifot rögtön kikiáltották máliknak s nagy pompával és örvendezéssel ültették atyja trónjára.

Ennyi váratlan s rendkívüli esemény váratlanul és mélyen hatotta meg Szaif jótékony szívét s alig üdült fel e kemény rázkodtatások lázából, midőn Kamaria hozzámenvén, mondá neki:

— Fiam! még egy körülményt kell veled megismertetnem: Haldokló atyád egy neked szánt nagy kincset adott nekem át, én egyedül ismerem a helyet a puszta szélén, a hol az letétetett. Azt hiszem, most lenne ideje azt elhozni, hogy megérkezted ünnepén a nép és katonaság között ajándékokat osszunk.

Szaif anyja véleményén volt s az útra előkészületeket tevé, éjnek idején magukra indultak el a kincs fölkeresésére.

Az ezen éjre következett egész nap és éjjel útaztak, a második nap reggelén Szaif így szólott anyjához:

— Szeretett anyám! hát hol van az a kincs? messze van-e még?

— Messzecke van fiam; de el fogunk érkezni, ne nyugtalankodj! bátorság, fiam!

— De ha útunk még hosszú, akkor nyughatnánk egy kevéssé, anyám!

— A nyugalmat feltaláljuk — mond Kamaria — az jön a nélkül, hogy hívnók; mindenek előtt bé kell vezetni hivatásunkat, azután alhatunk.

És útaztak egész nap és éjen át s a harmadik nap hajnalán átlépték a homokpuszta határát. Még három órát haladtak, midőn egy roppant nagyságu fát pillantottak meg, a mely egyedül állt társtalanul a puszta kietlenében. Ezen fa levélzete a pálmafához hasonlított, de ágai ernyőszerűleg terültek el s oly terebélyes volt, hogy ezer ember letelepülhetett volna jótékony árnyában.

Szaif fáradságtól aléltan ezen fának tartott, mondván:

— Anyám! itt végre csak megpihenhetünk!

— Igen, fiam! — felelé Kamaria — itt kell neked nyugodnod, itt fogod találni ama kincset.

Leszálltak lovaikról s az eleséget levéve, a fa alá leültek. Fullasztó meleg volt. A puszta zajtalan, mozdatlan, s megmérhetlenül terült el körülök. A gazella — az egyedüli élő lény, mely e magányt meglátogatja — déli álmát aludta.

Szaif bizonyos fogultságot, bizonyos feszültséget érzett elannyira, hogy nem tudott enni s mondá Kamariának:

— Engem szomorúság nyom el e helyen úgy, hogy lélegzeni is alig tudok. Sokáig maradunk-é itt anyám?

— Nem — mondá Kamaria — mihelyt kissé ki-nyugodtad magad, kiássuk a kincset s aztán visszaterünk városunkba. De e pusztának lége miért lankaszt el téged ennyire? hisz' éppen ezen fa alatt voltam szerencsétlen téged elveszteni.

— Ha ez a hely, a hol én a szerencsétlenséget megizlelém, akkor nem csudálkozom többé azon, hogy rossz behatással van reám — mond Szaif.

S meghatva szemlélte újból a helyet, a hol egykor a gazella által tápláltatott; de nem sokára álomnehezült szemeire s anyja észrevevén, mondá neki:

— Já fiam, szívemnek fele! helyezd fejedet térdeimre s nyugodj csendesen. Én örködni fogok feletted.

S fiának fejét gyöngéden helyezé térdeire s a bámulat és gyűlölet tekintetét legelteté rajta.

Kamaria egy darabig nézte ez Isten és természet kedvezéseiben részesült lényt, a ki bizalommal szunyadott térdein; nézte ékes és fölségesen szép természetét, fényes szép hajzatát, melynek gazdag és selyemlággy fürtei kellemdús és nőileg fehér nyakra hullámoztak le, a korálpiros ajkak által vetett gyöngé árnyat s a hosszú szempillákat, melyek égszín szemeit árnyalák. A rabnő szultánné különösen bámulta nyílt és tiszta magas homlokát s a hibátlan arczélt, a nagyság és nemes faj jelét s mindezen tökélyek szemlélése iszonyt és undort gerjesztett, melyről nem tudott magának számot adni. Ő, a vakító szépségű nő, nem birt ily szép, ily tökélyes vonalokkal s irigy tekintetet vetve rá, monda magában:

— Valóban én nem tudom mit érzek, midőn ez emberre tekintek; nekem ugy tetszik, hogy ő inkább született uralkodásra, mint én; pedig anyja

vagyok. S hát én rabnője legyek-é? Nem, nem! az nem lehet!

S így e gyermek tökélyei és kellemei, melyek minden más anya dicsőségét és boldogságát idézték volna elé, e szörny emésztő féltékenységét még inkább növelék s látván, hogy Szaif mélyen alszik, kivonta szépen térdeit feje alól és egy köre helyezé, azután néhány lépést hátrálva, mondá:

— Szegény bolond, elhitette magával, hogy én uralkodni engedem magam helyett!

S azután kardját kivonva, hozzátevé:

— Ha én hajdan a Dahia bolond tanácsára nem hallgattam volna, ma nem kellene ezen munkát végrehajtanom.

S a mint ezen gondolatját bevégzé, fölemelte kardját fiára és háromszor sujtott a nélkül, hogy oda tekintsen.

Ezen vágások csak a testet érték s Szaif kinyitván szemeit, igyekezett fölemelkedni, de Kamaria negyedszer is fölemelé gyilkoló fegyverét s fejére sujtván, Szaif kiomló vérének tavába hanyatlott.

A nő messze dobván magától kardját, lovára veté magát s ördögi mosolyal mondá:

— Most már nyugodtan alhatom, mert én mindörökké szultánné leszek.

VI.

A Khamiméh kertje.

Szaif Züliázán meggyógyulása. Kalandjai Ham Eben Noeh kastélyában és a Khamiméh kertjében. Miként menekül Airud nemtő segélyével.

Az éj gyászfátyollal takará el az iszonyatos gyilkosságot, sötét leplével bevonta a puszta végtelenségét, sötét felhők nyargalták át a légkört s az elhalványult csillagok csak itt-ott pillantának át a fellegek rétegein. A fiatal aráb lelke egész éjen át bizonytalanul lebegett az alanti árnyak és az örökkévalóság világozása közt.

De Isten nem akará még magához hívni ezen még alig született lelket, a melyet az emberek közé azért küldött le, hogy segélyt nyújtson s nemes példákat adjon az erény útain.

A regg első villanatakor a lég frissesége s talán a favirágok balsamszerű jó illata Szaifba az eszmélet érzetét fölébreszték, kinyitá szemeit, érezte sebeinek sajgó fájalmát; mozdulni akart, de nem tudott s nem volt körülte sehol egy élőlény, a ki segélyt nyújthatott volna.

Szaif most az eddigieknél sokkal marcangolóbb fájdalmat érzett, mert iszonyatosnak tetszett neki az

anya keze által osztott halál, s hogy ezen iszonyu s vérlázító eszmét magától eltávolítsa, imádkozni kezdett áhitattal lelkét Istennek ajánlva, a kinek szent akaratja ily ifjan szólítja ki az életből.

Míg így imádkozott, a fa leveleit hallotta feje fölött mozogni s egy kedves kis hangot, mely mondá:

— Üdvöz légy Sheik Abduszálám!

Szaif két szép fényes és zöld tollazatu madarat pillantott meg, a melyek egyike eképp felelt:

— Üdvösség szálljon reád, Sheik Dsiadé!

— Lásd — monda az első — az istentelen Kamaria miként árulá el fiát!

— Kamaria — mond a második madár — képes, nem egyszeri, hanem hétszeri árulásra is.

— Hanem bámuld az isteni gondviselést, mert ez az undok nő roszul választá bűnének helyét, midőn gyerekét ezen egyedüli fa alá vezeté, mely neki az életet vissza tudja adni, mert ezen fa levelei csalahatatlan gyógyerővel birnak a sebekre, ezen fa volt Szaif Züliázánnak bölcsője, itt e fa árnyában tápláltatott az anyjától elhagyott árva a pusztá gazellája által, míg egy becsületes szívü ember feltalálta. Ma ez a fa rögtön meg fogja gyógyítani, mert nem kell egyéb, csak hogy fogaival néhány laput elrágjon s az így keletkezett tésztát sebeire tegye és sebei meggyógyulnak úgy, hogy még helye sem fog látszani.

A két kis madár üdvözlé egymást s azután elrepült ellenkező irányban.

Szaif átérté, hogy azon madárkák a minaretben talált két zarándok lelkei voltak, a kiknek egyike Sheik Dsiadé neki az Aikha madarat jelölé ki a tengereni átútazásra, a másik Sheik Abduszálám, a ki

mentésére küldé Akhisza nemtőt, midőn a mély kútban volt s a kiket ő később eltemetett.

Szaif hallván barátjai szellemének jó tanácsát, ohajtott a csudás fa lapujához jutni s megkisérté fölkelni, de ez lehetetlen volt. Átlátva erőlködése hasztalanságát s látva a fa ágainak magasságát, kétségbeesetten sírni kezdett azon gondolatra, hogy az életfájához ily közel kell néki meghalnia.

Míg így sírva imádkozott, szél kerekedett, mely megráznván a fa ágait, több levelet csaknem a sebesült kezébe hullatott, ki bátorságot nyerve, azokat használta úgy, miként az isteni gondviselés megtanítá a madarak beszéde által s valahányszor a levéltésztát egy sebre alkalmazta, az azon perczen eltűnt, úgy hogy csakhamar Szaif oly erőteljesen s oly épen kelt föl, mintha semmi se érte volna.

Ekkor leborult s hálát adott a jóságos Istennek s nem messze onnan megpillantván lovát, mely rája látszott várni, reá vetette magát s elvágatott ettől a végzetszerű helytől, neki iramodván célátalánul a puszta kietlenének.

Szaif Züliázán tíz napig utazott, gyökerekkel táplálkozva s felfogott esővízzel egyhitvén szomját; a tizenegyedik napon két hegy oldalához ért, melyeknek sziklacsúcsai az ég felhői közé emelkedtek föl.

E két hegy között egy oly sebes folyó nyargalt, hogy a víz színe fölött elrepülő madarat a rohanó hullámok magukhoz kapták s elmeríték.

Szaif vizsgálván a ködborongta hegyeket, egyiknek tetején egy Szumát (minaret), a másikon egy pompás építészetű várat fedezett föl, mely nagy kiterjedésű sziklavár oly magasságban feküdt, hogy a

felhők alatta táboroztak. Egy más ponton a két hegynek két ellentétes s messze előszökő márványfoka volt, melyek egy bizonyos távoból tekintve, összeérni s a két hegyet összekötő és a sebes folyam fölött ívesülő hidat látszottak képezni.

Szaif elébb a minaretet hordó csúcsra mászott fel, s annak kapujához érve erős hangon kiálta:

— Já, szá kine Almákán (héj, lakója ezen helynek)!

Egy hang erre a Szuma belsejéből eként felelt:

— Szhah—elene vhe merhaba ya Szaif Züliázán (Jöttöd és fogadásod kedves leend, Szaif Züliázán)!

Az ajtó megnyílt s egy magas termetű, barna arczu öreg, kinek homlokán a leborulás jegye látszott — lépett ki, mondván:

— Aniszta hadcsa adiár ya Szaif Züliázán (Ezen helyet jelenléteddel megtisztelled, Szaif Züliázán)!

— Ki vagy te? — kérde Szaif a remetétől — s honnan ismersz engem.

— Én Khamiméh Atalibe vagyok s már 40 év óta várlak, hogy egy minden málikok által birni ohajtott, de csak általad birható hatalmas zhakhirát adjak át. Légy ma estvére vendégem!

S ezt mondva, Szaifot bévitte a minaretbe.

A fogadásnál szokásos beszélgetések után Szaif kérde gazdájától:

— Hát mi az a hatalmas zhakhira, melyről nekem az elébb beszéltél?

— Majd megtudod holnap — felelt Khamiméh — most falatozzál egy keveset s azután nyugodj le. Holnap hajnal hasadtakor fel foglak költeni.

Reggel, mikor a nap első sugarai megaranyozák a hegyszirt gerinceit; a remete fiatal vendégét a hegyeken vezette. Csakhamar elérték a már távolból látott összehajló márvány fokok egyikét, s miután mindketten annak végpontjáig haladtak, Khamiméh monda Szaifnak:

— Mihelyt a nap feltűnik a láthatárra, te ugordjál át a szemben levő fokra s midőn ott leszesz, én meg fogom mondani, mit kell cselekedned.

— Valójában — felelé Szaif — ha nem lennél szent ember, azt hinném hogy eszelős vagy, mert nincs emberi erő, mely ezen távolságot egy szökéssel át tudná ugrani, még a madarak sem tudják azt átrepülni, mert mint mondják, a folyam sebessége az örvénybe sodorja az itt átrepülőket.

— Kishitű ember! — mond a remete — azok után, miket a mindenható Isten veled tett, még kételkedni s habozni is tudsz? Te ez által új vállalatodban új nehézségeket érdemelsz meg; de én kérni fogom a könyörülő Istent, hogy háritsa el azokat. Most nézd ezt!

S Khamiméh a márványba két, több vonalnyira bemélyedt lábnyomot mutatott.

— Helyezd lábaidat azokba!

Szaif engedelmeskedvén, látta hogy azok a lábnyomok tökéletesen találtnak az ő lábaihoz. A remete felkiálta ekkor:

— Vhe Allahi anta ova ya Szaif Züliázán (Isten nevére azok éretted vannak, Szaif Züliázán)! s te vagy az, a ki egy szökéssel át tudod ugrani ezen közt, mert e lábnyomokban egy a te nevedhez kötött Talszaméh van s te egyedül hajthatod végre azon művet.

A mint ezen szavait végzé, a napnak egy sugara megaranyozá Szaif homlokát s Khamiméh monda:

— Most szökjél, mintha a tulsó fokra akar-nál ugrani!

Szaif nem habozott ez alkalommal s mihelyt ugrott, érzé mintha valamely támpont helyeződnek lábai alá, mely ötet a szemben levő fokra vitte át, a hol lábai két hasonló nyomatba helyeződtek, mint a minőket a tulsó fokon elhagyott.

Ekkor Szaif kiálta Khamiméhnak:

— Ím itt vagyok! mi az a mit nekem parancsolsz, hogy megtegyek?

— Most — felelé az öreg — menj azon nagy várhoz, a melyet amott látsz és zörgess! Ha kérdik, hogy ki vagy, mondd meg nevedet és a kapu ki fog nyilni előtted. Előbb egy külső udvarra érsz, a hol három szobát fogsz látni. Menj bé abba, a mely a kapuval szemben van; itt e nagy terem közepén egy ébenfa koporsót és a koporsóban egy Kheffinbe burkolt holttestet fogsz találni; a holttest jobb keze mellé-re van helyezve, mintha valamit rejtene, míg balkeze a test mellett van elnyujtva. Ez a test, fiam! a Noé fiáé, Hámé. Te meg fogsz állani jobbról, elmondva Ibráhim azon versét, mely úgy kezdődik hogy: Áldás legyen rajtad! Akkor Hám jobb keze fel fog emelkedni s takaratlan hagyandja a keze által fedett Lueh-t. Ez egy dió nagyságu ékszer, mely egy szép aranyláncz-ra van akasztva. Te el fogod venni a Lueh-t- és a lán-czot s visszatérsz hozzám!

Szaif végig hallgatván ezen beszédet, elhagyta a fokot s a vár felé vette útját. A kapun zörgetvén, egy hang kérdi: ki vagy?

— Én Szaif Züliázán vagyok—felelt a fiatal aráb.

A kapu megnyilt, Szaif bément az udvarra, áthaladt azon, egyenesen a halottas szobának tartva.

Itt a roppant teremnek közepén megpillantá koporsójában az alvó ember helyzetében levő Hámot. Utasítása szerint a patriarcha jobb oldalára állott s elmondván Ibrahim kijelölt imáját, a halott keze lassan fölemelkedett és feltárá a mellén levő Lueh-nek hívott drága talizmánt. Szaif ovatosan leoldá azt s keblébe rejté, még egy végső pillantást vetett ezen nagyszerű ős teremre és sietve távozott a várból.

Csakhamar megpillantá Khamiméh-t a tulsó hegy előfokán, ki messziről kiáltá:

— Szaif, hozod-é a Lueh-t?

— Ím, itt van! — felelt az ifju felmutatva a nap sugaraiban ragyogó talizmánt?

— Most dobd át nekem — folytató Khamiméh.

— Hogyan, hiszen a vízbe esik — felelé Szaif.

— Ne félj semmit! — biztató a remete — a Lueh-n levő szent iratok meg fogják menteni azt a vízbe eséstől. Dobb csak bátran, ha mondom.

Ekkor Szaif egész erejéből elhajítá a talizmánt s az egyenesen az öreg nyitott kezébe esett. Khamiméh ekkor nem tudá örömét fékezni, megcsókolá azt, keblére helyezte s felindulása oly nagy volt, hogy mintegy eszméletlenül földre rogyott.

Szaif, a ki a szemben levő fokon útasítását várta, békétlenül kiáltá át:

— Já, Khamiméh, mi lett, hogy részeg ember gyanánt feldölsz, engem itt feledsz ezen ismeretlen szirt élén.

Szaif ezen szavai eszméletre hozák az öreget, ki fölkelve, mondá:

— Já, Szaif! te elhozád a Lueh-t, de ez nem elég. Neked most el kell hoznod Hám kardját, a melyet bal karja alatt találsz meg. Midőn a koporsóhoz érsz, mondd el Ibrahimnak már elmondott imáját s a holt test bal karja fel fog emelkedni lassan, miként a Lueh-t fedte jobb kar s fedetlen hagyja oda helyezett kardját; de vigyázz Szaif! ne érintsd a próféta arcát fedő fátyolt; mert ha azt tennéd, hidd el, szerencsétlenség érne.

Szaif visszatért a várba s a koporsó bal oldalára állva elmondá imáját. Hám karja fölemelkedett, s a test mellett hosszan elnyújtott kardot fedetlen hagyá. Szaif szent tisztelettel vette el a fegyvert s már kimenendő vala, midőn egy végzetszerű gondolat villant át agyán.

„Hogyan Szaif!“ — gondolá ő — „majd ha visszatérsz honodba s kérdik: Szaif, te valójában behatoltál-é a félelmes Hám-ben — Noé (Hám Noé fia) titokszzerű kastélyába? hát milyen az a vár? akkor te elmondod, hogy az egy fellegek körében elvesző s hozzáférhetetlen sziklahegyen fekszik, mely hegyet sebes folyam nyargal körül, melyen átvezető híd nem létezik. És ha kérdik: A próféta fiának testét láttad-é Szaif? hol van az? felelni fogom, hogy az egy régi és nagy kiterjedésű terem közepére helyezett ébenfa koporsóban nyugszik. És ha kérdik: hát az arcza milyen? hogy néz ki? arra semmit sem tudnék felelni. Nem, nem Szaif! az lehetetlen, hogy miután az isteni gondviselés annyi csuda bámulása végett oly csudaszerűleg ide vezetett, megfosztana legfőbbikétől a csudáknak akkor, midőn csak egy fátyolt kellene fölemelnem, hogy egy jogosult kíváncsiságot kielégíthessek. Mit

jelentsen Khamiméh tilalma? az egy gyerekes, előítéletes félelem lesz, mely beférkőzött elméjébe, és én ily gyöngeségek által nem engedhetem magam vezéreltetni.

S Szaif egy hatalmas ohajnak sugallatát követve, visszatért, letérdelt a koporsó mellé s mély megindulástól remegő kézzel félrevonta a patriarcha arcát fedő fátyolt.

De a koporsóban fekvő arcza életszint nyert azonnal, mondhatlan nagy szemei megnyitak s a szemgödrökben megfordulva, oly haragos tűztekinetet löveltek Szaifra, hogy ez ijedten ereszté vissza a fátyolt s el akara futni, de egyszerre mély sötétség vette körül s egy siri hang ezeket a szavakat mondá:

— Hogy zúzassál darabokra te, a ki a próféta szent arcját lefátyolozni merészkedtél!

S egyszerre a terem kövei elváltak és iszonyu zúgással omlottak alá. A föld ingott, a falak megrázkodtak, tűzlángkévék sarjadtak, átmetszve egymást a sötétségben.

Szaif Züliázán sikertelen kereste az ajtót s néhány perczig tévelygett ezen iszonyatos zürzavarban, míg végre egy nyílást találva, kirohant a várból s nem messze a foktól, csaknem megsemmisítve s eszméletlenül esett le.

A fiatal aráb eszmélni kezdett, midőn Khamiméh a túloldalról kiáltá:

— Szaif! mit miveltél? Te tanácsomat megvetéd, a próféta szent arcját megtekintéd s most már a halál órájáig azon megközelíthetlen szigeten maradhatsz; mert te már elvesztéd az onnani kijöhetés lehetőségét. Senki rajtad segíteni nem tud. Lásd, én el-

látalak a szükséges útasításokkal, de vétkes kíváncsiságod tanácsaimat lábbal tiprá.

Ne vádolj hát senkit, szerencsétlenséged kovácsa tenmagad valál; én az utolsó köszöntést küldöm neked, melylyel ez életben találkozni fogsz.

Khamiméh megfordult s mináretje felé indult; de alig távozott, Szaif a fok végpontjára sietett s lábait a bényomatba helyezvén, kiáltá:

— Já, Khamiméh! várj, hogy menjünk együtt, én rögtön átugrok.

— Hát nem értéd meg — mond az öreg visszafordulva, — hogy te nem hagyhatod el többé a szigethegyet, mert ha most az átugrást megkísértenéd, a folyamba merülnél el, s mielőtt oda jutnál, jobb lesz várakozni.

Ezt mondva, Khamiméh eltávozott, Szaif egyedül maradván a puszta szigethegyen, bejárta annak kopár sziklaoldalait minden irányban, ha nem találna-é valamely menekülési pontot. De azzal a szomorító tapasztalással tért meg vizsga-útjából, hogy a remete szavai igazak valának.

Az éjt a vár kapuja mellett töltötte el, s fölédretekor két kenyeret és egy korsó mézet talált maga mellett. Több napokig maradt a hegyen s minden reggel a két kenyeret és a mézet maga mellett találta. De ilyen tengődés elviselhetetlen volt Szaifra nézve. Jobb — gondolá — meghalni, mint egy ily elszigetelt élet, minőt még a vadállatok sem képesek kiállani. S miután Szaif ezen határozatra jött, egy hajnalban fölkelt s a márványfokhoz menvén, lábait a mindig ott levő két nyomatba helyezte s Isten szentnevét segítségül híván, neki ugrott az ürnek.

● De ekkor nem az a Szaif Züliázán volt, ki egy ugrással átszökött egy hegyről a másikra, ő most egy gyarló ember volt, a ki ügyetlenül lezuhant a folyóba.

Ekkor a folyam rohama elkapta őt s képzelhetlen gyorsasággal ragadta; Szaif megkísérté úszva a part-hoz érni, de az lehetetlen volt, mert a függőleges part oly hegyes sziklaélekből állott, hogy azokhoz közeledni veszélyesebb volt a folyam árjánál, s így semmi reménye nem lehetett a megállhatáshoz, sőt még a megnyugváshoz sem, s legfeljebb arra szorítkozhatott, hogy a víz színén magát fentartsa és vigyázzon a Hám kardjára, melyet derekára kötött volt.

Egy nap és egy éjjen át a folyam mindig ragadta. Alig maradt ideje a lélegzetre s az éhség kínainak gyötrelmeit érezni. Nem sokára annyira elgyengült, hogy a halál perczét hívé elérkezettnek.

De a remény egy sugara föleleveníté. Két hegyet pillantott meg, a melyek előtte összelapultak s azon reményre jogosították, hogy a folyó általok feltartóztatva vesztend sebes árjából és sikerülend neki valamely lábolható partot találni. De fájdalom, a még dühösebbé vált ár ragadá őt. Nehány percz mulva a hegy kebelébe vésett öblöt pillantott meg, hová az összeszorított folyó iszonyu zúgással rohant bé. Alig tette ezt a szomoru fölfedezést Szaif, testét szétszaggatni érzé a földalatti bemenetel kérgét alkotó éles sziklarétegeken, s nem sokára tökéletes sötétség volt. Sebesen ragadtatott újból egy egész nap és egy egész éjjen át; az éhség gyötrelmeihez járult még sebeinek fájdalma és az a tudat, hogy a sötétben az őt fenyegető új veszélyeket sem tudja felismerni.

Ekkor Szaif Züliázán a gondviselésre bizta testét s Istennek ajánlá lelkét, szemeit bezárta részint gyengeség- és elcsüggedésből, részint mert a látás lehetlensége szükségtelenné vált a sötétben; de újból kinyitván szemeit, úgy tetszett, mintha egy a sötétségben áttörő világosság sugárt pillantana meg. A reménynek a szenvedés éjén áttörő sugara volt. Az ár mindig ragadta; csakhamar kiért a földalatti üregből úgy, miként oda bejutott, s újból meglátá az eget, a napot és a tért. Még néhány másodperc s a folyam kidobá egy nagy kertbe, a mely valódi földi éden volt.

Ez a kert, a melybe Szaif oly rendkívüli úton jutott, gyönyörű virágokkal s izletes gyümölcsökkel díszeskedett. Virág, gyümölcs, fa és zöld növényzet, kristálytisza források cseppjeitől élénkültek itt. A lég lanya s kellemes illatot hordott s szép tollazatu madarak zengzetes éneke hangzott a kies magányban.

Midőn Szaif csaknem meztelenül s a fájdalom-és éhség által majdnem megsemmisülve ezen földi édenben találta magát, egészen új életre üdült. Néhány gyümölcsöt evett, megszáritá és fölmelegité magát a nap jótékony sugarainál, s aztán a fák lombjai alá rejtözve, vizsgáladni kezdett s a sűrű növényzet által fedve elővigyázattal haladott elé. Egy nagy lakház közelébe jutott. De nem sokára lódobogást s emberi hangokat hallva, még jobban elrejtözött. A kapu megnyilt s több lovag mellette haladván el, mondá:

— Vajjon hová rejtözött az az ellenség, a ki nek ma a folyó árával kellett megérkeznie?

Szaif hallván ezen beszédet, még jobban bemélyedt a sűrűbe, s miután a lovagok elhaladtak, visszavonult és egy biztos rejthely után tekintett; de

jobbat nem találhatott mint egy a kert közepén levő lombos és terebélyes fát. Felhágott tehát erre s a sűrű levélzet között elrejtőzött.

Alig foglalta el lombpáholy helyét, egy ritka szépségű fegyveres tiszt által vezetett fegyveres csapat érkezett a fa alá, a hol Szaif rejtve volt, s a tiszt mondá embereinek:

— Most menjeteK újból s keresséteK mindenütt ellenségünket és ha megtaláljátok, hozzátok ide.

A lovagok elszéledtek a kert minden irányában, de egy negyedóra múlva visszatértek, mondván:

— Já mawlane (urunk)! mi minden zege-zugát felkutattuk a kertnek, de nem találtuk meg.

— Lovagjaim! — mond a fiatal főnök — az a ki engem ezen ember jöttéről értesített, soha se hazud. Bizonyosan valamely sűrűséget elmellőztetek. No de se baj! most reggelizzünk egy keveset s azután én magam elmegyek az idegen keresésére.

Ekkor terített asztal hozatott elé, melyet körülülve, enni kezdének.

A reggeli kitünő és gazdag volt s az ételek szagja felpárolgott szegény Szaifhoz, a ki annyi nap óta csak vizet és fáradságot izlelt. Minden perczben érzé, hogy elgyengülése miatt leesendő azon asztalra, a hol mindenki oly jó étvágygyal falatozott. Hiában küzdött magával, hogy gyöngeségét legyőzze. Az ételek illatos gőze mindig párolgott fel s ő nem állhatván többé ellent étvágyának, fuldokló hangon lekiálta:

— Adjatok nekem is!

E hangra mindnyájan föltekintének s megpillanták Szaifot, a ki ágról ágra szökellve sietett lefelé. Ekkor a tiszt mondá:

— Idegen, jer s étkezzél velünk!

Szaif köszönté s minden további kínáztatás nélkül asztalhoz ült.

— Most ki vagy te s honnan jösz? — kérde a tiszt.

— Engedd meg, hogy egyem elébb egy keveset. Azután felelni fogok kérdéseidre — viszonzá Szaif iszonyatos étvágygyal kezdvén falatozni.

Évés közben elgondolá, hogy nem okosság Hám váráról és az ott történetekről beszélni.

Végezve az étkezést, a tiszt kérdezé:

— Megtudhatnók-é már, hogy miként jutottál közénkbe?

— Já Szidi! — felelé Szaif — én kereskedő vagyok s honomból egy hajón indultam el. De útunk szerencsétlen volt, mert hajónkat elúzta a vihar. Én úszva menekültem s a hullámok engem a Baher Al-muhit (tenger neve) egy puszta szigetére sodortak, a hol sem lakos, se semmi tenyészet nem volt, csak egyetlen fát fedezhettem föl, a melyre felhágtam a vadállatoktólí félelmemben. Reggel egy roppant nagyságu madár szállott a fára. Gondoltam, hogy Isten küldé ezen állatot megmentésemre, s midőn elrepülő volt, lábaiba kapaszkodtam és ő elszállt velem. Ilyeténképpen útaztam körülbelöl egy óráig; de az átkozott madár észrevette a szokatlan terhet, mely röptében gátlá; lenézett s megpillantván szegény fejemet, nagy csőrét nekem irányozta; én ijedtemben eleresztém lábait s egy folyamba estem. Úszni kezdettem, néhány percz alatt ezen kertbe érkeztem, mely bizonyosan a tiéd, szidi! Ezen fára pedig azért másztam, mert úgy vettem észre, hogy engem nem a legjobb szándékkal kerestek.

A fiatal tiszt semmit sem szólott erre az elbeszélésre, s egész estig a kertben maradtak. Akkor a tiszt Szaifot kastélyba vezette, s miután együtt vacsoráltak, egy az övével szomszédos hálószobába vezette Szaifot, jó éjt kívánt s az ajtót bezárva, távozott.

Ily iszonyatos megrázkodtatások után Szaif nem aludhatott annál inkább, hogy a lovagoknak irányábani szándokát nem tudta; főnökük nem igen volt közlékeny s Szaif gondolá, hogy jó lesz figyelemmel lenni.

A mint sétálva vizsgálná a szoba falait, egy eddig észre nem vett ablakocskát fedezett fel, melyen át a tiszt szobájába lehetett látni. Rögtön eloltá gyertyáját s az ablakhoz vonult vizsgálódní. De minő nagy volt bámulata, midőn látá, hogy a tisztnek vélt lovag egy nő s nem más mint Dsiza, Khamiméh Atalibe leánya.

Szaif folytatá vizsgálódását a fiatal hölgy szobájában. Dsiza karját egy kissé erősen kinyujtván, valamely öklére szorított tárgy elesett, s midőn a leány azt felvevé és karjára helyezé, Szaif Züliázán megismeré, hogy az nem volt egyéb, mint a Hám melléről elhozott Lueh. E percztől fogva még nagyobb figyelemmel kísérte azt, a mi a szobában történik. Dsiza, miután figyelmesen karjára erősíté a Lueh-t, jobb kezével azt élénken kezdte dörzsölni s azonnal egy kis tiszta csengésű hang jött ki a zhakhiráhból (drága tárgy) s mondá:

— Nám, nám (mi tetszik)?

Akkor Dsiza kétszer ismétlé:

— Airud Já. Airud!*)

*) Airud, neve az ezen talizmánhoz kötött nemtőnek, ki védnökévé és szolgájává lesz annak, a ki ezen Lueh birtokosa, s neki minden kérdésre kötelessége igazán felelni.

És a hang felelé:

— Lábik ya szállár (parancsolj asszonyom)!

— Akarnám tudni — mond Dsiza — hogy ki az az idegen, a ki ma estve házamba jött, a kinek érkezését te a tegnap előre megmondád?

— Az Szaif Züliázán, ki engem Hám várából a próféta kebeléről elvett. Midőn atyád engem neked adott, elbeszélé, hogy ez az ember engedetlensége következtében a hegyen rekedett; de ez elszigeteltségét túrni nem tudván, ezelőtt három nappal a folyamba szökött és az ár egész idáig hozta.

— Jól van; tudom már a mit tudni akartam. Több kérdeni valóm nincs.

S Dsiza ezt mondva lefeküdt és elaludt.

Szaif várt, míg ez az álom annyira mély lesz, hogy észrevétlenül bémehessen a nő szobájába; midőn ezt a perczet érkezettnek hitte, nagy óvatosan felnyitá az ajtót és zajtalanul közelített az ágyhoz; gyöngéden megfogta Dsiza kezét, lekapcsolta a talizánt úgy, hogy a fiatal leánynak édes álmát egy árny sem zavarta meg, s aztán örömtelt szívvel tért vissza szobájába; mert azt a zhakhirát, a melyért annyit szenvedett, visszaszerezheté.

A nap feltűnt, midőn a fiatal leány fölébredt, sietve felölté lovagi öltönyét s a kertbe ment azon fa alá, a hol Szaif elrejtőzött volt.

Leülvén rendeletet adott, hogy a foglyot hozzák be.

Szaif elébe vezetettvén, Dsiza köszönté őt, a reggelit felszolgáltatta, s azután mondá:

— Ülj le és egyél!

Szaif keresztbe vetett lábakkal, miként az arabok szoktak, leült s nem figyelve egyébire mint étvágyára, enni kezdett.

Dsiza ekkor jelt adott egy lovagnak, hogy Szaif fejét üsse le.

Ez engedelmeskedett e jelre; de midőn kardját csapásra emelte, az visszafordult s a lovag fejét üté le.

Szaif jól látta a történetet; de mintha semmit sem vett volna észre, nyugodtan folytatta reggelijét s Dsiza meggyőződve, hogy ő semmit sem látott, zajtalanul elvitette a holttestet.

Néhány percz mulva egy öreg férfi közelített a fához s Szaif megismeré, hogy az Khamiméh Atalibe, s monda neki:

— Já, Khamiméh!

— Üdvöz légy! — felelé ez.

— De ne legyen részed ez üdvben neked — monda Szaif — te engem a hegyen hagytál s egyedül távoztál.

— Nem figyelmeztetélek-é előre? te senkit sem vádolhatsz csak önmagadat, — s azután leányához fordulva mondá: — tudod-é gyermekem, hogy ez az a lovag, a ki Hám várából elhozta a drága Lueh-t, melyet neked adtam.

Khamiméh ezen szavai Dsizát figyelmessé tevén a talizmánra, fölemelé ruhája ujját, megnézendő azt s nem találván, fájdalmas elbámulásában egészen megzavarodott; mert ezen zhakhirához kötött hatalom a nagyravágyó büszke nőnek minden vágyát betölté; az elbódulás első perczein túlesve, könnyelt szemekkel mondá:

— Atyám, én elvesztettem a Lueh-t! meg tudnád-é mondani, hol van?

— Nálam van! — mondá Szaif nyugodtan.

— Allah, Allah! — kiálta fel Khamiméh — mindennek vissza kell térni tulajdonosához.

Igen! — mond Dsiza — de az nem megy. Szaif Züliázán vagy adja vissza Lueh-met vagy vegyen el nőül!

— Mo ád Allah! — felelé rögtön Szaif — Sháma herczegnő az én jegyesem s én mást előtte nőül nem vehetek.

De Dsiza nem akart oly könnyen lemondani zhakhirája birtokáról, s egy elszánt perpatvar támadott, mely elől Szaif látva, hogy másképpen nem menekülhet, észrevétlenül elévette a Lueh-t s megsurolván, a kis hang mondá:

— Nam?

— Vigy el a hová akarsz, csakhogy innen távoztass — felelé erre Szaif.

Alig mondá ki e szavakat, érezte, miként emelkedik a légben oly könnyűséggel, mintha szárnyai lennének. Mindenki bámulattal tekintett utána; de a kert az ott levőkkel s a várak csakhamar egy kis ponttá váltak; maga a föld is elhomályosult hegyeivel, folyóival Szaif szemei előtt.

Midőn mérhetetlen magasságig feljutottak, Airud kérdé Szaiftól:

— Já Szidi! mely irányban akarsz haladni most?

— Menjünk hazámba! — felelé Szaif — meg akarom büntetni anyámat, Kamariát, undok árulásáért s megtudni, hogy mi történt barátom Szádun Eszendcsével, a ki engem szülővárosomba kísért volt.

Az Airud által röpitett Szaif Züliázán egész napot a fellegek körében töltötte. Estve felé alább szállottak, s midőn az éj elsötétíté a földet, a fiatal aráb

maga alatt nagyszerű kivilágítást látott, az örömkialtások s a zene hangja is felhatott hozzá és láthatá a tömeget tolongani a tűzijátékok és víg zene közepette.

Bizonyosan valamely ünnepély volt ottan s Szaif, ki nem régen annyi félelmek- és veszedelmeknek volt kitéve, mintegy kedvetlen érzettel látta e zajos vigadást.

— Airud! — mondá nemtőjének — tudod-é mi-féle város ez? s miért van azon ünnepély?

— Já Szidi! — felel Airud — ez médina Adur, Habesh fővárosa, melynek uralkodója szultán Szaif Rád. A mi az ünnepélyt illeti, az azt hiszem, hogy valami jelentékeny menyegző lehet.

— Hagyj engem ezen a hegyen — mond Szaif — menj le a városba, igyekezz megtudni az ünnepély okát s jöjj sietve vissza és értesíts!

Airud engedelmeskedett, s a hegyen egyedül maradott Szaif nyugtalanul várta a kiküldés eredményét. Kedélye bús volt s hogy azt földeritse, szép jegyesére gondolt, a kit oly szenvedélylyel, oly hűséggel szeret s kit nőül vesz, mihelyt atyja trónjára lép. Ekkor büszkének érezte magát, hogy ellent tudott állani annyi szép leány csábitásának, a kik mintegy célul tüzték volt ki eltántoritani s ígéretének megtartásában gátolni. Megköszöné mind ez- mind más alkalmakkal tapasztalt pártolását a végtelen jó-ságu Istennek.

Ezen édes emlékek s főképp hizelgő reményei, és a szép Shámának lelki szemei előtt felötlő képe elfeledteték nyugtalanságát, el rossz kedélyhangulatát, el még a kiküldött Airud nemtőt is; midőn ez meg-terve mondá:

— Uram! én nem csalatkoztam, ez médina Adur.

— És az ünnepély? — kérdé Szaif.

— Az menyegző, egy jelentékeny menyegző, a nagy szultán menyegzője. Én láttam málik Szaif Rádot, fénykörnyezte trónban s mellette bájos nejét, a kit Sháma hercegnőnek hívnak.

Szaif Züliázán nagyot kiáltott és villámsujtott-ként álla ott.

VII.

Szaif (kard) Habesh fején.

Kamaria új kelepcéje.

Az elrémülés és fájdalom első rohama után Szaif föleszmélt s átlátta, hogy siránkozás helyett itt rögtön tenni kell, azért nemtőjének mondá:

— Airud, végy engem és sietve szállíts a sátorba*), a hol a menyegző tartatik!

Az engedelmes nemtő megindult s néhány percz mulva a málik sátrának ajtajánál tette le.

Szaif Züliázán minden bójelentés nélkül belépett a menyegzői sátorba. Sháma szultán Szaif Rád mellett ült. Könyek fereszték szép arczát s habkarjai keblén szorultak össze, mintha szívét akarná visszanyomni, melyet fájdalom dobogtatott szeretett Szaifjának halála miatt. Szaif meggyilkoltatásának hire hamar megérkezett málik Efrah városába, s így semmi ellenvetést tenni nem lehetett a szultán Szaif Rád kérésének.

Sháma bús gondolataitól elnyomatva most egy szórakozott pillantást vetett maga körül, s midőn szemei találkoztak Szaif szemeivel, egy öröm és félelem

*) Az araboknál a jegyesnek bemutatása a szabadban felállított sátorban történik.

előidézte mozdulatot tett, mert képzelme által eléidézett túlvilági jelenetet vélt látni. Azonban intett annak, a kit árnyéknak gondolt, hogy közeledjék s halk hangon mondá:

— Já Szaif! te vagy az? élsz-e vagy meghaltál?

— Élek Sháma! — felelé Szaif — Isten megszabadított, s most a te szabadításodra küld.

Alig hogy a két szerető e néhány szót válthatá, a szultán észrevevé, hogy neje valakivel beszélget s mondá neki:

— Kivel beszélsz, imádottam!

— Én szívem- és lelkem szerelmével beszélek — mond Sháma — azon nemtővel, a ki könyeimet felszarítani jött s engem a szerencsétlenség karjaiból kiszabadítand. Én Szaif Züliázánnal beszélek!

E szavakra, e név hallatára a szultán testőreit hívá be s mondá nekik:

— Ezt a bitangot, bitagnak fiát, ki meghívás nélkül itten megjelenni merészkedett, fogjátok el!

S a testőrök elfogandók, Szaifra rohantak, de ez nem vesztve egy perczet is, eléhvta Airudot s balkarjával Shámát felölelve, jobb kezébe kardját ragadva, miként a tűz útát nyit a száraz cziher között, akként vágott útát magának az örök tömegén át, s midőn a sátoron kívül voltak, tűz- és köeső hullott Habesh-re, s rémülten futottak szét, míg Szaif Züliázán és Sháma madárparként emelkedtek föl a légbé, mind addig, míg egészen eltűntek a szultánok szultánjának látköréből, a ki rémülten s a bámulat miatt némán állt ottan.

Airud a hercegnőt és Szaifot egy gyönyörű termékeny, árny-, patak- és virágdús völgybe szállitá át,

a hol megállapodtak, s miután Istenhez hálaimát emeltek, egymásnak karjai közé estek, s annyi kiállott szenvedés után, a viszontlátás boldog érzetének s gyöngéd szerelmöknek adták át magukat; de mivel az ily örömek, az ily boldogság leirhatlan, hagyjuk együtt a két szeretőt s mondjuk el, mi történt Kamariával gyilkossága elkövetése után.

Miután a már előttünk ismeretes módon fiát elárulta, ez az iszonyatos nő lóra ült s egyenesen médina Adurba ment. Megérkezvén, rögtön kihallgatást kért a szultántól, a mi neki megadatott. Akkor földre borulván, szultán Szaif Rád lábait megcsókolta. A szultán pedig monda neki:

— Já Kamaria! te bocsánatot esdekelni jösz. Ugy látszik Szaif Züliázán nagyon rád ijesztett, hogy a félelem hozzám kergete.

— Az Isten szent nevére esküszöm, oh málik! — mondá Kamaria — sem a félelem nem űzött hozzád, sem nem mint menekült jöttem ide, hanem jöttem, hogy azon szerencsés hirt tudassam veled, hogy legnagyobb ellenségedtől megmentettelek.

— Hogyan!... Szaif Züliázán....?

— Szaif Züliázán nem él többé — felelt Kamaria — én elhittem vele, hogy anyja vagyok s ezáltal a harcot lehetlenné tettem; azután kelepczébe csaltam és megöltem; de hű fegyvertársa a vad néger Szádun Eszendcse várja városunkba urát s én jószágodtól egy levelet kérek, hogy a Szaifot kísért tiszt segédkezet nyújtson nekem, hogy valamely fortély segítségével elfoghassam azt a szelidithetetlen félelmes négert.

Szultán Szaif Rád, ki örömmel értesült Szaif Züliázán haláláról, Kamaria tervét helyeselte. Rendeletet adott a kért levél megírására, ajánlván főtisztjének, hogy mindenben engedelmeskedjék a szultánné akaratjának.

Kamaria átvette a levelet, leborult újból a málik előtt, felpattant lovára s egy percet nem vesztve, visszasietett az arabok városába.

Ott, mielőtt szeralyába ment volna, meglátogató Szaif Rád főtisztjét s átadta neki felhatalmazó levelét.

A tiszt Szaif Züliázán haláláról értesülvén, nem tudta a haragnak és iszonynak egy mozzanatát eltitkolni. Rágondolt, hogy ez az előtte álló nő meggyilkolta saját fiát, egyikét a föld legnagyobb hőseinek, s hogy undok vétkével még dicsekedni mer, de megvetése- és visszatetszésének e felindulását csakhamar elpalástolá, mert urának rendelete ezen nő alá helyezé őt.

S a sereg vezére kérdé Kamariát, hogy mivel lehet szolgálatjára.

— Azt akarom — mondá Kamaria — hogy te Szádunt hivasd magadhoz azon ürügy alatt, hogy urának nyugtalanító távolléte felett akarsz vele értekezni. Ő minden gyanu nélkül el fog jöni. Én rabszolgáimmal elrejtőzöm, s midőn ő semmit sem sejtve nyugodtan fog ülni, megrohanjuk.

— Értem — felelé a tiszt — s engedelmeskedni fogok.

Ekkor Kamaria elrejté katonáit és rabszolgáit. A tiszt meghivá Szádunt a fennebb említett ürügy alatt. Szádun minden gyanu- és fegyver nélkül jelent meg s leülvén a habeshi tiszt mellé, beszélgetni kez-

dettek, midőn Kamaria katonáitól környezetten belépett a terembe s Szádun körülvétette, a ki elbámultan állott fel s kérdé:

— Mi ez? mi történik itt? mit akarnak velem?

De midőn Szaif halálát megértette, iszonyatos átkokat szórt Kamaria ellen.

— Nyomorult! — kiálta ő — hát meggyilkoltad azon ifjut, a kihez hasonló erő- és szépségben nem találtatott e földön; hogyan tudta kőszived ezen undok vétekre adni magát; hát se Isten- se embertől nem félsz? ha szabad lennék, istentelen anya! elevenen ennélek meg s meginnám véredet.

Kamaria cselének sikerültén örvendvén, nem sokat gondolt Szádun átkaival; csak katonáinak rendelé, hogy erősen kötözzék meg, s Szádun ellentállás nélkül engedte tenni, mert ez a vad s rémületes ember arra gondolva, hogy Szaifot, kit ő szeretett és tisztelt, elveszté, gyerekként kezdett könyezni.

Akkor a szultána mondá a habeshi tisztnek:

— S most ezt az embert élve vitesd a mi urunk-, málik Szaif Rádhoz.

Ez esemény híre alig terjedt el a városban, Szádun négerai összegyűltek sietve s azon reményben, hogy főnöküket megszabadíthatják, kivonultak a városból a Habeshbe vezető útra. De Kamaria sergeivel utánok indult s utólérvén, kiálta nekik:

— Hová mentek? mit akartok tenni? elébb védjétek önmagatokat; mert ti nem fogtok sokáig élni.

S a harcz elkezdődött a négerekkel; de ez utóbbiak magas hegyek között, szűk szorosban kedvező állást foglaltak, s valahányszor Kamaria sergei meg akarták rohanni, nagy szikladarabokat hengerítettek

le, melyek százanként tiporták el a támadókat; így több napot és éjet töltének el, éjjel valami eledelt szerezve a hegyekben s nappal hősileg védve magukat a szultánné rabszolgái ellen.

Szádun Eszendcse pedig lánczokkal terhelve médina Adurba vitetett a parancsoló tiszt által s málik Szaif Rád elébe vitetvén, a tiszt mondá:

— Já, málik Azamán! ez Szádun, a kit én mint foglyot hozok hozzád.

— Já, Szádun! végre vasra és az én hatalmam-ba kerültél? — monda ekkor a málik.

— Aila ya malun (szerencsétlenség reád átkozott)! — felelt Szádun Eszendcse.

A szultán ezen feleleten dühbe jöve, monda testőreinek:

— Ez ember szemtelensége határt nem ismer; én ezt nem türhetem. Vétessék feje azonnal!

A hóhér eléhivatott s átvevén Szádunt, a vérbőrre*) helyezé s csak a jelre várt, midőn egy tiszt es öreg közeledett. Ez Rif vezér volt, kiről történetünk kezdetén szoltunk s szultán Züliázánt értesité a Kamaria által végrehajtandó árulásról. Az öreg vezér látva a Szádun feje fölött felemelt pallost, szultán Szaif Rádhoz sietett s monda neki:

— Tudd meg hatalmas málik, hogy Szádun halála reád nézve se jó, se hasznos nem lehet. Ha ez az ember illetlenkedett irányodban, oka az, mert ő egy elősmert vad ember; de te ura a földnek, te olyan vagy mint a kristályfolyam, melyet néhány za-

*) A keletiek, de főként az arabok, a kivégeztetéseknél egy bőrre állíták a bűnöst, melyet vérbőrnek hívtak.

varos csepp nem homályosíthat meg. Vedd tekintetbe, hogy ha ez a vadonban növekedett néger nem tudja is, hogyan beszélnek a málikokkal, legalább tudja, hogy miként verekednek a harcban. Ő egyike korunk leghirhedtebb hőseinek, a ki ezer emberrel képes szembeszállni, s nem rég ideje a vívásban páratlan volt. Az ily öntetű embereknek nem szabad hóhérpallos alatt vérzeni el, engedelmességre kell szorítani s mi bizonyosan fogunk módot találni, hogy hódolatra kényszerítsük a szilaj Szádun Eszendcsét, és akkor a te szolgálatodban egy minden málikok által remegett hős leend, a ki ha lehetséges, birodalmad hatalmát és dicsőségét még növelni fogja. Különben nagy málik! tiéd a gondolat és a rendelet.

A tisztos Rif ezen beszéde lecsendesíté kevésbé a szultán haragját, átlátta, hogy bizony vezére okosan beszél s rendeletet adott, hogy vigyék Szádunt a városi börtönbe s minden módon igyekezzenek rábírní, hogy adja meg magát.

Ezalatt Szkárdis, málik Efrah vezére, médina Adurba érkezett testvére Szkárdion látogatására, s kihallgatást kérvén szultán Szaif Rádtól, miután a szokásos leboruláson átesett, mondá:

— Já, málik Azamán! te elfeledéd ama szép fiatal leányt, a kit nőül akartál venni, Sháma hercegnőnket.

— Az igaz; az események rohanva következtek egymásra, — egészen kiverték ez eszmét fejemből.

— De atyja számít azon megtiszteltetésre, hogy neked nőül adhassa egyetlen leányát, a ki legszebb gyöngye a föld minden leányainak, s a ki csak egyedül téged illethet, hatalmas málik!

— Jól van! hogy feledékenységem némileg hely-rehozzam, irni fogok málik Efráhnak, hogy ő maga hozza el kedves leányát.

S rögtön rendeletet adott néhány tisztnek, hogy Sháma atyját, nejét s rokonait hívják meg médina Adurba a máliknak Sháma hercegnővel tartandó menyegzőjére.

A követek elindultak s néhány nap mulva megérkezvén, átadták a szultán meghívó levelét, elbeszélték Szaif halálát és Szádun bébörtönöztetését. Málik Efráh nem tudta könyeit visszatartóztatni, midőn fogadott fiának, a saját gyermekeként szeretett Szaifnak gyászos haláláról értesült. E hír egy törsturás volt szívének s mégis azt neje- s leányával közölnie kellett. A hercegnő kétségbeesése határtalan volt, annál inkább, mivel lehetetlen volt a szultán zsarnoki meghívása elől menekülnie. Könyzápor közt tették készülleteiket az útra, s nem sokára elindultak médina Adur felé; útjokat Szaif halálának tudata tüskössé és göröncsössé tette.

Közeledtekor szultán Szaif Rád vezéreit küldé elejökbe.

Málik Efráh kíséretével s a fogadásukra kiment országnagyokkal a szultán szerályába ment, hol a legnagyobb kitüntetéssel fogadták. A fogadási ünnepély hét napig tartott, s a málikok málikja a hercegnőt képzeletén felül szépnek találta.

Ekkor elkezdődtek a menyegzői készülletek, s néhány nap mulva Sháma hercegnőt a menyegzői sátorban bemutatták a szultánnak. Ott találta meg elszomorodott jegyesét Szaif Züliázánt s onnan ragadta el mindnyájok szemeláttára, mint fennebb látók.

Midőn Airud tűz- és kőesővel elszéleszté a habeshi csapatokat s Szaif Züliázánt és a hercegnőt a hegyekre ragadta, a vezérek, a két testvér vezér Szkárdis és Szkárdion szultán Szaif Rádnál összegyültek tanácsülésre.

— Mit tegyünk ezen emberrel? — kiálta fel a szultán — nem volt-é elég félelmes önmagában is? s most midőn talizmánok- és nemtők segítségével rendelkezik, ki tudna neki ellentállani?

— Já, málik Azamán! — felelé Szkárdis — én gyermekkorától fogva ismerem Szaif Züliázánt, ismerem nagylelkűségét s hiszem, hogy nem fog oly hatalmakat igénybe venni, melyek ellen mi képtelenek vagyunk küzdeni. Ha te, nagy szultán! megengeded, hogy fölkeressem s vele beszéljek, ígérem, hogy rá fogom birni, hogy természet feletti oltalmakról lemondva s csak saját erejére támaszkodva, szálljon velünk szembe, akkor meglátjuk, mit határozott a végzet.

A vezértanács és a szultán helyeselték ez indítványt s Szkárdis hosszas utánjárásának sikerülvén Szaif hollétét fölfedezni, hozzája ment s mondá neki:

— Aena szabahun ya foresze Azamán! (Napod szerencsés legyen oh világ nagy hőse).

— Mit akarsz? — kérdi Szaif.

— Hozzád jövők emberek- és nemtők leggyőzője! — mond Szkárdis — mert tudom, hogy becsületesség s nemesség tekintetében feljül állasz századunk minden hősein. Én a nagy szultán Szaif Rád üdvözlétét hozom, hogy te mint józan gondolkozásu ember érteni fogod, hogy ő Sháma hercegnőt szülői beléegyezésével vette nőül, s te nejét felsőbb hatalom

segélyével ragadtad el; oly hatalmak segélyével, melyek ellen ő küzdeni képtelen; azért reméli, hogy a te egyeneslelkűséged, a te hősiés büszkeséged nem fogadhat el egy nem saját érdemednek felróható győzelmet, hogy te mint ember fogsz a küzdtéren megjeleni s ha győztes leszesz, akkor a herczegnő tiéd lesz; de ha a hadi szerencse nekünk kedvezne, akkor ő a mi málikunk törvényes neje marad. Ily módon oldatva meg a kérdés, ha győzelem követi léptedet s legalább azt zavartalanul élvezheted, senki nem fogja mondani, hogy láthatatlan lények háta mögé rejtezten győztél le minket.

Szaif végig hallgatá a vezér beszédét s azután nagyot nevetve mondá:

— Ezt a ravasz cselet értem, vezér! de legalább az az érdemed van, hogy átértéd szándékomat; mert ezen kérdésnél sehogy se akarom a természet feletti erőket igénybe venni; azért vidd üdvezletem mellett a szultánnak izenetemet, hogy én meg fogok jelenni a küzdtéren egyedül Istenem segítségére s önerőmre támaszkodva.

Szkárdis elégűlten tért vissza, tudtúl adandó küldetésének szerencsés eredményét. A szultán még az nap összevonta seregeit, s más nap csatarendbe állottak a térségen.

Ekkor Szaif eléhivá Airudot, egy jó lovat s egész fegyverzetet kért tőle, s azután így szólott védnemtőjéhez:

— Most, Airud! megtiltom neked, hogy bármiben is segítségemre légy, még akkor is, ha darabokra vágatni látnál.

Azután lovára vetvén magát, sebesen vágatott le a hegyen, s megérkezve az ellenséges hadsereg s

szultán Szaif Rád elébe—ki mint hadbíró jelent meg— többször végig lovagolt a habeshi sergek előtt, harcménét oly könnyűség- és annyi erővel forgatván, hogy a málik legbátrabb harcznokai félelemmel teltek el ennek látására. Végre Szaif kevésbé távozva a harczsortól, eként kiálta:

— Én Szaif Züliázán vagyok! Van-é köztetek bátor hős, a ki velem mérközni akarna?

Egy jól fegyverzett lovag rögtön kilépett a sorból s elfogadta a felhívást. A két vívó tisztelgett egymásnak s azután egymástól távozva, összecsaptak mint két hegy. A habeshi döfött elébb kopjájával, a melyet Szaif felfogott s azután szablyát ragadva, egy vágással kettéhasítá ellene sisakját és fejét. Egy második lépett helyébe, s ezt is hasonló sors érte. Így egy harmadik, negyedik, s ez így tartott estig. Ekkor a győzelmes Szaif visszatért a hegyek közé, a hol az elébe jövő Shámának egy csókja gazdagon kárpótolá a nap fáradalmaiért.

A szultán ezt látva haragra gyult s hadai főnökeinek mondá:

— Hogyan! nem szégyenlitek magatokat? Hát nincs köztetek egy ember, a ki ezt az idegen kutyát meg tudná ölni?

— Já, málik Azamán! — felelé a főnökök egyike — a harcz koczkajáték; egyszer övé, máskor miénk a szerencse. Meglásd, holnap mit tudunk, s ha férfiak vagyunk-é vagy nem?

Következő nap, midőn az ég ívezete kipirosodott a nap első sugárai csókjaitól, Szaif lerobogott a hegyekről s újból felszólítá viadalra a harczosokat. Habesh leghirhedtebb hősei egymásután mind kiléptek

a küzdőterre, s Szaif egyiket a másik után mind leölte. És ez így tartott tíz napig, úgy hogy Szaif Rád fékezhetlen dühében vezéri tanácsot hívott össze s abban rendelé, hogy az összeírási lajstromba harczo-sait mind nőknek írják bé, mert a férfi nevezetet nem érdemlik meg.

Akkor Rif, az öreg vezér, fölkelt s leborulván a szultán előtt, mondá:

— Já, málik Azamán! még nincs veszve minden, mert elfeledők rabunkat Szádunt, a ki Szaif Züliázán után legnagyobb hőse a földnek, s ha az ég védelmét nem vonja meg tőlünk, ő megment minket az arábtól.

— De — mond a szultán — ez a néger fogé vívni Szaif Züliázán ellen, a kit ő barátjának s urának nevez?

— Já, málik Azamán! az oly öntetü embereknek, minő Szádun, nincsenek se urai, se barátjai, s nagy jutalom ígéretnek, azt hiszem, nem fog ellentállani; meg kellene ígérni neki, hogy ha sikerrel vív, te őt vezérednek fogod kinevezni s leányodat nőül adod neki.

— Megteszem, mert szomoru szükség kényszerít; de hiszed-é, hogy Szaif ellen sikerrel vívhat?

— Hallottam, nagy málik! hogy ők már egyszer megmérköztek — felelé Rif — s hogy egyik se tudott a másik felett előnyt vívni ki; de Szádun szeszély- vagy rokonszenvből megszakítá a viadalt, a fiatal arábnak barátságát s pártfogását kérve. Azért, ha megengeded, én a négerhez megyek, közölni vele a föltételeket; estve tudatni fogom veled feleletét.

— Jól van, menj s mondd meg, hogy ha Szaifot legyőzi, birodalmam vezérévé s leányom férjévé teszem.

Rif rögtön Szádun börtönébe ment, a ki még mind ura halálát siratá. Rif leült mellé s Szaifról beszélt neki. Szádun egy fájdalmas sohaj után felkiálta:

— Oh Szaif, oh én fiatal oroszlánom! minő csapás, hogy téged elvesztélek.

— De Szaif Züliázán él — mond a vezér — s elbeszélé neki csudálatos meggyógyulását, s hogy most miként sujtolja Habesh-t.

Szádun e beszédet hallva, búkőnyeit örömkönyekkel cserélé föl s felkiálta:

— Istenem! ha én uram mellett lehetnék, lábait és kezét csókolnám meg.

— Hisz' én azért jöttem hozzád — mond az öreg vezér, hogy uradhoz juttassalak; de Isten szerelmeért, mikor a málik elébe visznek, tedd magad s hitesd el vele, hogy Szaif ellen vívni fogsz, ha győzelem esetében téged vezérének nevez s leányát neked adja; akkor a fiatal aráb ellen küldenek, ló lesz alattad, fegyver a kezedben, azaz szabad fogsz lenni.

— Értem! — mond Szádun — s köszönöm, vezér! Te barátságomat birod, mely épp oly hatalmas és tartós mint gyűlöletem. Igyekezni fogok, hogy szerepemet jól játszam a szultánnál.

Rif rendeletet adott, hogy Szádunt bocsássák szabadon s ez megtörténvén, idővesztés nélkül a málikhoz vezeté.

Szádun most leborult a szultán előtt, s midőn ez mondá:

— Já, Szádun!

Szádun azt felelte:

— Labik ya málik Azamán? (mit parancsol a világ ura).

— Vállalkozol-é, hogy Szaif Züliázán ellen vívj?

— Igérem, hogy verekedni fogok s hogy Szaif Züliázánt élve felségedhez hozom.

— Ha megteszed — mond a szultán — leányomat adom neked nőül s vezéremmé nevezlek ki.

És rendeletet adott, hogy a legjobb lovat és legfinomabb fegyverzetet válasszák ki Szádunnak, s így kiállítva várta a reggelt.

Szaif ekkor is megjelent a nap első sugaraival a küzdtéren, s miután Habesh hőseit viadalra felhívta, Szádun Eszendcse kiugratott, magában mondvá:

— Valójában, egyszer már harczoltam Szaiffal, és akkor én engedtem a viadalban s megbékültünk a nélkül, hogy tudnók melyikünk erősebb. Jó lesz meggyőződni ez alkalommal, hogy hát csakugyan erősebb-é az én uram nálamnál?

Szádun leeresztett sisakrostélylyal és némán rohant Szaifra, a ki mint ércfal a gránit szikladarabot, fogadta őt. Csakhamar a viadal iszonyatossá fejlődött, a föld rengett alattok s a felvert porfelleg a felhőkig nyult fel. Így folyt ez mindaddig, míg a nap sugarai függőlegesen estek reájok; fullasztó meleg, miként tűzokádóhegy körületét, vette őket körül, s a már lankadozó Szádun fegyverét egyik kézből a másikba cserélte, míg ellenkezőleg Szaif ereje minden perczel éledni s növekedni tetszett.

Midőn Szádun Eszendcse ezen felsőbbtséget felismerte, leugorván lováról, térdre hullott Szaif előtt és monda:

— Uram! engedj meg, hogy még egyszer ki akartam próbálni vitézségedet, — és sisakrostélyát fölemelve mondá: Én vagyok Szádun!

Ekkor Szaif Züliázán is leszállott lováról s szeretettel ölelték át egymást.

A habeshiek ezt látva, körülvették a két lovat, hogy visszavonulásukat elvágják. Mit ezek észrevevén, hirtelen lovaikra pattantak s Szaif monda Szádunnak:

— Te maradj jobbról, én balról maradok s eként vágjunk át ezen hadsergen.

És kardot rántva előre rohantak.

Szaif Rád öröme derülten várta perczről perczre, hogy a két hőst mint összelánczolt foglyot hozzák elébe; mert lehetetlennek vélte, hogy azok annyi ezer ember közül kimenekülhessenek; de Szaif és Szádun úgy rohantak át a harczosok sűrű sorain, mint egy sebes folyam átfut a tónak nyugodt hullámain. Letiporták mindazokat, a kik útjokat akarták állani, s már többször kivághatták volna magukat s a hegyekre menekülhettek volna, de a harcz tüze elragadta őket, kedvtelve szeldeltek barázdákat a hullámzó aczéltengeren át.

Eként küzdöttek naplementéig; de ekkor lankadás nehézkedett karjaikra, fegyvereik sulyosabbaknak tetszettek s kevesebb harczos hullott csapásaik alatt. A habesh-iek észrevevén, hogy a két hős lankadni kezd, vérszemre kaptak, összeszedték soraikat s úgy összeszorították, hogy csak csuda mentheté meg őket.

Egyszerre oly ordítás hangzott a légben, hogy a harczosok rémülten állottak meg. Azonnal kőzapor

s tüzlándzsák hullottak a habeshiek fejére, a kik azt hívék, hogy az ég szakad reájok, szétfutottak félénk juhnyájként.

Airud ekként leszállott s Szaifot és Szádunt felvevén, a reájok váró Sháma herczegnőhez repíté fel a hegyre.

Szaif a megmenekülés után mondá Airudnak:

— Miért jöttél segítségünkre, midőn megkértelek volt, hogy azt ne tedd?

— Já, Szidi!—felelé a nemtő— mindaddig, mig az önvédelemre szoritkoztál, rendeletedet követtem; de legyőzván a sikra kiállott minden harcznokot, miért nem törtél át Szádunnal a téged körülvevő harczosokon? Te akkor győzelmes valál s jegyessed elvitázhatlanul téged illete. Kötelességed azt parancsolá, hogy térj vissza hozzá; de te hiábavaló harcz tüzétől elragadtatva, bizonyos halálnak tevéd ki magadat, közbe kellett hát lépnem s téged akaratom ellen is megmentenem.

— A nemtőnek tökéletesen igaza van — monda Szádun — én nem látom azon élethalálra való küzdés szükségességét egy egész hadsereg ellenében s más részről az idő is roszul volt választva, mivel a herczegnő várt reád s te az övé vagy és ő a tiéd!

A két hős az éjt együtt töltötte s reggel fáradtságukat kinyugodván egy kissé, Szaif monda Airudnak:

— Most kedves nemtőm! mind hármunkat vezess szülővárosomba, hogy megmentsem honomat Kamariától, s hogy tudjam, mit tett ő Szádun négereivel.

Emlékezni fogunk, hogy midőn Kamaria Szádunt mint foglyot szultán Szaif Rádhoz küldé, az őt megmenteni akaró négekkel elkeseredett harczot kezdett.

Ezek a hegyek közt besánczoltan még mind ez ideig hősileg védték magukat. Kamaria békétlenül nézte e hosszúra nyuló küzdelmet s egy személyesen vezényelt általános rohamot rendelt. A határozó nap elérkeztén, ő a szoros torkolatánál foglalt állást, míg egy erős csapatot álútakon a négerek háta mögé küldött; az így körülkerített hősök elveszte elkerülhetetlen vala, midőn egyszerre kő- és tűzeső záporzott le Kamaria rabszolgáira, a kik ijedten menekültek a városba, míg Szaif, Szádun és a herczegnő leereszkedtek az őket elragadó örömmel fogadó négerek közé.

Midőn Kamaria Szaif megérkeztéről értesült, elébb lehetetlennek hitte azt, de saját szemével látván őt, a nélkül hogy láttassék, rögtön ármány- és ravasz-sághoz folyamodott.

Néhány óra mulva, a mint Szaif a városba lenne bévonulandó, látta Kamariát fájdalmas arczczal, meztláb, szétszórt hajjal, egyik kezében kardot, a másikban a halottak khieffinjét vive, feléje jöni s könyező szemekkel és elfojtott zokogással Szaif lábaihoz borulva, mondá:

— Fiam, keblemnek egyedüli gyümölcse! én a legvétkesebb, a legméltatlanabb nő vagyok, elismerem s utálok vétkemet s érdemlett büntetését elfogadom. Vedd e kardot s sujtsd anyádat, a ki eljőve, hogy jogos boszut állhass rajta.

Ezt mondva, átölelte Szaif lábait s annyira könyözött és oly szívszaggató sohajokat hallatott, hogy a leggyanusítóbb jellemű ember se hitte volna, hogy az tettetés, annál kevésbé az egyenes és nyílt lelkű Szaif, a ki szánalomtól áthatva nyujtá kezeit anyjának, s mondá:

— Kelj fel anyám! A hatalmas Isten is engedjen meg neked, miként én megbocsátok!

De Kamaria mindig Szaif lábainál maradva mondá:

— Nem, nem! én megérdemlem a halált; örült voltam bár akkor, de azért én vétkes vagyok, mert el tudám feledni, hogy anyád vagyok, s mert önmagamat is elfeledtem volt.

Ezen fájdalmas jelenet oly sokáig tartott, hogy végre Szaif maga is csaknem leborult anyjához, mintha ő lett volna a vétkes s ő kérte, hogy szárítsa fel könyeit és menjen vele a városba.

Ekkor Kamaria mintegy erőltetve s engedve fia kérésének, beléegyezett, hogy ne haljon meg s lovára felülve követé fiát és társait.

Szaif szerencsés megérkeztének hire már elterjedt volt a városban. A vezérek és az ország nagyjai a kapunál várták. Örömkönyeket sirva s Istennek hálaát adva borultak le málikjuk előtt. A nép s a katonaság az utczákra tódult s víg zenével és zászlókat lobogtatva kísérték urokat szerályába, a hol diadalmenettel vitetett atyja szerireh-jére (trón vagy málikok széke), itt hódolatát s hűség esküjét fogadta a vezéreknek s főnöküknek, míg a nép örvendezett a városban és megéneklé Szaif szerencsés érkezését s Kamaria zsarnokságának megszűntét.

Mihelyt Szaif Züliázán szultánságát elfoglalta, ohajtotta tudni: mi történt fogadott atyjával, málik Efráhval, a ki hihetőleg a szultán Szaif Rád boszujának volt kitéve s azért elévette a mindig magán hordozott Lueht és megdörzsölvén, Airud kérdé:

— Labik ya Szidi (mit parancsolsz uram)?

— Airud! menj médina Adurba s tudd meg mind-
 azt, a mi ottan eljövetelünk után történt. Aztán jöjj
 ide nekem hirt adni!

A nemtő eltűnt s nem sokára visszatért, mondván:
 — Oh nagy málik! miután mi a habeshi serge-
 ket szétkergettük, szultán Szaif Rád a legnagyobb in-
 gerültségben összegyűjté vezéreit s kérdé, hogy mit
 kell tenni?

— Já, málik Azamán! — felelt Szkárdis — je-
 lenleg nem látom, hogy mit tehetnénk, de mindennek,
 a mi minket ér, oka málik Efráh, ki földünkön az ő
 városában növelte fel s tartotta ezen arábot. Én ezer-
 szer figyelmeztettem a veszélyre, de ő nem akart ne-
 kem hitelt adni, vagy inkább ez ifju iránti ragasz-
 kodása nagyobb volt a felségednek tartozó szeretetnél.

Szultán Szaif Rád meggyőződven ezen tényállás
 valóságáról, dühében rendeletet adott, hogy málik
 Efráht rögtön végezzék ki s midőn én eljöttem, már
 a vérbőrön állott s a bakó fölemelt pallosával csak
 szultán Szaif Rád intésére várt.

Midőn Sháma ez utolsó szavakat hallá, zokog-
 va kiálta:

— Oh atyám, oh szegény atyám! oh Szaif! ez
 iszonyu, elveszteni őt, ki minket annyira szeretett!

— Airud! térj vissza s haladék nélkül hozd ide
 málik Efráht élve vagy halva.

A nemtő villámsebességgel távozott s alig mult
 néhány másodpercz, Szaif és a herczegnő visszatérni
 látták egy lelketlen testtel, a melynek feje fekete
 kelmébe volt takarva.

VIII.

Sháma.

Khellán és Attuliuk országa.

Míg Sháma kétségbeesetten jajveszékelve könyezett, a nemtő lábaihoz helyezé málik Efrah merev testét, mit az ifju hölgy megpillantván, ijedten ugrott hátra; mert atyját halottnak hívé. De Szaif mindjárt észrevette, hogy a málik részint az iszonyu percz ijedelme, részint a szokatlan sebes útazás miatt csak kimerülve és elájulva van. A gyorsan nyujtott segély csakhamar helyre is hozta az aggastyánt. Midőn felébredt, fogadott fia és leánya karjai közt találta magát.

A szegény atya szeretteinek nyájaskodását sokáig szemlélte a nélkül, hogy magát az örömnök átengedte volna. Végre midőn megérté, hogy mindez valóság, hogy ő a földi életet nem hagyta el, akkor felüdült lélekkel visszánozta gyermekeinek gyöngéd-ségét s keblére szoritva őket, áldá Istenét.

— Atyám! kívánsz-é még egyebet nászajándékul? — kérdé Szaif.

— A mindenható Isten nevére, Szaif! nem én, hanem álnok vezérem Szkárdis volt, a ki téled lehe-

tetlenülögeket kívánt; a mi engem illet, már rég szívemből beléegyeztem a ti egyesülésetekbe; de hogy én nem voltam otthon, annak ma szomorú példáját látók. Reményilem s meg vagyok győződve, hogy reám nem neheztelsz s engem nem kárhoztatsz.

Még azon a napon Szaif Züliázánnak Sháma hercegnővel való nősülése hivatalosan közzététetett, bírák és bizonyságok hivattak s Szaif anyja rendezte a menyegzői előkészületeket.

Nem sokára a fényesen öltöztetett Shámát a menyegzői sátorba vitték s a boldog Szaif Züliázánnak mint nejét mutatták be.

Kamaria a legnagyobb készséggel s szivességgel játszotta az anya szerepét, mert neki tervei készen voltak, s hogy azokat kivihesse, szüksége volt Szaif bizalmára és vonzalmára; Szaiftól a jól játszott anyai szerelem alapján a Lueh titkát kicsalta s e perctől fogva tervét megállítá s a menyegzői ünnepélyre következő estve mondá fiának:

— Íme, gyermekem! te már ma estve a házasság oltárán áldozol. Ily körülmények között nem illő, hogy talizmánodat, melyen Isten neve van bevésve, magadnál tartsd.

— Az igaz, — mond Szaif — én nem is gondoltam arra s most már szobámba, hol nőm vár, nem mehetek bé ezen Lueh-vel; letenni sem merem, félve nehogy eltévedjen.

— Bizd reám, majd vigyázok én reá ez éjjel, holnap reggel aztán átadom — monda Kamaria.

Szaif átadta a Lueh-t anyjának, mondván, hogy magánál tartsa, s azután belépett nejéhez, hol az anyyi szenvedés árán nyert s oly epedve várt bol-

dogság özöne áradott reá és neki nem tetszett ez a percz drágán megvásároltnak; elaludt egy tiszta lélek boldogsága-, bizalma- és békéjével.

Kamaria pedig ördögi kárörvendő mosolylyal tért szobájába s elévevén a Lueht, élénken megdörzsölte, s ekkor a kis hangocska mondá:

— Lábik ya száttár!

Kamaria ekkor mondá a nemtőnek:

— Airud! melyik földünk legveszedelmesebb országa, a hol legvadabb nép lakik s beszéld el, hogy mit lehet ottan szenvedni?

Airud elésorolta a föld legfélelmesebb városait, s Khéllán tartományról értekezvén mondá, hogy ott ember alaku lények laknak, de a melyek megesznek minden oda tévedő idegent, azután megemlíte az attulin nép által lakott országot is, melynek lakói elégetik az idegent, a kit szerencsétlen sorsa közéjük vezet.

— Készülj! — mond Kamaria — ragadd fel fiamat és nejét; hagyd fiamat a Khéllán tartományban, a herczegnőt pedig az attulinok országában. Igyekezz akkor ragadni el őket, midőn mindketten elaludtak!

Airud távozott, vigasztalan levén, hogy ezen fertelmes nő hatalmába esett s a szobába ment, a hol Szaif és Sháma nyugodtan aludtak, és felvevén őket, sötét fellegek között ég felé emelkedett velök.

Szaif nem sokára fölébredt, midőn a nap első sugarai még alig tűnedeztek a láthatár keleti párkányzatán. Előbb azt hívé, hogy álmodik, de szemeit az őt vivőre vetvén, megösmeré, hogy az Airud s mondá neki:

— Já, Airud!

— Szerencsétlen fia az araboknak! — felelt ez.

— Mit mondasz? hová viszel minket? — kérde Szaif.

— Hogyan, ábrándos lélek! te egy oly elvetemedett nőre, mint anyád, bizod azt a megbecsülhetetlen kincset, a melyet soha egy málik sem birt előtted? hogyan feledhetéd, hogy az a nő születésedkor kidobott a pusztára s alig néhány hónapja, áruló módon és gyáván meggyilkolt? Most mégis az ő gonoszága és ördögi ravaszsága által magadat rászedetni engedéd, Szaif? Hát nem ismered sem saját becsedet, sem az én értékemet?

Szaif ezen korholó szavakat hallván, édesen alvó nejére tekintett s könyezni kezdett.

— Istenem! — mondá — egy napi boldogságot ki tudja mennyi szenvedés- és szerencsétlenséggel kell megfizetnem. Hová viszel minket, Airud?

— Téged Khéllán tartományban hagylak — felelé a nemtő, egyszersmind megismertetve vele ez iszonyatos országot.

— S hatalmas Isten! Shámával mi fog történni? — kérdi kétségbeesetten Szaif!

— Rendeletet kaptam, hogy a hercegnőt válasszam el tőled s hagyjam az attulinok országában.

— Oh kegyelem! — mond ijedten Szaif — oh irgalom Airud! legalább ne válassz el szeretett nőmtől; hagyj minket ugyanazon országban!

— Jól tudod — mond Airud — hogy az lehetetlen; hogy vakon kell engedelmeskednem a Lueh birtokosának s ha ezt nem tenném, azonnal mege-

OSZK

SHAMA.

mésztetném a tűz által. Szót se többé erről! Nem méltánylád hatalmamát, s gyerek módjára cselekvél.

— Istenem! hát lehetséges-é, hogy az ember még anyjában se bizzék? — nyögé Szaif keserüen.

S azután elhallgatott. Csakhamar meg is érkeztek Khéllán tartományba, Szaif egy búcsucsókot adott mindig alvó nejének, s azután fájdalomtól dúlt szívvel távozott. A nemtő újra felszállt a fellegek közé s néhány óra múlva újból leereszkedett, hogy Shámát az attulinok tartományában letegyje.

Málik Efrah leánya mélyen aludt, midőn ezen vad földre letéetett, s fölébredvén átfagyva érzé magát a reggel hidege által. Fiatal férjét keresvén, nem talált egyebet ismeretlen s kietlen vidéknél. Ő is, miként Szaif, azt hivé hogy egy rossz álom hatása alatt van. Felkelt a nedves földről s fejét kezébe vevén, igyekezett rendezni eszméit; de nem kételkedheték tovább, egyedül elhagyatva volt ezen sivatag vidéken s növekedő kétségbeeséssel kezdé Szaifot kiabálni, de szavai viszhang nélkül hangzottak el ez iszonyatos néma tájékon.

S míg kétségbeesetten állt ott, háta megett feléje közalgó lovasok zaját hallá, a kik gyorsan haladtak, s midőn megpillanták a hercegnőt, meglepetve mondák egymásnak:

— Ki ez idegen? minő rossz sors hozá őt a mi távoli hazánkba?

Azután magukkal vivén, városukba málikjokhoz vezették.

— Já, málik! — mondának ezek — íme egy nő, a kit mi a szabadban találtunk s a ki nem tudja vagy nem akarja tudni, honnan s miért jött.

— Hát — mond a málik — nem tudod a mi törvényeinket; nem tudod, hogy veszélyes reánk, ha mi egy országunkba jövő idegent élni hagyunk! Ezen nőnek, miként a többi idegeneknek, meg kell halnia. Készítsétek a máglyát, s fegyveres emberek vezeték az ámulat miatt szólni nem tudó herczegnőt egy nagy piacra, ott egy nagy fahalmazt raktak s a herczegnőnek kezeit összekötvén, felhágatták ezen máglyára.

Csak tüzet kelle adni, már a lángoló szövétnekek készen voltak, midőn a málik leánya átlovagolt ott s mihelyt szemeit a szép idegen nőre veté, kinek a lángok martalékjává kelle lennie, szivét meghatva érezé s rendeletet adott, hogy a kivégeztetés elnapoltassék s magával vivén Shámát, atyjához vezeték, hogy számára kegyelmet esdekeljen.

— Atyám! jövök kérdezni, micsoda bünt követt el e nő, hogy halálra itéled? s ha nem tett semmi rosszat, akkor kérlek add nekem, én felelni fogok róla.

— Leányom! hát elfeledted-é törvényeinket és szokásainkat? Ez egy idegen, s az ilyeneknek köztünk való megjelenése mindig nagy szerencsétlenséget hozott reánk.

— Igen, tudom! de ez egy szégény elhagyatott nő, a ki maga sem tudja miként került ide, s a kinek senkivel egybeköttetése nincs. Minő szerencsétlenséget okozhatna tehát ez a nő? Egyébiránt bezárom őt a templomba, s a mi kegyes és imádandó Istenünk szolgálatjára alkalmazom. Atyám, könyörgök, ezen nőnek érettem kegyelmezz meg!

A málik még egy darabig ellentállott, de leánya oly igen s oly sokáig kérte, hogy végre engedett s a herczegnő visszatért Shámával, a kit nem sokára a kápolnába vezetett.

Ez a kápolna vagy inkább imaház — mely ezután Szaif Züliázán nejének lakása kellett hogy legyen, nagy kiterjedésű s gazdagon ékitett egyház volt. A padolatot gyönyörű szőnyegek boríták, a falak kímetszve s gazdagon aranyozva voltak; nagy mennyiségű arany- és ezüst lámpák csüngtek alá a szép hajlatu kúpról. A hercegnő Shámát ide bévezetvén, monda:

— Íme, a mi Istenünk!

S egy nagy juhra mutatott, melynek szarvai gyémánt gyöngyök- és rubintokkal voltak kirakva, lábai hasonlóan drágakövekkel ékitve, gyapja gazdagon meg-aranyozva; szóval, egy juhót gazdagabban felöltöztetni lehetetlen lett volna.

A málik leánya monda ekkor:

— Sháma, ez a mi Istenünk, viseld jól gondját, mert az ő jósága mente meg téged a lángoktól és haláltól.

Azután megmutatá az eleség raktárt, mely dió-, mogyoró- és kétszersülttel volt gazdagon ellátva; nagy arany fazékakat, melyekben a szent eledel tartatott, a mit akkor kellett adni, ha az isten-juh megcsömörlik a dió- és mogyorótól, s végre más nagy arany- és ezüst medenczéket, melyekben az Isten itala, rózsas- és jázminviz tartatott, s nagy kristály- és arany gertyatartókat, melyeket éjjelre meg kell gyujtania, s miután szolgálatának minden részleteit megmagyarázta, távozott, megigérvén, hogy gyakran meg fogja látogatni az imaházat, melynek most ajtaját bezárta.

A szegény templom rabja rögtön papnői kötelességéhez látott, hogy ezen foglalkozás által némileg szomorú s unalmas helyzetének egykedvűségét elűzze

és magának szórakozást szerezzen; de az éj bekövetkeztén, gondolkozni kezdett azon, hogy mi volt ő a tegnap és mi ma. Tegnap egy máliknak leánya, egy imádvá szeretett férjnek neje, ma pedig egy juhnek szolgálója. S haragra lobbanva egy botot vett elő és jól elverte az attulinok békés és ártatlan istenét.

Néhány hét mulva Sháma észrevette, hogy érdekes állapotban van s kilencz hónap mulva csakugyan anyja lett egy gyönyörű szép fiúnak, kit ő Dumárnak (atyátlan) nevezett s fiacskáját a templomban növelte, egyszersmind papnői kötelességéről sem feledkezvén el.

Most a Khéllán tartományba megyünk át, a hol Airud Szaif Züliázánt hagyta.

Az ifju arab sokáig járt ezen ismeretlen hazában. Végre egy nagy erdőre találván, ott menhelyet igyekezett találni, hogy a khéllánok már általa ismert vad kegyetlensége elől magát mentesítse. Nem sokára egy szikla alá mélyülő barlangot fedezett föl, a mely annyira el volt rejtve, hogy esetlegesen vagy igen fürkészve lehetett megtalálni. Szaif itt ütötte fel tanyáját, melyet néhány szikladarabnak a torkolat elébe hengerítése által könnyen eltorlaszolhatott; csak ritkán ment ki az erdőbe eledelt keresni, mi gyökerekből s esővízből állott. Ez az élet kilencz hónapig tartott. De ekkor vesztetni kezdé béketüresét, tettereje fölébredett s az ily életmód elviselhetetlen lett előtte. Másfelől Szaif csak távolról látta ezen ország lakóit s azt vette észre, hogy azok kevesen vannak s ritkán hagyják el lakjaikat. Egy reggel tehát elindult s mikor az erdőből kiért, bár béestveledett volt, mégis megpillanta a távolban egy nagy csapat feléje köze-

ledő khéllánt. Az egyedüli rejték, melyet hamarjában fölfedezhetett, egy lombdús fa volt, melyre felhágott s elrejtődött. Nem sokára a vadak megérkeztek ezen fa alá s esetlegesen vagy ösztönből felnéztek és megpillanták Szaifot, kit a fa ágai csak részben takartak el. Ezek az emberek feketék voltak, de közöttük egy fehér is volt, kinek oly hosszú hajzata volt, hogy csaknem földig ért. Szaif megérteni hitte, hogy a fehér vitatkozik a feketékkal s hogy megakadályozni igyekezett, hogy ezek az idegent levonják a fáról s valójában a csapat visszatekintés nélkül távozott is, de kevés idő múlva a fehér visszatért társai nélkül s a fára emelvén szeméit, monda:

— Szerencse hozott, Szaif Züliázán!

Szaif leszállott, kérdeve a khéllántól, hogy honnan ismeri őt.

— Tudd meg Szaif! — felelé az — hogy én nő vagyok s hogy a khéllán nők nem eszik meg az idegeneket. Azért kegyetlenkednek s rosszul bánnak velök ezen elfajult nép férfiai. Én elhatároztam, hogy nemünket felszabadítsam s megmentsem ezen barbár lények zsarnoksága alól, kiknek miként megjegyzehtéd, arczuk igen hasonlatos a kutyákéhoz; annak oka pedig az, hogy ezen ország egy málikjának két idétlen gyereke született, kiknek arczuk a kutyáéhoz hasonlított; elébb meg akarta őket öletni, de megszárván őket, a hakiméhket hívatta, hogy azok jövője iránt megkérdezze őket. A bűvészek azt felelék, hogy azok egy szómszéd tartományban nagyon megsokasodnak, de végre meg fognak semmisíttetni egy Szaif Züliázán nevű hős által. A málik ekkor a hakiméhktől egy

Talszamét kért, a ki gyerekeinek utódait ezen ellenség megérkeztéről értesitse.

A hakiméhk — miként szokásuk, bezárkóztak titkos mütételök végrehajtására s negyven nap mulva a málíknak egy csudaszerű kakast adtak, melynek tollazatához van a khéllánok élete kötve s őket csak is ezen állat tollával lehet megölni; annak érintése nélkül ők nem halnak meg s ez az oka, hogy oly annyira megsokasodtak; egyedül én ismerem ezen talszámé titkát és én téged arra a helyre foglak vezetni, a hol ezen kakast hatalmadba keritheted. Ily módon aztán kiirthatod e nemtelen s veszedelmes fajt.

Szaif követé a nőt, a kit Khailunának hívtak, s csakhamar egy hegy aljához értek, a melynek keblében mély bánya volt vésve. Bémentek ezen földalatti üregbe s Khailuna egy lépcsőzetet mutatott Szaifnak, mondván:

— Hágj fel e sziklák között mind addig, míg egy kis térre jutsz; ezen tér közepén egy nagy fát találsz, melyen ül a kakas; aludni látszik, de azért óvatosan közeledj hozzá s így csak akkor fog észrevenni, mikor közelében leszesz; kiáltani akarand, de te gyorsan kapd el a körmei közt levő erszényt s gyöngytartalmát öntsd ki a földre; a kakas feledve minden egyebet a földre fog szökni, hogy gyöngyeit felszedje, s te ekkor könnyen hatalmadba keritheted a khéllánok éber őrét.

Szaif útasítása értelmében fölment a lépcsőzeten, megtalálta a tért s az ott levő fán megpillantá a csudálatos kakast. Lassan közeledett, de midőn kezét kinyújtá feléje, az kiterjeszté szárnyait s kiáltani akart; azonban Szaif elkapván erszényét, tartalmát elszórta

a földön; ekkor az állat leszállott s míg gyöngyeit gyűjtögetné, Szaif rárohant, fejét szárnya alá nyomta, hogy ne kiálthasson s gyorsan ment a lépcsőzeten le az őtet váró Khailunához.

Khailuna és Szaif egész éjen mentek s hajnal feltüntével egy sebesen feléjük közeledő porfelleget pillantának meg. Nem sokára vad hangok zaja üté meg füleiket és Khailuna monda a fiatal arábnak:

— Íme, egy nagy csapatja a khéllánoknak tör ellenünk, végy egy tollat s nyilvesszőként dobd ezen emberek ellen.

Szaif akként tett, s midőn a tollat ellöké, az egy tűzlándzsává változott, mely a khéllánok egy egész sorát átdöfte; Szaif ezen módon kilöké a kakas minden tollait egyet kivéve, s a vad csapat egészen meg volt semmsiutve. Szaif ekkor kérdé vezetőjétől, hogy mit csináljon ezen utolsó tollal?

— Lökd ki mint a többit — mond ez — mert a még élő khéllánok élete mind ezen egy tollhoz van kötve s mihelyt te azt kidobod, mind azok, kik a mezőkön el vannak széledve vagy lakásaikba bezárva, mind meg fognak halni abban a perczben. Szaif ki-tépte az utolsó tollat is, a kakas egy fájdalmas kiáltással megdőglött s Khéllán minden lakói kimultak vele egyetemben.

Khailuna búcsut vett az ifjutól, de ez visszartartóztatván kérdé tőle, hogy hová megy, mit akar csinálni e puszta vidéken?

— Te, úgy mond — megmentél ezen vadaktól s társam leendesz a halálig.

A nő elfogadta Szaif barátságát s elindultak a nélkül, hogy tudnák hová vezetendi az isteni gondviselés.

Térjünk most vissza az imaházba, a hol Sháma gyerekét növelte kötelességei közepette, melyek inkább fogolylá mint papnővé tevék őt.

A juh-isten, melylyel néha keményen bánt, félt tőle s közeledtekor védelmi állást szokott venni. Egy estve midőn Sháma egyik kezében kétszersültet s másikban a szent szövétneket tartva közelitene hozzá s visszataszítaná türelmetlenül, a szegény juh végre szelid jellemétől eltérőleg haragosan szökött neki. A meglepetett Sháma ezen váratlan s szokatlan támadás elől visszahökkenvén egyensúlyt veszve leesett s a kezében tartott szövétnek az imaház alatt levő elefánt istállóba esett, a mely meggyuladván, csakhamar nagy tűzvész támadott. A málik megjelent sergeivel a minden perczben tovább terjedő tűz eloltására, de az — mintha valamely rossz akaratu nemtő élesztené, minden perczben dühösebben terjedett s csak három nap mulva sikerült kioltása.

A málik ekkor összegyűjté vezéreit s monda nekik:

— Már régóta nem ért ily csapás. Vajjon nincs-é városunkban valamely idegen, a kinek jelenléte ezen szerencsétlenséget ránk vonta?

— Já, málik! — feleltek a vezérek — idegen nincs városunkban, hanem mi azt hisszük, hogy istenünknek valami oka van a haragra. Meg kellene néznünk, ha a templomi szolgálatban nincsen-é valami hanyagság?

A málik vezéreitől kísérvé elindult a templom látogatásra.

Sháma, ki nem tudta a kosnak megengedni az okozott bajt, éppen egy ráemelt vesszővel állott a

kos mellett, midőn a málik kíséretével belépett; ki is látva, hogy mi történik, dühvel kiálta fel:

— Semmi kétség többé, istenünk azért küldé ránk a nagy csapást, mert rosszul bánnak vele; fogjátok rögtön ez átkozott idegent s a máglyára vele!

A málik és kísérei leborultak s kérték bálványukat, hogy engedjen meg a büntetését nyerendő rossz bánásmódot, s Shámát megkötve, az imaház egyik sötét szegletébe, gyermekét pedig a szemben levő szegletbe helyezvén, kimentek az imaházból.

Míg a málik emberei buzgalommal dolgoztak a máglyán, azt hívék, hogy szent művet tesznek, mely által megharagudott istenöket megengesztelik, egy arra közelgő férfit és nőt vettek észre.

Szaif és Khailuna volt, kiket a gondviselés ezen országba vezetett éppen azon perczen, midőn Shámának a lángok martalékjává kelle áldozatul esnie.

A két idegen rögtön elfogatott s a málik rendeletet adott, hogy vigyék őket az imaházba s mindhármok saámára készítsék a máglyát.

Midőn Szaifot és társát az imaházba vezették, már sötét volt, lábaikat és kezeiket erősen lekötötték s azután az ajtót bezárva az örök távoztak.

Rab volt, a máglyát készítették számára, s mégis nem helyzetének iszonyatossága, nem a közel halál miatti félelem volt az, mi Szaif figyelmét hánykódtatta, hanem egy éhséggel küzdő gyerek kinfacsarta sírása volt az, mi lelkét kifejezhetlen aggálylyal tölté el; többször kísérté meg köteleinek elszakítását, de azok szilárdak voltak, nem engedtek s a szegény teremtés hörgése mind gyengébbé és fájdalmasabbá vált. Ekkor Szaifnak sikerült természet feletti erőmegfeszítéssel

köteleit elszakítani. A gyerekekhez rohant s azt felvéve és keblére szoritva igyekezett fölmelegíteni, s mivel egy más nyögdécselést s fájdalmas sirást is hallott, megkerülte az imaházat s csakhamar fölfedezett a sötétben egy siró és zilált haju nőt, Szaif közeledett feléje, s mihelyt a nő gyereke hangját meghallá, könnyörgő hangon kiáltá:

— Oh fiam, oh idegen add ide haldokló gyermekemet!

Szaif elszabadítá a nőt s átadta neki a gyermeket, kit a nő szeretettel szoritott kebléhez; de a gyerek ekkor nem sirt, életet talált ott.

Egy kialudni készülő szövétnek fellobbanó lángja világot vetett a sötétbe burkolt nőre s Szaif megismeré halál angyalaként halványan reszkető szép Shámáját. Ő is ugyanazon perczen Szaifra veté szemeit s két összeolvadó kiáltás hangzott el. Szaif Shámához közelített, de azután önkénytelen visszalépett.

— Sháma — kiálta fel — miféle gyerek ez? hol találtad?

— Ez a gyerek az enyim és a tiéd Szaif Züliázán!

— Az kevésbé valószínű! — felelt Szaif fájdalmas mosolylyal; de málik Efrah leánya nem engedte bevégezni gondolatát.

— Szaif Züliázán — monda ő a meggyőződés hangján — néhány percze, hogy gyermekem szemeim előtt haldoklott. — Azt hívém akkor, hogy a fájdalom eltépi szívemet, s íme a te szavaid újból s még fájdalmasabban szaggatják szívemet, mert akkor, midőn éretted szorong szívem, te akkor mersz kétkedni nőben. Nem tudod-é Szaif! hogy én téged inkább sze-

retlek életemnél!, s miként lehetne az, hogy ez a gyerek ne legyen a te fiad?

A hercegnő oly fájdalommal, az igazság oly meggyőző hangján s oly bensőséggel mondá e szavakat, hogy a gyanakodásáért elpiruló Szaif karjaiba ölelé szeretett nejét, csók- és könyzáporral borítá el őt s elsőszülött gyermekét.

Ekkor a két házastárs Khailunát is elszabadítva, elbeszélék kölcsönösen szerencsétlenségöket.

— S most — mond Sháma — midőn a máglya vár mindnyájunkra, mit tegyünk?

— Van-é itt élelmed? — kérdé Szaif.

— Igen, van a kos készlete; elég leend nekünk három napra.

Szaif Züliázán azonnal keményen eltorlaszolta az egyedüli ajtót, mely az imaházba vezetett, s midőn reggel eljöttek, hogy a rabokat a kivégeztetés helyére vezessék, nem tudván az ajtót kinyitni, a málikhoz mentek engedélyt kérendők, hogy az ajtót betörjék; de a málik félvén, hogy ez erőszaktétel által a szent kost újból felharagitja, megtagadta azt.

— Midőn az eleség elfogyott — mond a málik — fel fogják magukat adni.

S valójában az eleség néhány nap alatt elfogyván, Szaif magát a kost ragadta meg s felvitte a kúp felett levő s az egész várost uralgó erkélyre, hová az imaház belsejéből egy szűk lépcsőzet vezetett. Szaif innen látta a piaczon számukra fölemelt máglyákat s a népet, mely türelmetlenül zajgott, hogy az átkozott idegenek még élnek. Szaif akkor vállára emelte a kost s hangjának egész erejével kiáltá;

— Lakói e városnak! élelmünk már elfogyott s ha ti nekünk nem hoztok, én meg fogom ölni s mi meg fogjuk enni azt, a kit ti isteneteknek hisztek!

A nép ezen szavak hallására igen megijedett; de a málik monda nekik:

— Ne féljete! hát egy istent meg lehet-é ölni? ez az idegen csak meg akar ijeszteni s minket rászedni, hogy őket tápláljuk; de abból nem lesz semmi, s azután az imaház felé fordulván, Szaifnak kiálta:

— Mi nem félünk a te fenyegetésedtől; talán egy oly elátkozott, mint te — tudná a mi istenünket bántani! Te s társaid azok, kiket mi engesztelő áldozatul fogunk megégetni nem sokára.

— Még egyszer, málik! kérlek— kiálta Szaif— hogy ez a te utolsó szavad-é?

A málik nem felelt semmit s Szaif megragadván a kost, megölte a népség szeme láttára, s az áldozat vére lecsorgott az imaház falain.

Akkor egy iszonyatos általános kiáltás reszketetést hozott az egész várost, betörték az imaház ajtaját s a nép és katonaság berohant oda; de a két nő a gyerekekkel az erkélyre menekült volt, hová mint fennebb megjegyzők, csak egy igen keskeny lépcsőzet vezetett, melyen egyszerre csak egy ember mehetett fel. Szaif a lépcsőfőhez állott s valahányszor egy harcznok fel akart jöni, megölte s a nők kidobták a piacra.

S ez így tartott három napon és három éjen át. Szaif el volt fáradva s először életében kezdett félelmet érezni, mert először küzdött életében neijéért és gyermekéért, kit végtelenül kezdett szeretni. S e szeretet varázshatalma volt az, mi bátorságát és erejét

három nap és három éjen át fentartotta; de háromszor 24 órát nyugalom- és táplálkozás nélkül tölteni, szakadatlan küzdésben, végre kifáraszták. Kétségbeesetten érezte lankadni karját, midőn egy régi barát-néja leszállott az erkélyre; ez pedig nem volt más mint Akisza, ki már egyszer megszabadítá a mély kútból. Egy percz alatt Akisza vállaira emelte Szaifot, nejét s gyermekét és felszállott velök. Szaif látva, hogy Khailuna ott maradt, mondá a némtőnek:

— Akisza! kérlek vedd fel azt a nőt, a ki engem nagy veszélyből szabadított ki, s a ki nyomorultan fog elveszni, ha mi az attulinok kezei közt hagyjuk.

— Lehetetlen — mond Akisza — ha én őt is felvenném, akkor mind az ötön menthetetlenül elvesznénk.

S míg ezt mondá, több katona tolult volt már fel az erkélyre, s az ott egyedül talált szegény szerencsétlennek esve, azt darabokra vagdalták s ledobták vérző tagjait a népnek.

Szaif elfordítá szemeit ez iszonyu látványtól s az ég felé emelkedvén, imádkozott a szegény vad nőért.

IX.

Abuttai málik.

Oroszlánvadászat. A boszorkányok hegye.

A hit győzelme.

Akisz a sebesen emelkedett fel, hogy Szaifot megkímélje Khailuna meggyilkoltatásának szomorú látványától, de nem sokára megállapodott egy magas hegyen, hol letevé útasait.

— Régóta nem örülhettem látásodnak, Akisz! — mond Szaif — ki értesített, hogy nekünk szükségünk van védelmedre?

— Airud jött értesíteni engem, hogy te minő vészes helyzetben vagy, ő maga nem tehete semmit értetek, mivel Kamaria hatalmában van, de legalább engem megkért, hogy segíyetekre siessek.

Szaif háláját nyilvánítá s kérte, hogy nejével és gyermekével együtt vigye vissza honába.

Én elviszlek oly messze, mennyire csak tehetem, de mi roppant távolságra vagyunk a te városodtól s én Szulejmán látnokkal egyezményre léptem, melynek értelmében én csak 8 napig szolgálhatom ugyanazon személyt; mi tehát hét napig együtt utazandunk, s akkor az út hátra levő részét nálam nélkül kell hogy megtegyétek.

A 8-dik nap reggelén, midőn egy szép hajlatu zöld hegy felett haladnának el, Szaif mondá a nemtőnek:

— Akisza! tégy le minket itt; ez igen szép nyugvó hely; s mivel te még estvéig segítségünkre lehetsz, kérlek, menj és nézd meg mi történik Kamarianál, hogy mit tett a mi atyánk- málik Efráhh-val és barátom- Szádunnal s végre, ha lehet, hozd el Ham-ben-Noeh (Hám, Noé fia) kardját, melyet anyámnál hagytam volt.

A nagy útaztató örömmel elvállalta ezen megbízásokat, eltűnt s néhány óra mulva visszatérvén mondá:

— Kamaria annyira el van foglalva visszanyert hatalma örömeivel, hogy semmi figyelmet nem fordított sem a málikra, sem Szádunra, kik tisztelnek s visszatérteket epedve várják; Hám kardja pedig itt van; van-e még valamire szükséged, hogy útatad bevégezhesd?

— De igen — mond Szaif — két jó lóra s egy kevés eleségre.

Akisza megszerzé a kérteket s azután búcsut véve, távozott. Szaif és neje lóra ültek kis fiok-Dumárral, s így útaztak hegyen, völgyön és pusztákon át egy hónapig. Útjuk 31-dik napján a mint egy magaslatra értek, az alattok elterülő térségen egy habesh-i málikot pillantának meg, ki fegyvereseivel egy iszonyatos nagyságu oroszlánt üzött, de valahányszor a harcznokok megközelíték, a büszke állat visszafordult s megrázzván hatalmas serényét, rájuk szegzé lángoló tekintetét s oly iszonyatos orditást hallatott, hogy az üzők bár mind bátor harcznokok valának, ijedve hátráltak. Midőn Szaif a habesh-iek ezen ha-

bozását látná, bátorsága és hősiessége nem engedé, hogy habozzon, elhagyta nejét és gyermekét, mondván, hogy hamar visszatérend s levágtatott a hegyről, a megállapodott oroszlánnak intézvéen lépteit, hiában kiálták a habesh-i harcznokok, hogy vigyázzon s egyedül ne közeledjék a félelmes állathoz; ő ezen félénk kiáltások nem tartóztatták fel, ő egyenesen az oroszlánnak tartott, mely megpillantván a közelgő Szaifot, összehuzta magát, s midőn tíz lépésnyire ért hozzá, oly erővel szökött reá, hogy ha egy fal lett volna is, ledöntötte volna; de Szaif el volt e rohamra készülve s kardjával felfogta, az oroszlán visszahanyatlott s halva terült a földre.

Ezt látva a málik, kit Abuttainak hívtak, magához kéreté Szaifot s mondá neki:

— Idegen! te bátor hős vagy s gyakorlott harcznok; reménylem, hogy el fogsz szerályomba kísérni, hol én szerencsés leszek téged érdemed szerint fogadhatni.

— Málik! — mond Szaif — én szives meghívásodat elősmerés érzetével s a leghálásabban fogadnám, de nőm és fiacskám a hegyen várnak reám s én megigértem nekik, hogy hamar vissza fogok térni.

Ekkor a málik érettök küldött s mindnyájokat az onnan nem messze levő városába vezeté.

Abuttai saját palotájába szállásolta s mindenféle kitüntetéssel elhalmozta, s nem sokára oly vonzalom s rokonszenyvel viseltetett vendégei iránt, hogy Szaif gondolá, hogy a véletlen egy valódi barátot szerzett neki. De a málik Shámát mindennap látva s bámulva hasonlithatlan szépségét, — mely mindenkire, ki őt megközelité, bűvölőleg hatott, — nem tudta ellent-

állani, hogy szerelmes ne legyen új barátjának nejébe; hasztalan igyekezett magától ez érzést eltávolítani s magát meggyőzni, hogy a szent vendégszeretet törvényei tiltják azt; de a miként erőlködött önmaga által is kárhóztatott szerelmét legyőzni, az ellenkezőleg még nagyobbodott, szenvedélyesebbé lett s szívét és képzeletét elragadva, az ész hatalmát ledöntve, nem volt más gondolata, mint Sháma s más vágya, mint annak birhatása. Midőn e reménytelen szerelem egészen elgyötörte s életét elkeserítné, magához hivatá vezérét s mondá neki:

— Vezér! mit mondasz szerencsétlenségemhez? én veszetten szerelmes vagyok ama fehér nejébe; ez a szerelem elrabolta nyugalmam, álmaim és étvágyomat s éltemet szenvedés és gyötrelommé változtatta át. Mondd, nem ismersz-e védszert ezen öldöklő betegség ellen?

A vezér néhány perczig gondolkozott s a málikra tekintvén, mondá:

— Já, málik! e betegségnek csak egy gyógyszer van s csak az a nő, a ki téged szenvedtet, képes meg is gyógyítani; akarod-e uram, hogy szolgáljak? Van nekem egy hatalmas szerem, melyet ha étel- vagy italba béveszen valaki, a legmélyebb álomba meríti. Ha ohajtod, elaltatom néhány órára a két vendéget s akkor semmi nem állja útját vágyaidnak.

Abuttai először visszaútasítá ezen eszközt, de később szerelmétől gyötörve, elfogadá s vezére által elhozatván az álomport, az azon estve Szaifnak és nejének küldött minden ételre hintett. De szerencséire a máliknak addig kedvelt neje észrevette a máliknak

Sháma iránti szerelmét s rögtön értesítette Szaifot s nejét a cselről, kérve, hogy ezután semmit ne egyenek a málik küldötte eledelből, kérvén őket, hogy engednék meg, hogy ezután ő gondoskodjék asztalukról.

Estve a málik elküldé vezérét, meggyőződést szerezni, ha az álompor hatása bekövetkezett-é?

De mily nagy volt meglepetése, midőn hallaná, hogy a tökéletesen éber arab kérdi tőle:

— Vezér! mit keressz itten?

— Jöttem — mond ez zavarodtan — tudakolni, ha vacsorátokkal meg voltatok-é elégedve?

— Más napokon soha eszedbe nem jutott ily tudakolást tenni; itt valami lappang s én valójában, vezér! azt hiszem, hogy te pirulsz s hogy okod is van viseleted miatt elpirulni.

A vezér látogatását nagyon megrövidíté s visszatérve a málikhoz, monda neki: Én azt hiszem, hogy az idegenek értesülve voltak terveinkről, mert ők egy cseppet sem alusznak, sőt a fiatal ember nekem kevéssé hizelgően beszéle; de nem vagy-é te uralkodó, határtalan úr városodban, ki merne a te akaratoddal dacolni? Kérd egyszerűen, hogy rövid időre engedje át neked nejét, s ha nem akarna beléegyezni, akkor is el fogod tőle venni; annál roszabb reá nézve, ha téged erőszak alkalmazására kényszerít.

A málik újból visszaútasítá ezen módot, de később elfogadta; mert a nehézségekkel tépelődő szenvedély benne a jó és rosz érzetét egybezávarta volt; mert a józan itélettől megfosztá a vak szenvedély.

Szaif más nap reggel, mint szokása volt, a málikhoz ment, de nem hozott semmit neki elé; azonban Abuttai maga vitte e tárgyra a társalgást, mondván:

— Szaif! hozzád egy kérésem van, mely megmutatja, ha te valójában barátom vagy-é: kölcsönözd nekem nődet rövid időre; mert ha nem teszed, iránta való szerelmemben megbolondulok, meghalok.

Szaif azt hívé, hogy rosszul értette a mondottat s kérte a málikot, hogy ismételné, s midőn azt a málik újból elmondá, néhány perczig a bámulat és harag miatt nem tudott hanghoz jutni; de végre visszanyervén beszélőtehetségét, mondá:

— Hogyan, tőlem mersz ily dolgot kérni, Abuttai! tőlem, ki vendéged vagyok; hát hol születted te? melyik országban látád, hogy a férj nejét kikölcsönözze s azután újból visszavegye?

Ingerültsége gátlá, hogy tovább folytassa; föl-kelt, mintegy láztól ragadtatva, átfutott a termen, szobájába ment és mondá Shámának:

— Nőm, kelj fel! mi itt becsület és hit nélküli emberek közt vagyunk.

Sháma gyorsan készült s mindketten gyerekeket sem feledve el, kimentek a szerályból s nem sokára azután a városból is.

S míg így haladnának, lódobogást hallottak hátok mögött s egy lovag elélovagolván, hamar utólérte az útasokat s mondá nekik:

— Hová futtok ilyenképpen, s te nő, ki nélkül élni nem tudok, miért távozol?

E szavakat maga Abuttai hallatta, ki vezérétől ingereltetve, a menekülőök üzésére indult seregeivel.

Szaif ekkor megállott s mondá neki:

— Mit mondasz, szemérem- és bátorság nélküli férfiu? közöttünk most már csak a küzdter határozhat s te meg fogod tudni, hogy én Szaif Züliázán, az emberek- és nemtők legyőzője vagyok.

Azon perczben, midőn a málik utolérte az útasokat, azok egy dombon haladtak ki. Szaif egy néhány fát látott ott, melyek árnyába nejét és gyerekeit elhelyezvén, lement Abuttaival a hegy aljába; ekkor a málik harczrendbe állitá seregeit s felszólita egy hőst, hogy lépjen síkra Szaif Züliázán ellen; egy vasoszlophoz hasonló harcznok kilépett s Szaifra rohant; de ez úgy fogadta őt, miként a pusztai oroszán fogad egy gyenge juhót; egyetlen egy csapással két részre osztá ellenfelét; egy más hős követé ezt s hasonló sorsban részesült; azután egy 3-dik, 4-dik s így egész estvéig. Szaif ekkor visszatért neje- és gyermekéhez.

A málik pedig összegyűjté sergeit s monda nekik: — Én nem hívém eddig, hogy egy idegen is veletek megmérkőzhetnék s íme, egy sem vala képes ezt az idegent legyőzni!

De a katonák fennen ígérék, hogy holnap megmentik ellenségétől.

Más nap a hajnallal Szaif újból megjelent s kiáltá:

— Ki akar velem megmérkőzni?

Egy habeshi harcznok bé sem engedé e szavakat végezni, Szaifra rohant, de a fiatal aráb fölemelte Hám kardját s egyenlő két részre hasította a hábeshi hőst. Egy második jött hasonló sorsban részesülni s ez így tartott újból estig; ekkor Szaif visszatért a hegyre; a málik pedig szitkokba fakadott ki katonái ellen, de ezek azt felelték neki:

— Já, málik! ezen emberhez félni nem lehet; arról mi már akkor meggyőződhattünk volna, mikor az oroszánt megölte. S másfelől miért vívnánk mi

tovább vele? Ha te ez ember nejét szereted s el akarod tőle venni, menj magad s küzdjél ellene; de arra jogod nincs, hogy minket mind a halál szájába üzz csupán csak azért, mert te szerelmes vagy.

Abuttai átlátá, hogy harcznokainak igazuk van; de azt is érezte, hogy ő azon nőről s annak birhatási reményéről lemondani nem tud.

S más nap, mihelyt Szaif mutatkozott, a málik felölté fegyverzetét, leereszté sisakrostélyát s vashegyként jelent meg Szaif előtt.

Abuttai egyike volt a legelhirhedtebb hősöknek Habesh-ben s Szaifhoz érvén, mondá neki:

— Most már játékod nem lesz oly könnyű, mert én Abuttai málik vagyok!

Szaif értesülvén, hogy vetélytársával lesz dolga, megedzé szivét s örömmel mondá:

— Légy nyugodt, Abuttai! te egy hóshöz és egy málikhoz méltó vágást fogsz kapni!

Ekkor összeütöttek s egy iszonyatosan dühös harcz kezdődött el; nagy porfelleg takarta őket el csakhamar a nézők szemei elől; csak a fegyverek dörgő csattogása hallott s néha villámként átfénylett a sűrű porfellegen a fegyverek sebesen forgó éle s az összekocczzanásuk alatt sarjadzó szikrakalászkok.

Végre több órai elszánt harcz után Szaif oly közel férközött ellenéhez, hogy sisakjaik csaknem összeértek s kiáltván:

— Allah veh akhber (Allah hatalmas)!

Megradadá egy kézzel s lekapva lováról, felnyargalt vele a hegyre, hol Sháma herczegnő várt reá s ott egy fához megkötván, a csekély távolra levő

nejéhez és gyerekéhez ült le, míg előttök Abuttai fájdalom-, szégyen- és szerelemtől könyezett.

S míg Szaif így boldogságát és dicsőségét élvezé, az alatt valamely mozdulatot vett észre feje fölött s feltekintve megismeré, hogy az Airud. Nevénél szólítá őt, de ez búsan kiáltá:

— Szerencsétlenség száll rád, aráboknak fia!

— Mi történt s miért jössz?— kérdé ijedten Szaif.

— A te kegyes anyád küld újból — mond ez.

— S honnan tudhatá ő, hogy én a khéllánok közül megszabadultam?

Hát nem te igyekeztél-é ezt vele tudatni? nem te küldötted-é Akiszát Hám kardja után? néhány nappal azután Kamaria keresé ezen kardot s nem találván, engemet hívott s kikérdezett. S mivel én köteles vagyok mindig igazat szólani, megmondám, hogy azt te vitetéd el Akiszával.

„Hát fiam életben van?“ kiáltá ő s ezután engem hosszadalmasan kikérdeztén, kéntelenitve voltam elmondani mindazt, mi veled történt Khéllán- és Attulin országokban. Ekkor ő felkiáltá: „Airud, indulj e perczen; vedd fiamat s szállítsd át őt egyedül a tűzimádók- vagy a boszorkányok hegyére!“ S most itt vagyok hogy elvigyelek oda, hová nekem parancsoltatott.

— Hatalmas Isten! — felkiált Szaif Züliázán — miként hagyhatom én szeretett Shámámat ezen megveszett málik mellett, a ki kezeim közül akará kiragadni s ha jelenlétemben így tett, mit teend, ha majd én nem leendek ott!

— Mit tehetek én? mindez nem a te hibád-e? nem te valál-e oly nagylelkü, hogy szeretetre méltó

anyádnak azon kétélű fegyvert adád, melyet ő hatályosan felhasznál ellened; most már segíteni nem lehet azon; nincs más mód, mint az önmegadás, mert mennünk kell!

E szavak után Airud felragadta Szaif Züliázánt, ki könnytelt szemekkel tekintett alá s Isten védelmébe ajánlá szeretett nejét s kicsiny magzatját.

Sháma egyedül s vigasztalatlanul maradt ott Abuttai málikkal, ki búsongó elmerengésében Airud ott létét észre sem vette; de Szaif távolléte felötöl-vén neki, kérdé Shámától, hogy férje hol van?

Ez, ki már régóta azon törte fejét, hogy miként távozhatna a nélkül azonban, hogy a málikot kötve hagyja, hogy még gondolkozási időt nyerhessen, így felelt:

— Én nem tudom, hogy hová ment; de azt hiszem, rögtön vissza fog térni.

Egy óra eltelvén, a málik mondá a herczegnőnek:

— Já, Sháma! könyörgök, mondd meg nekem az igazságot, s ha védelemre lenne szükséged, én azt úgy ajánlom fel mint egy testvérnek. Sháma, mi történt férjeddal?

A könyező Sháma ekkor feloldá a málik kötelekeit s kezét bizalmi zálogként odanyujtván a máliknak, elbeszélte a Szaiffal történeteket.

Abuttai Sháma előtt rejtett kárörömmel a herczegnő és kis fia társaságában estve visszatért a városba s ott nagyon kiméletes és érzékeny volt vendége iránt; sok napokig igyekezett rossz eszméit elűzni s megerősíteni magát azon elhatározásban, hogy tisztelni fogja ezen nőt, a ki rábizta magát, hitelt adván szavának; de vak szerelme a helyett, hogy

fogyna, még lángolóbbá lett ezen áldozat miatt, képzetét a szenvedés még inkább felhevíté s egészsége tökéletesen megromlott; nem sokára az elkeseredés még nagyobb fokát érte el, mint a midőn Szaifnak azon szokatlan indítványt tette, mely őket fegyveresen állítá szembe egymással. S nem tudván többé magán uralkodni, magához hivatá a hercegnőt, mondván neki:

— Sháma, szemem világa, bús lelkennek ragyogó csillaga! te mindig uralgod szívemet és lelke-
met, hiában igyekezem neked engedelmeskedni, szerettem! nézd arczomat s lásd, hogy mit tett velem a szívemben kiolthatatlan érted lángoló szerelem! ha nem vagy gyűlölettel irányomban, ne hagyj meghalni!

— Málík — felelt meglepetten s nyugtalanul Sháma — én Szaif Züliázánt szeretem; én az ő neje vagyok s a tiéd nem lehetek, nem leendek.

— Tehát, hercegnő — mond hevesen a málík — annyi szenvedély, annyi szenvedés, annyi áldozat s annyi bátorság az önküzdelemben s annyiszor legyőzött érzelem, — mindez ércz szivedre nincs hatással s te engem szemeid előtt meghalni hagysz — a nélkül, hogy könnyörtelen nyugodtságodat elvesztenéd.

S e szavak után Abuttai kiterjeszté kezeit a hercegnő felé, hogy magához vonzza; ekkor Szaif neje fölemelé könytelt szép szemeit az égre s halk hangon eképp imádkozott:

„Oh hatalmas Isten, kit szemeim nem látnak, de kit lelkem szakadatlanul imád: egyedüli ura égnek és földnek! a te hatalmadra, a te igazságodra kérlek könyörület Istene! védjed Szaif Züliázán fiának elhagyatott anyját!“

S midőn a málik az imádkozó herczegnőre tevő kezét, érezte, hogy karja megszáradott s megkeményült, mint a fa, s ez a kar leesett, miként egy holtnak karja s nem tudá többet mozditani.

— Talán boszorkány vagy Sháma?! — kérdi a málik.

— Mentsen Isten! én a varázslathoz semmit sem értek, hanem könyörögtem a mindeneket teremtő hatalmas Istennek, s ő meghallgatá a szegény elhagyatott nő imáját.

— Hát kérd Istenedet — mondá a málik — hogy karomnak erejét adja vissza, s én megbánva, hogy megsértettelek, ígérem, hogy többé tenni nem fogom.

— Oh, hatalmas Isten! ha igaz, a mit ez ember mond, akkor kérlek kegyelem és igazság Istene! add vissza neki erejét.

S midőn a herczegnő imáját végezte, a málik karja is visszanyerte erejét.

De következő nap Abuttai málik a herczegnőhez menvén, mondá neki:

Az, a mi tegnap velem történt, csak esetleges elzsibbadás volt, mely elgyengült egészségem természetes következése, s én még inkább ohajtom ma birni szerelmedet, mely egyedül képes erőmet s egészségemet visszaadni, s ekkor is kinyujtá kezét, hogy Shámát magához vonja — —

De az a kéz, az a kar rögtön elveszté erejét és életét; ekkor is megbánta vétkét s jobbulást ígért.

Sháma imája újból meggyógyítá.

De harmadszor is visszaesett bűnébe, s akkor hasonlóan lakolván, mondá Shámának:

— Mit kell tennem, hogy vallásodra áttérjek? mert a te Istened hatalmas és én benne hinni fogok.

A herczegnő ezen rögtöni változás felett örömmre gerjedve, megmagyarázá vallásának elveit s málik Abuttai muszalmáná lett, kimondván, hogy „csak egy Isten van s Ábrahám az Isten szeretettje“ — e percztől fogva Sháma a málik testvérévé lett s minden nap hozzá ment, hogy az Iszlámban oktatást nyerjen.

Azonban e vallásváltoztatásról senki sem tudott, s a vezér látva a málik és a herczegnő között uralgó egyetértést, nem gondolhatott egyebet, mint hogy Sháma végre engedett a málik szenvedélyes szerelmének; mivel ez a vezér nagyon erkölcstelen ember volt, maga is előnyt remélt nyerni ezen helyzetből, s egy nap Szaif nejéhez menvén, mondá neki:

— Tudod-é Sháma, hogy én a hadsereg parancsnoka vagyok s állásomnál fogva hatalmasabb magánál a máliknál is, s így én is követelhetem, hogy velem is oly kegyeletesen bánj mint magával a málikkal!

— Tudod-é vezér, hogy mit kérsz tőlem? — felelt Sháma — s arra, hogy te oly gyakran hozzám jöhess mint a málik, azt kellene tenned, mit urad is tett!

— S mit tett olyat a málik, a mit én is tehetek?

— Ő felvette az igaz hitet s a jó útra tért — mond komolyan Efrah málik leánya.

— S a mit te mondasz, az valójában igaz-é? — mond a meglepetett vezér.

— Az igaz s már rég megtörtént — mond Sháma.

A vezér kirohant a szobából s a málikhoz sietett megtudni, ha valójában igaz-é, hogy elhagyta atyáinak hitét.

A málik átlátva a zavarokat, melyeket hitének megváltoztatása előidézend, tagadta elébb, de nem sokára kénytelen volt bevallani.

Ekkor a vezér örülve, hogy nagyravágyásának egy ürügyet kaphat, végig futotta a várost, kiabálván:

„Katonák! menjetek megnézni, hogy málikotok szerelméért miként hagyta el őseinek vallását. Élni hagynátok-é ez embert, a ki titeket is szégyennel tetézend?”

Az ekként felizgatott katonaság és a nép a málik ellen fordult, a ki kénytelen volt a herczegnővel palotájának erkélyére menekülni s ott több napokig védték magukat; de végre erejükkel bátorságuk is hanyatlani kezdett. Ekkor Abuttai Istenhez emelvén lelkét, eként imádkozott:

„Hatalmas Isten! kit alig ismerek még, s kiért most küzdök, ha felvett új hitem az igaz hit: akkor Istenem, védj meg a hitetlenek ellen!”

S alig végzé be ez ima utószavait, egyszerre az égből tűzlándsák záporoztak le, melyek néhány perc alatt szétkergették a lázangó seregeket és a népet, s még nagyobb volt a málik meglepetése, midőn a Szaif Züliázánt s még egy idegen embert hozó Akisza az erkélyre lecsapott.

Együtt a palotába mentek, mely egészen üres volt; mert a megrémült ostromlók házaikba zárkoztak. Szaif ekkor értesült Abuttai megtéréséről s őszinte örömmel üdvözlé őt, hogy szemeit a világosság előtt felnyitá, s megköszöné Sháma irányábani nemes bánásmódját; azután közakarattal az Iszlámot fölvette a nép és a lázadás vétke elengedettett nekik,

A rend ekkor helyreállván a palotában, a málik és Sháma kérték Szaifot, hogy beszélne el a tűzimádó boszorkányok hegyén vele történt dolgokat. S a fiatal arab örömmel elégité ki kívánságukat:

„Midőn Airud engem mellőletek elragadott, egy igen magas kúp alakú magas hegyre vezetett; e hegy oldalsziklái oly fényesek és síkok voltak, hogy a reá való felmászást tökéletesen lehetlenné tették; a hogy tetejéről füst és felleg emelkedett föl. Airud engem a sziklák párkányzatára tett le. Én nem sokára több embert láttam a térségen a hegy felé közelíteni. Megérkezvén pedig annak aljába, egyik közülök kivált a többtől s valamit egy papirosból olvasni kezdett, s én láttam őt forogva fölemelkedni a légből, e módon ért ő a hegy tetejébe, hol az onnan kitörő lángok felé irányzá lépteit, leborulván ott néhány perczig, fölkelte s hozzám jövé, mondá:

„Idegen, istenünk értesített, hogy téged azért hozatott ide, miszerint neki feláldoztassál!“

„S ezen szavakat mondván, kezébe egy kevés földet vett, néhány érthetetlen szót mondott reá s azután reám szórta; én éreztem, hogy abban a perczben az erő és mozgástehetség elhagyott s élettelen test voltam, csak a látás és hallás tehetsége maradván birtokomban. Ekkor láttam a többi boszorkányokat mind feljöni a hegyre ugyanazon módon, mint az elsőt; kört csináltak a tűz körül s együtt és egyszerre leborultak imádására. Ezen imádkozási műtétel sokáig tartott; már a csillagok fénylettek az égen s a sötét éjben csak a hegy tüze világított, rémes veres színt vetve a tárgyakra; minden csendes volt, semmi mozdulatot nem hallottam; úgy tetszett, hogy elfeledtek

szenvedéseim közepette s szomorú helyzetemben Istenhez folyamodtam s az ima malasztjában kerestem vigasztalást. Midőn imámat végezném, látám, hogy egyik boszorkány fölkelvén elhagyta a kört s jobbra és balra nézve, mintha valamit keresne, egyszerre egyenesen felém jött s engem megtalálván, mondá nekem:

— Hozott Isten, Szaif Züliázán!

S még inkább megközelítvén engem, egy edénybe vizet tett s néhány érthetlen szót mondván, a víz magától föni kezdett s azt reám szórván, az erő és mozgás visszatért testembe.

Honnan ismersz engem? s honnan ismered nevetet? — kérdém én.

— Já, Szaif Züliázán! tudd meg, hogy engem Barnokh-Assahir-nak hívják, s hogy én ezen boszorkányok főnöke vagyok. A mint ma estve leborulánk, én egy fénykörbe burkolt öreget pillanték meg, ki kezében egy tűzvesszőt tartá s mondá nekem: „Já, Barnokh! meddig leendesz te még bálványimádó? menj, keresd fel az itt közeledben levő Szaif Züliázánt s vedd fel az ő hitét, mert az az igaz hit, mely tégedet a jövő élet örök boldogságára vezetend.“ S most Szaif! — mondá Barnokh — mit kell tennem, hogy hitedre térjek át?

Én megmondám neki s Barnokh muszulmán-ná lett.

Ekkor megfogá kezemet, valamit egy perczig olvasott és én forogni kezdettem magam körül s lementünk a hegyről azon a módon, miként feljöni látám mindazon személyeket.

Nem sokára sivatag kietlen földre értünk; alig haladtunk negyed órát, midőn visszatekintve nagy

porfelleget láttunk felénk közeledni. A boszorkányok voltak, kik minket üldöztek, kiáltván: Já, Barnokh, hová futsz és hová viszed a mi istenünknek szánt áldozatot?

Megállapodtunk és láttuk, hogy ezek az emberek a feljövő nap sugárainál apró üvegeket fényleltetnek, melyekre bizonyos s jeles szavakat mondván, tűzlándzsák törtek ki s repültek felénk, melyekből azonban egy sem ért minket. Ekkor Barnokh egy darab papirost vett elé, melyet ember alaku szeletre metszván, egy vízzel tölt korsóra helyezte; néhány búvszavat mondván, mindenfelől emberek emelkedtek fel, kik kifogták s eloltották az ellenünk szórt tűzlándzsákat, míg a korsóból Barnokh által kiöntött víz sebes folyammá változott át, mely a tűzimádók felé folyt iszonyu zúgással, s ezek — hihetőleg úgy félvén a víztől mint a tűztől — elkárhozottakként kezdetek orditozni; de egyszerre mindeniknek lába között egy kút méjjült el s kényszeríté őket, hogy lábukat szétvetve oly állásba tegyék magukat, melyben semmi mozdulatot tenni nem tudtak; ekkor a folyam apró patakokra oszlott szét, melyek mind megannyi moslékgödrökbe vesztek el.

De a lefolyt vizek iszapot, sárt hagytak maguk után, melyből nagy mennyiségű kigyó s más veszedelmes állatok születtek; Barnokh ezen csuszó állatok közé skorpiókat dobott, kik a többieket megtámadták s összemardosták; ekkor egy iszonyatos harcz, egy pokoli, hihetlenül undok boszorkánytáncz kezdődött, mely fölkeveré s megmozgatá mindazt, mi utálatos s eldobott pizsok van a természetben s a tisztátalanság ezen pokla környezte a boszorkányokat.

Hogy mi történt velök, nem tudom; mert én iszonynyal fordítám el arczomat ez undorító látványtól s megpillantám Akiszát, ki Airud által értesítette segítségemre jött; kértem, hogy nőmhöz vigyen új barátom s hitsorsosom- Barnokh-al együtt.

Ez elbeszélés után Szaif Züliázán még néhány napig Abuttainál maradt; egy hajó fölszerelésével foglalkozott, tengeren térendő vissza szülővárosába, — midőn egy napon Barnokh hozzá menván, mondá neki:

— Já, Szaif! nekem elbeszérték anyádnak irányodban való nemtelen viseletét, s hogy te miként estél hatalmába a tőled kicsalt talizmán ereje által. Engedd meg, hogy én téged megelőzőleg Kamariához mehessek: én tudományomat s a bűvészetbeni jártasságomat arra fordítom, hogy tőle a Lueh-t elsajátítva, neked átadjam, midőn szülővárosodba megérkezel!

Szaif örömmel egyezett ezen tervbe s Akiszát eléhíva, mondá neki:

— Légy szives az én barátomat, Barnokh-ot országomba vezetni; úgy nőmet és gyermekemet is vidd el atyjához, málik Efráh-hoz, elővigyázattal azonban, hogy Kamaria, városábani jelenlétekről semmit se sejtjen.

Akisz megígérte kérésének teljesítését s csakhamar elindult útasaival, míg Szaif Abuttaival a már egészen fölszerelt s indulásra készen álló hajóra ment.

Ez időkben csak a phöníciaiak és az égyiptomiak értették a hajókázást, a többi nemzeteknél ez a tudomány igen fejletlen s gyerek póláiban tengődő volt, s így Abuttai hajója nem evezvén mindennap, csak lassan haladott; egy hét óta voltak már útban, midőn az idő gyönyörű s a szél kedvező volt. Szaif

leült a hajó fedélzetére s a máliknak élete eseményeit kezdette elbeszélni, midőn a léget mozogni érezvén, visszafordult s a lecsapó Airudot pillantá meg, ki újból mondá hogy: szerencsétlenség reád!

— Újból! kiálta Szaif:

— Honnan jössz? ki küld?

— Hát nem tudod; nem te adtál-é át kedves anyádnak, hogy az ő rendeleteinek legyenek hív végrehajtója?

— De miként értesült az én visszatértemről?
— kérdé Szaif.

— Hát ki más, mint tenmagad által? Nem te küldéd-e hozzá Barnokh-ot?

— Hát mit tett Barnokh?—kérdé Szaif sohajtva.

(Néhány percz óta Abuttai eltávozván, ezen beszélgetésből senki semmit sem hallott; mert a nemtők rendszerint csak azok által láthatók, a kikkel beszélnek.)

— Tudd meg — mond Airud — hogy Barnokh-Assahir megérkezvén, egy a városhoz közel levő hegytetőre telepedett, honnan Kamaria palotájára oly bűvorsot vetett, hogy az egyszerre tökéletes sötétségben volt és pedig olyan sötétségben, hogy lehetetlen volt gyertyát vagy tüzet éleszteni; ugyanakkor anyádat oly idegrángatózás fogta el, hogy egész testében reszkett, s mennydörgést túlhaladó hangok kábiták és csaknem szétrepeszték fejét. Ekkor Kamaria engem elhívatott s kérdé, hogy ki miveli mindezt.

— Azt a fiad által küldött Barnokh boszorkány teszi, — felelék én.

— Hát fiam életben van még? — kérdé Kamaria s én kéntelen voltam elésorolni neki új kalandjaidat.

S ő egy percnyi gondolkozás után mondá nekem :

— Eddig Szaifot mindig nyugati tartományokba küldöttem, honnan mindig visszatért, most kísérsük meg kelet pusztaságait; menj és vidd őt valamely puszta szigetre.

„S íme, itt vagyok, hogy oda vigyelek!

— Istenem — mond az Abuttait visszatérni látó Szaif — mit mondjak én a máliknak? ha ezen folytonos elragadtatásokról beszélek, ki fog nevetni! nem kárhoytatá-e az én anyám iránti túlságos leereszkedésemet? Legjobb lenne, ha a tenger színe felett vezetnél mindaddig, míg a málik elől kiérünk a látkörből s így azt fogja hinni, hogy én isteni hatalomtól feltartatva a tenger színén járok s így nem sejti, hogy te jöttél el, újból elragadni engem.

— Tudod, Szaif! hogy szeretlek és becsüllek téged — mond Airud — s bár arra kárhoytattál, hogy a Kamaria nemtelen üldözéseinek eszköze legyek; én azért mindent megteszek szolgálatodra, a mit korlátolt hatalmam megenged; most is engedelmeskedem hát szeszélyednek; — menjünk hamar.

— Abuttai — mond Szaif — hajódat igen lassúnak találom, szeretnék előtted megérkezni szülővárosomba; én tehát előremegyek s ott várni foglak!

— Előre menni! de minő módon? — kérdi Abuttai.

— A hit és akarat hatalma által — mond Szaif, — a hit hegyeket költöztett át s meghódítja a szilaj elemeket is; én egyszerűen a vizen sétálva fogok honomba menni.

— De az lehetetlen! — mond Abuttai.

— Midőn te egyszer egészen hívő leendesz, Abuttai, meglátod, hogy kevés az, a mi lehetetlen.

Ezen szavak után Szaif Züliázán búcsut vett barátjától, leszállt a hajóról s sebesen iramlott a víz színén, míg a málik tiszteletteljes bámulattal nézett utána.

X.

K e l e t.

A csudálatos hal. Hakimeh Eflathun gyermekei.

A leányok kertje.

Midőn Szaif Züliázán a tenger színén haladva, bizonyos távolságra jutott Abuttai hajójától, Airud szokott útazási modorát követve, felszállott az ürbe fiatal arábunkkal s nem sokára egy elhagyott szigetre tette le, hol búcsut vevén tőle, elhagyá.

Szaif sokáig bolyongott miveletlen, vad és kopár helyeken, hol a szem semmi növényzetet nem tudott fölfedezni; de végre egy nagy köves térség közepén egy egyedül álló fát pillantván meg, epedve sietett feléje, annak jótékony árnyában kevés nyugalmat keresni.

S míg Szaif a fa árnyába telepedve, bolygó és nyugalom nélküli sorsával tépelődnek, néhány lépésnyi távolságra egy szűk, sötét s kútszájhoz hasonló nyílást fedezett föl s hozzá közeledve látá, hogy ezen kútmeder kövei lépcsőzetszerűleg vannak rakva. A láthatás és ismerhetés ohajától ösztönöztetve, megkísérté e sötét és oly szűk nyílásba leszállni, melyen az ő karcsu teste is alig csúszhatott le; egy darabig eként szállott lefelé, de nem sokára a lábtó fogak

hiányzottak lábai alatt s Szaif Züliázán egy iszonyu mélységbe zuhant alá, s bár az esés roppant magasságról történt, de ő homok ágyra esvén, semmi baj nem érte.

Bár már régóta hozzászokott az utazás minden nemeihez fiatal arábunk, mégis egy kissé elszédült váratlan sebes esése következtében; de midőn ijedségből felüdült, látta, hogy az elhagyott szigettől egészen különböző tájékon van; itt az egy ezüst folyamtól ezüst szalagként átkigyózott mező zöld, nevető és növénydús volt; e folyam bájos ligetek közt folydogálva, a tenger felé sietett. Szaif e folyam partjain haladott azon reménnyel, hogy valamely emberi lakra fog találni; de ő csak egy a folyam partján ülő s természetfelettien nagy emberre talált, ki midőn észrevette Szaif Züliázánt, ijedten kelt föl s mondá neki:

— Idegen, könyörgök neked, hogy ne bánts engemet.

— Én azt hiszem — mond Szaif — hogy inkább nekem kellene félni tőled, ki háromszor akkora vagy mint én; de mondd meg nekem, ki vagy? miféle fajhoz tartozol?

— Én meg fogom neked mondani, hogy ki vagyok, ha megígéred, hogy bántani nem fogsz.

Szaif elmosolyodott s gondolá, hogy most ugyancsak kevésbé harcias népek közé jutott s azután ünnepelesen megígérte ennek a nagy embernek, hogy bántani nem fogja.

— Tudd meg tehát — mond ez — hogy egy Noé fiaiól származó törzs vagyunk, minket Nuhiá-nak hívnak, ezen sziget közelében lakunk s mind egy igaz Istent hívó muszulmánok vagyunk.

— S miért jöttél ide? — kérdi Szaif.

— Azt is megmondom, ha megesküszöl, hogy nem fogsz akadályozni a honombai visszatérésben.

— Eh, ne félj semmitől! — felel Szaif — ki már békétlenkedni kezdett ez óriás gyávasága miatt.

— Minden évben mi ezen folyam partjára jövünk Asburah hó 10-dik napján (mely ma van), mert ezen a napon egy sok színű kigyót szokott a folyam erre a helyre hozni, mi kifogjuk s visszatérünk honunkba; s midőn a kereskedő hajók a mi partjainkat érintik, kelméket s egyéb cikkeket adnak cserébe a mi feldarabolt kigyónkért.

— Úgy hát az igen becses állat?! s mi az ő tulajdonsága? — kérdi Szaif.

— Ezen állat bőre — mond a Nuhia — a vakoknak szemevilágát visszaadja; elég ha ezen kigyóbőr egy kis darabjával megsuroljuk a vaknak szempilláit, s az rögtön visszanyeri láttehetségét.

— Az valójában csudálatos jótékony adomány! — de alig mondá Szaif e szavakat, a folyam dagadni kezdett s medréből kiszökellt; hullámai a szivárvány színeit vevék fel s nem sokára két roppant hal — melynek alakja a kigyóéhoz hasonlított — egészen melléje a víz szélire jött. A Nuhia egyik megfogására készülvén, monda Szaifnak:

— A másik hal bizonyosan számodra jött, mert mióta törzsünk létezik, soha egynél többet nem látunk, s így bizonyosan a másodikat Isten neked küldé.

Szaif ekkor megfogta azt, a mit Isten neki küldött s halásztársát az onnan nem messze levő csolnakhoz követé, ezen csolnakban az előbbihez hasonló két ember volt, kik hasonlóan megijedtek az ő jelen-

lététől; de miután a halász megnyugtató, hogy nincs mitől félniök, a parthoz húzák csolnakukat s a halászt és Szaifot fölvéve s a két halat sem feledve el, a tengernek eveztek s néhány óra múlva megérkeztek országukba.

Partra szállván, a halász első gondja volt, hogy Szaifot a málikhoz vezesse, kinek elbeszélte, hogy miként találkozott vele s hogy neki is egy kigyója van, mely a hatalmas Isten kegyének elvitázhatlan jele. A nuhiák málikja ekkor mondá fiatal arábunknak:

— Kicsiny barátom! igen sajnálom, hogy közöttünk nem maradhatsz; de mi az idegenektől félnünk, s a mit érted tehetünk csak az, hogy egy hajócskát s ételmet adunk neked, hogy azon vagy honodba visszatérhess, vagy tetszésed szerint tovább folytathasd útadat.

S más nap egy csolnakot megraktak eleséggel s Szaif tengerre szállott azon szándékkal, hogy honába visszatérjen. De a szél és hullámok ellenkező irányba ragadták, elannyira, hogy ő kénytelen volt minden ellenműködéssel felhagyva, átengedni hajóját a tenger folyamnak, mely három nap és három éjen át iszonyu sebességgel ragadta ugyanazon irányba, a nélkül, hogy ezen útjában egy hajóra is talált volna; de végre a negyedik nap reggelén aggódni kezdett volt, hogy száraz földet sehol sem talál, és sehová meg nem érkezik; midőn nem sokára egy feléje jövő hajó vitorlát pillantá meg. Szaif örvendve kezdett evezni, hogy a távolságot megröviditse; s nem sokára a látott hajó közelében volt, midőn egyszerre egy iszonyatos száj nyílt meg előtte s csónakját iszonyu sebességgel nyelte bé. Szegény Szaifnak alig volt ideje

a tengerbe ugrani s sebesen úszva távozni ettől a falánk kalóztól, s midőn fejét vissza meré fordítani, látá, hogy az egy óriási hal volt, melynek vitorlákhoz hasonlító fehér szárnyai voltak.

Szaif ekkor ruháit levetkezve, úszni kezdett a szél irányába s így úszott egész nap a nélkül, hogy kutató szemei valahol partot pillantottak volna meg; a sötét éj leereszkedett s ő érzé, hogy lankadni kezd, hogy fáradság- és éhségtől kimerülve van s nem sokára már annyira elfáradt, hogy mozdulni képtelen volt; ekkor érezte, hogy végperce közelg, s elkezdett buzgón imádkozni, Isten védelmébe ajánlván magát.

Néhány óra mulva fiatal arábunk a lételnek oly csekély érzetével birt, mennyi a halálnak érzetére szükséges; úgy tetszett neki, hogy a hullámok megszűntek őt vinni, hogy ő sirjának hideg kövén fekszik. De a nap első sugarai csakhamar lezáródott szempillái alá sikultak bé, a lég frisesége föleleveníté eltompult érzetét; végre felnyitván szemeit, a tengertől távol, nedves hideg földön találta magát, nem messze tőle néhány fa állott; Szaif nagy erőfeszítéssel oda mászott, hol egy forrást s néhány vad gyümölcsöt találván, egy kissé visszanyerte erejét, s miután néhány óráig kinyugodta magát, egy a távolban megpillantott város felé intézte lépteit.

A mint közeledett a városhoz, az mind inkább szépnek és nagynak tünt fel előtte. Szaif ekkor öltözetére, mely egy gatyából állott, vetvén szemeit, szégyelte így a városban megjelenni, s szét nézett, ha nem találhatna-e künn a mezőn valamely falusi lakot, hol meghúzhatná magát. S a mint így vizsgálódnék, több sirva és jajgatva menő embereket pil-

lantott meg, kiknek nyakukra kötél volt akasztva, s a vesztőhely felé vezettedének, őket kísérő fegyveres emberek által. Szaif ez utóbbiakhoz közeledvén, kérdé, hogy mit akarnak tenni? és miért sirnak azon emberek?

— Ezek orvosok — felel egyik — s málikunk halálra küldi a feletti haragjában, hogy egyetlen leánynak szeme világát nem tudták visszaadni.

Szaif rögtön halbőrére gondolt, melyet hajótörése daczára is testére kötve megvédett s mondá a katonáknak: Ne menjetek tovább, hanem vezessétek e szegény orvosokat vissza a városba, mert ők nem gyógyíthatták s nem gyógyíthatják meg a herczegnőt. Csak egyetlen egy szere van annak, s egyedül csak én ismerem azt; s hallván messze levő honomban a málik leánynak szerencsétlenségét, csak is azért útaztam ide, hogy neki szeme világát visszaadjam.

A katonák kérdést tettek: hogyan van hát, hogy ő egyedül és öltözetlen érkezik? Szaif elmondá, hogy a hajó, melyen jött, nem messze a parttól törést szenvedett, s hogy neki sikerült, úszva partra jutni.

A málik értesítve lőn, s a hozzája vezetett Szaifot szivesen fogadta, s az általa nyujtott remény kimondhatatlan boldoggá tette, s illőleg felöltöztetvén, a herczegnőhez vezette.

Mihelyt Szaif Züliázán belépett a hárembe s szemeit a betegre veté, azonnal megismerte, hogy az nem más mint Nahida, a khinai máliknak leánya, kit Mukhtatif óriás várából kiszabadított, s ki midőn látná, hogy nőül nem akarja venni, kivánta, hogy egy napon arany, öltöny és kenyér nélkül érkezék az ő országába.— Különös — mondá — hogy ezen leány imája teljesült.

Szaif elévett ekkor egy darab halbórt s megdörzsölte vele a hercegnő szemeit, ki rögtön olyat sikoltott, hogy a körülte levők azt hívék, hogy meghalt. A málik nyugtalanul távozott családjá után s azon perczben lépett a szobába, midőn Nahida kinyitván szemeit, megismeré Szaif Züliázánt s a viszontlátás örömeiben nyilt karokkal omlott keblére, akkor atyja feddő hangon mondá neki:

— Leányom, mit teszesz? ezen orvos iránti elismerésed igen messze ragad!

— Atyám! — mond Nahida — ez az a hős, a kiért én annyit könyeztem, hogy végre meg is vakultam; ez azon Szaif Züliázán, a ki engem Mukhtatif óriástól megmentett s ő újból az, a ki látásomat visszaadta, melynek azért örülök főképpen, mert kinyilt szemeimnek első pillantása az ő arczára eshetett újból, mely azért boldogít főképpen engem, mert tekintetemet ő rajta legeltethetem, kit oly hűn s oly reménytelenül szeretek.

— Fiam! — mond ekkor a málik Szaifnak — hasonló szolgálatokért csak egy jutalmat ismerek, s az leányom keze.

Ekkor Szaifnak drága öltönyöket adtak, a mufti és a kadi (főpap és biró) rögtön eléhivattak, a házassági szerződés megkészítettett, a vigalom és örömnép hét napig tartott.

A hetedik napon Nahida leggazdagabb s legpompásabb öltönyét véve föl, Szaif Züliázánhoz vitetett s a bemutatási ünnepély végeztével mind visszavonultak, s a két házaspár magára hagyatott. Szaif a szoba egyik szögletébe vonulván, imádkozni

kezdett, s a mint imádkoznék zajt hallott a szoba talaján, s föltekintvén Airudot pillantotta meg.

— Já, Airud! — mond Szaif Züliázán.

— Labik ya Szidi! — felel a nemtó.

Szaif, Airud modorának megváltoztán csudálkozva, kérdé:

— Honnan és miért jössz?

— Jövök — mond a nemtó — hogy honodnak, nőd- és gyermekednek visszaadjalak.

— Végy hát és induljunk! — mond örömmel Szaif.

De Nahida hallván ezen beszédet, könyekre fakadt s kiálta:

— Hogyan! most már, midőn nőd vagyok, újból el akarsz hagyni? — s kezeit imára emelte föl.

— Vigyük e nőt is magunkkal — mond Szaif — mert félek az ő imájától; mert imája következtében érkeztem nyomorultan és minden nélkül e távol országba.

Airud ekkor mindkettőjüket fölvevé s rögtön elindultak az arabok országa felé.

Néhány óra alatt Szaif honában volt, s azonnal bezárkózott Airuddal s kérdé, hogy miként van, hogy nincsen többé Kamaria hatalmában?

— Emlékezni fogsz bizonyosan — mondá a nemtó — azon sötétségre, melyet — mint akkor elmondám neked — Barnokh Assahir Kamaria palotájára bocsátott, s azon szenvedésekről, melyekkel a szultánát kínoztá; ezen perczben küldött volt el engem, hogy kelet valamelyik lakatlan szigetére vigyelek. Távoztom után szultán Szaif Rádhoz küldött, kéretvén őt, hogy nyomoruságában segítsen rajta s küldje el Szkár-

diont, hogy Barnokh ellen védje őt. Ez utolsó, bűvésze által megtudta Kamaria kérését Szaif Rádhoz; rögtön alakot változtatott s Szkárdion alakját vette magára, s egy gazdagon ékitett öszvérre ülven a szultánnő palotájába ment.

Kamaria, mihelyt Szkárdion megérkeztét bejelenték, maga elejébe ment s a legnagyobb udvariasággal s tisztelettel fogadta; elpanaszolta neki idegrángatódzásait s a sorvasztó hideglázt, mely egy perczig sem hagyja nyugodni, s azon iszonyu zajt, a mi fejét csaknem szétzúzza; — „a mi a sötétséget illeti, vezérséged is láthatja; s ez elől menekülnöm sem lehet, mert bárhová menjek, követ engem, s mindazok, a kik velem beszélnek vagy körülöttem vannak, e kiállhatatlan sötétségbe vannak sülyesztve.“

Ekkor az ál Szkárdion elbeszélte neki, hogy azok mind egy Szihir (boszorkányság, bűvészet) következményei s hogy ő reményli, hogy azoknak befolyását megsemmisitheti. Rögtön munkához is fogott s bizonyos bűvészi összelés (combinatio) által lerontá legelőbb annak hatását, s a nap sugarai behatottak a palotába s Kamaria visszanyerte egészségét.

A szultánnő örömének özönében nem tudott szavakat találni, hogy az álvezérnek háláját nyilvánítsa, s nem akart tőle egy perczig is távozni; Barnokh oly szeretetre méltóvá tette magát, mint csak lehet; mindig valamely módot keresvén, hogy a szultánnő karján levő Lueh-t elsajátíthassa. Az éj elérkezett a nélkül, hogy alkalom mutatkozott volna; már illő lett volna távozni, s az álvezér fel is állott, hogy búcsuzzon, midőn Kamaria mondá neki:

„Maradj az estve nálam; te igen nagy műveltségű ember vagy s én szeretek veled társalogni.“

Barnokh örömmel fogadta el ezen meghívást s miután sokáig beszélgettek, a szultánnő saját szobájába vettetőn ágyat az álvezérnek, lefeküdt.

Barnokh igen lekötelezett volt ezen figyelemért, mely terveivel oly öszhangzásban volt.

S midőn látná, hogy a rég nyugalmat nem élvezett Kamaria mélyen elaludt, felkölt, gondolván, hogy ha ezen alkalmat elszalasztja, soha az életben többé fel nem találja. Ekkor nagy elővigyázattal a szultánnőhez lépett, fölemelte lassan kezét s lekapcsolá a Lueh-t, melynek lánczát ujjaira tekerve tartotta Kamaria s azután ágyába visszatérve, megdörzsölte azt s rendeletet adott, hogy jőjjenek utánad s hozzalak el. S íme, én örömmel teljesítém ezen rendeletet.

Még éj volt. Szaif Kamaria szobájába ment, ki még mindig mély álomba volt merülve; megcsókoltatta ottan Barnokh Assahirt, ki neki kézbesité a becses talizmánt azon figyelmeztetéssel, hogy ezután azt soha senkinek át ne adja, s azután mindketten málik Efráhhoz siettek, hol Szaif családját megtalálta.

Kamariának szokása volt, minden reggel néhány órát a trónteremben tölteni, hogy vezéreit kihallgassa, ítéleteket hozzon s rendeleteket adjon. Most is, fölkelvén a trónterembe sietett; de mily nagy volt meglepetése, midőn a trónt Szaif Züliázán által elfoglalva találta, kinek jobbán málik Efrah, balján Szádun ült.

A szultánnő szemeit törülé meg, azt hivén, hogy azok még valamely álomlátás befolyása alatt vannak; de midőn a valóságról meggyőződni volt kénytelen,

könyeket és zokogást veve újból elő, az anyai gyöngéd szeretet fegyverét vevé kezébe; de alig kezdé el ezen új, szinpadilag ügyesen játszott szerepét, hogy málik Efrah, Szádun s mindnyájan, kik jelen voltak, felkiáltának:

— Szaif! ha te ezen nőnek újból hitelt adsz, ha az ő pokoli ravaszsága által újból rászedetni engeded magadat, akkor téged közülünk senki sem fog szolgálni, mert nekünk nem csak téged, hanem magunkat is féltünk kell.

Ekkor Szaif monda?

— Vigyétek és zárjátok a vár börtönébe!

Néhány hétig nyugodtan s alattvalóit boldogította Szaif atyja trónján.

De néhány hét múlva értesítve lőn, hogy a két testvér vezér, Szkárdion és Szkárdis, a városba vonulnak bé s az itt történt változásról semmit sem tudva, Kamariához igyekeznek. Szaif rendeletet adott, hogy értesítetlenül hozzája vezessék. S midőn a két vezér Kamaria helyett Szaif Züliázánt találta a trónon, oly zavarba jöttek, hogy egy árva szót sem tudtak kiejteni. Szaif pedig a börtönbe küldé, ahhoz, a ki az ő segélyéhez folyamodott.

Mihelyt a vezérek Kamaria társaságába jutottak, ez elbeszélte nekik az eseményeknek csudás s nem remélt kifejlődését. Szkárdis ekkor mondá neki:

— Ha módot találok téged ezen fogházból kiszabadítani, szabadságunkat vissza fogod-e adni?

— Hogyan gondolhatod — mond Kamaria — hogy börtönben hagyjalak titeket akkor, midőn én szabad leendek?

Akkor Szkárdis zsebéből egy fehérport tartalmazó papirozt vett ki, s ezen port egy kevés vízben felolvasztván, megitatá Kamariával; ez csakhamar elhalványult, szédülni kezdett s csaknem eszmélet nélkül esett földre; de még annyi ereje maradt, hogy Szkárdisnak mondhassa!

— Hát te engem megétettél, vezér?

— Sehogy sem, — mond Szkárdis — én egy ártatlan szert adtam bé neked s holnap semmi bajod sem lesz; de én ismerem Szaif Züliázánt s te holnap szabad leendesz.

S valójában a várparancsnok értesíteni ment Szaif Züliázánt, hogy anyja veszedelmesen beteg, s néhány percz mulva Szaif remegve futott anyjához.

S midőn halványan s erőhagyottan látá, könyezni kezdett és mondá neki:

— Anyám, anyám! én méltatlanul bántam veled, én vétkes vagyok, hogy téged bezáratálak; bocsáss meg nekem, anyám!

S rögtön rendeletet adott, hogy a palotába szállittassék át.

Szaif szorgalmas s szeretetteljes ápolása következtében Kamaria csakhamar felépült mesterkéltségek betegségből; ekkor Szaif mondá neki:

— Anyám, kedves anyám! tartsd meg egészségedet, nyugalmadat és örömedet; nékem nincsen szükségem a szultánságra, sem a Lueh-re, tartsd meg mindazt; én ha országot akarok, tudok magamnak hódítani nemtők segítségével nélkül is!

A szultánnő sirni kezdett. — Fiam, szeretett gyermekem! ki az anyai szívnek büszkesége vagy, — tartsd meg azon talizmánt, mert engem újból vétkessé

tehetne; én félek tőle, mert tudom mennyi roszt tettem vele neked; vedd vissza, kérlek!

— Nem, nem! — mond Szaif — mivel neked szenvedést okozott, én nem akarom többé birni s más részről mi roszt tehetnél vele nekem, midőn én önként elhagyom azon hatalmat, melyet te szeretni látszol, s melyben oly jól találod magadat.

— Kedves fiam! — mond az álnok Kamaria — ha te ugyancsak erőltetsz, hogy ezt a talizmánt megtartsam, én ezen butor-rejték fiókba bezárom, hogy megtartsam számodra, ha egy nap szükséged lenne rája.

S mihelyt Kamaria a talizmán birtokába jutott, víg kedélyét s merészségét visszanyerte s nem várt tovább, mint azon nap estvéjeig, — s mihelyt egyedül lehetett, elővette a Lueh-t s Airudot eléhvta s monda neki:

— Igaz-é, hogy Szaif hajdan egy kalnuszát vett el a Hakiméh Eflathun fiaitól?

— Igaz! — mond Airud.

— Vedd rögtön fiamat — mond Kamaria — s vidd ezen fiatalok városa közelébe s hullass a városra tűz- és kőesőt, s ha a lakosok kérdeni fogják, mit akarsz? — mondd nekik, hogy „én a ti kalnuszátok elrablóját hoztam el, vegyétek fegyvereiteket, s midőn összegyűlve lesztek, én ledobom ezt az arábot, hogy ti darabokra vágjátok!“ S most, midőn alszik, vedd a puszták gyermekét — hozzátevé a szultánnó — s ügyelj, hogy rendeletem pontosan teljesítsd!

Airud távozott, magában mondva: Istenem, Istenem! mit tegyek? nekem teljesítenem kell ezen iszonyatos rendeletet. Istenem, minő szerencsétlen va-

gyok, hogy ily gyenge emberhez csatlakoztam, a ki engem mindig visszadob egy oly gonosz teremtmény kezei közé!

S megérkezve, fölvette őt a nélkül, hogy fölébresztené, s nem sokára Hakiméh Eflathun gyermekeinek városa felett volt. A reggeli lég frissesége s az útazás gyorsasága felébreszték álmából fiatalunkat, s midőn magát a levegőben röpitve látá Airud által, felkiálta:

— Mi történik velem?

— Mit kérdesz engem, szerencsétlen vak! nem kellene hogy még feleletet is adjak neked. Hát nem fogsz soha megszűnni a világ leggonoszabb és legraszabbb nője játékszere lenni? Te hitelt adhattál anyád betegségének, melyet Szkárdis gyógyszere idézett elő? hát nem tudod, hogy vannak oly teremtmények, a kikkel való érintkezésben se a szemnek, se a fülnek nem kell hitelt adni? mindenki könyörgött neked, hogy ne higyj e nőnek; mindenki szánt téged, csak te nem voltál szánalommal önmagad iránt, s most saját hibád következtében meg fogsz halni, mert mi a Hakiméh Eflathun fiainak városa felett vagyunk s neked téged ezen emberek boszujának fel kell áldoznom.

— Airud, az igaz hogy sorsom nagyon szomorú — felelt Szaif — de mikor valakinek olyan anyja van, milyen az enyim, azt hiszem jobb meghalnia mint élnie, úgy a hogy én éltem; ő az én anyám, én meg nem ölhetem; s míg ő él — legyen szívbeli gyengeség, legyen a vér hatalma, én reám ő oly hatalmat gyakorol, hogy erőltetett könyeinek s színészi szerelmének én mindig hitelt fogok adni;

azért elszánom magamat a halálra, mivel boldogul s nyugodtan élni nem tudok.

— Minő gyengeség! — mond Airud — egy az anyai névre méltatlan nő megszűnik anya lenni.

— S ő mégis anya — mond Szaif — Isten maga nem vonhatja vissza tőle ezt a tulajdont s tehetünk-e mi többet a mindenhatónál?

Néhány perczyi szünet követé ezt; a nap felünt a láthatáron, a nemtő egyszerre felkiáltott:

— Menjünk, nincs mit tenni!

S a város fő piacza felett megállva, tűz- és köesöt hullatott le.

A lakosok föltekintének az égre, kiáltván:

— Ki az, a ki velünk így bánik?

Airud felelé:

— Az én vagyok, s elhozám azon embert, a ki kalnuszátokat elrabolta volt; akarjátok-é, hogy én ezen embert nektek átadjam?

— Igen, igen! — kiáltá egyhangulag a nép — dobd le, hogy tépjük darabokra!

— Menjetek fegyvereitek után — mond a nemtő — s azok lakjaikba menvén, nem sokára a kopják, lándzsák és kardok ezrei fénylettek a nap sugáraiban.

— Most ezer ölnyre fogok fölemelkedni s onnan fogom ellenségeket ledobni!

Hakiméh Eflathun fiai jobb szeretik vala, ha csekélyebb magasságról ereszti le; mert féltek, hogy a hosszas esésben meg fog halni, s így boszujok éldeletétől meg lesznek fosztva.

Airud mindig emelkedett, s midőn a kijelölt magasságot elérte, lelkéből kiálta:

— Já, Szatti!

S azután eleresztvén Szaifot, nyilsebességgel elszállott.

Szaif az űrben lefelé zuhanván, az első száz öl esése alatt ismételte: „Já, Szatti,“ — a második száz ölben végső imáját végezte, a harmadik száz ölben már eszméletét veszti; a negyedikben élet nélküli testként zuhant mindig sebesebben a föld felé; — már 200 ölnyre volt csak a földtől s Hakiméh Eflathun fiai kiabáltak s örvendeztek, mintha Isten nekik Mózes mannáját hullatná le; de a mely perczben mindazon pontra jutottak, hová Szaif esendő vala, egy légi lény madárként átrepülvén, elkapta s villámsebességgel tünt el vele.

Ekkor Hakiméh Eflathun fiai dühökben szakállokat tépték s fegyvereiket mérgesen dobták a földre, s a ki nem elégitett bosszuvágy érzetével tértek lakjaikba.

A mi Szaifot illeti, ötet hű barátnéja Akisza ragadta ki a halál torkából; ugyan is, midőn Airud mondá, hogy 1000 öl magasságról dobja le Szaifot, remélte, hogy így időt nyerend Akiszát segítségére küldeni, mielőtt a szerencsétlen áldozat földre érne; s mihelyt a jó nemtő értesült azon veszélyről, melynek barátja Szaif ki volt téve, a világosság sebességével rohant s elfogván őt — miként mondók — saját várába szállította.

Szaif egészen eszmélet nélkül volt. Akisza minden kigondolható módon ápolta őt, ágya mellett testvérként virasztva; de három egész napig Szaif semmi életjelt nem adott, s Akisza keservesen siratta azt, a kit ő már annyiszor megmente s kit ő a világ legnagyobb hőséneke hívott. Végre a negyedik nap reg-

gelén kinyitá szemeit, összeszedé eszméit s látván Akiszát maga mellett, kérdezé, hogy hol van s hogy mi történt vele. Akisza örömtől ragyogó arczczal felelt kérdéseire, könnyü ételt hozott neki s azután kérte, hogy nyugodtan, csendességben maradjon. Akisza buzgó igyekezete s gondoskodó ápolása következtében Szaif Züliázán visszanyerte erejét s magát egészen meggyógyultnak hívén, egyszer mondá Akiszának:

— Kedves jó Akiszám! menjünk, kérlek, vissza anyámhoz, mert miután Isten nem akarja, hogy meghaljak, ezen iszonyatos helyzetnek véget kell vetni, s most bátorságot érzek magamban méltólag megbüntetni ezt a kegyetlen nőt, a ki szerencsétlenséget hozhat mindazoknak fejére, kiket én szeretek.

— Hogy a hatalmas Isten tartson meg ezen elhatározásodban; de annak végrehajtását el kell napolnod, mert én nem fogom engedni, hogy 3 hónap előtt váramat elhagyd, mivel annyi idő igényeltetik a te tökéletes kigyógyulásodra.

— Mivel te engem kedves körödbe letartóztatsz, kérlek Akisza! menj és nézd meg mi történik honomban; hozz hirt családodról s fiamról, ki eddig már bizonyosan az atya nevet tudja hangoztatni.

— Értem és engedelmeskedem — monda Akisza — s rögtön el is indult, s két nap múlva megtérvén, monda Szaifnak:

— Barátaid és családod tiszteltetnek, csókoltatnak, s mindnyájan jó egészségben s nyugalomban vannak az országot kormányzó málik Efrah védelme alatt, — mert Kamaria most örökre megszabadultnak hívén tőled magát, a börtönből kihozatta Szkárdist és Szkárdiont s gazdag ajándékokkal küldötte vissza szul-

tán Szaif Rádhoz, de Barnokh azonnal rábocsátá mindazon csapásokat, melyektől már egyszer megmenté s a reszkető, megsiketített s örökre sötétségben bolygó Kamaria kénytelen volt lemondani az uralkodás- és kormányzásról.

— És Sháma és fiam? — kérde Szaif.

— Sháma és fiad Dumár igen boldogok voltak, megtudva hogy te veszélyen kívül vagy; ők lelkökből üdvözlöttek s örömmel várnak.

Mindezen jó hírek után Szaif erősebbnek s nyugodtabbnak érzé magát, még három hónapot töltött Akisza várában, barátság-, nyugalom- és reményben élve.

Azonban, midőn a kiszabott idő eltölt, Szaif mondá barátjának:

— Látod, jó Akisza! hogy nem akartam veled ellenkezni; ápoltatni s kényeztetni engedém magam, mint egy nő; de nem kell magunkat a restségnek átengedni, midőn kedveseinknek szükségök lehet reánk. Menjünk s fosszuk meg Kamariát minden eszköztől, hogy ne árthasson!

— Most már nem bánom — mond Akisza. S vállaira emelvén Szaifot, elszállott vele.

Ezen nap estvéjén, midőn a föld színéhez közel haladnának, Szaif kellemes hűvösséget s kedves illatot érzett, mely egészen hozzája felszállott.

— Honnan jön az a kellemes illat? — kérde Szaif útitársától.

— Az az úgynevezett Leányok kertjéből jön — felelt Akisza — s így nevezik azért, mert a régi málikok azt a hercegnők időtöltési helyéül csináltatták. Ez a kert valódi földi éden s páratlan a földön; de a nemtők oda bémenni nem tudnak.

— És az emberek? — kérde Szaif.

— Az emberek — mond Akisza — bémehetnek egy bizonyos rostélyzatig, mely levelektől rejtetten a kert két részre osztja; de a kert ezen részében is csak néhány perczig mulathatnak.

— Kérlek, Akisza! engedd, hogy mehessek bé e szép kertbe; — csak néhány perczig maradok ottan s vissza fogok azután térni.

— Já, — mond Akisza — mi leszállunk; de azon föltétel alatt, hogy két óra előtt visszatérsz, s hogy nem fogsz az említett rostélyon túllépni.

— Igérem — mond Szaif — hogy követni fogom figyelmeztetésedet.

Akisza ekkor leszállt a földre s megmutatá Szaifnak a kert ajtaját.

— Ím, itt a kapu! Sétálj ottan, de ne feledd el szavaimat.

Mihelyt Szaif belépett a kertbe, mintegy káprázott a szeme azon sok szép tárgy özöne alatt, mely látérzékét egyszerre megrohanta; s inkább egy éden, egy bűvös álomban látott tündér liget, mint kert volt az. A zöltség itt sokkal bujább, a virágok itt sokkal fényesebbek és pompásabbak, a patakok csörgedezőbbek és tisztábbak voltak, mint másutt; a gyepből vanília szag emelkedett; a gyönyörű fasorok környezte ösvények lágy mohával voltak benöve; s a gyümölcsök, melyek mindenütt virágokkal összekeveredve mutatkoztak, elbájolták a látó, a szagló és izlelő érzést. Könnyen érthető, hogy egy ily bűvös helyen az önfeledés, az elmerengés és kéj részegségre ragadja a lelket, s így megfoghatók Akiszának többször ismételt figyelmeztetései, hogy ottan ne időzzön sokáig.

Szaif meglepetésből meglepetésbe, elbűvölésből elbűvölésbe esett, s ily elfogultságában egy gyertyánfának ment neki, mely szétnyilván, rostélyzatot mutatott, mely hihetőleg az Akisza által említett s a kert tilos részét elválasztó támszék lehetett; s ő rögtön visszalépett, hogy barátnéja tiltásának engedelmessédjék; de egy véletlen bétékintés egy még sokkal nagyobb szerű látványt tárt fel annál, mit eddig látott, s a bámulat és kíváncsiság, helyére szegezték.

Nagy s vakító fényes tollazatu madarakat látott, melyek rubin, smaragd, violakő (amethyst) s topázzal látszottak kirakva; ezen gyönyörű madarak most a napon enyelegtek egymással; majd gyémánttisza forrás mellett játszadoztak, majd zöldfák árnyába vonultak; de nem sokára figyelemmel a rostélyzat felé tekintettek s ott senkit sem látva, egy folyócska partjaira telepedtek, s ott egy szempillantásra levetkézvén tollhüvelyöket, éppen oly szép nőkké váltak, mint a minő szép madarak voltak. Csak egyetlen egy maradt a fán, s midőn társai vízbe szálltak, hívták őtet, mondván:

— Já szatti Maniatanufusz — miért nem jösz feredni velünk?

— Ma nem feredem meg, leányaim! — felelt a madár — rosszul vagyok; szivemet szorongattatni érzem, szenvedek, boszus vagyok s nem tudom mi tárgya az én boszankodásomnak; nekem bús előérzetem van, hogy ma valami szerencsétlenség fog érni.

— Ha búskomoly, ha szomorú vagy, annál inkább velünk kell tartanod — mondának ezek — a mi vigágunk elüzendi a te búskomolyságodat!

S végre hosszas kérések után rávették a madarat, hogy leszállt fájáról, leveté tollhüvelyét. S legyen, hogy valódilig a szép kert általi elbájoltatás volt oka, de Szaifnak úgy tetszett, hogy ez az utolsó nő a legszebb teremtmény volt, melyet életében látott; egy darabig nagy érdeklődéssel szemlélte s azután gyorsan távozva visszatért Akiszához.

— Induljunk Szaif! — mondá ez neki, mihelyt hozzája közeledett.

— Indulni, oh nem! — mond Szaif — itt hagyom szívemet?

— Szaif Züliázán — mond Akisza — te nem hallgattál reám; bétékintettél a tiltott rostélyzaton. Tudd meg, szerencsétlen, hogy ezen kerten egy Talszáméh van, a mely mindezeket a leányokat a férfiak ellenségivé teszi, s ha te oroszlányi erővel bírnál is, erőd hasztalanná válna; mert ők képesek tégedet úgy megfogni kezeikkel, hogy te semmi ellentállást tenni nem tudsz, s akkor örökre veszve vagy.

— Azt a mely nekem annyira tetszett, Maniata-nufusznak hívják — mond Szaif, a ki Akiszának szavait aligha hallotta.

— Az éppen az ők szultánjok — mond Akisza — egy büszke és fényelgő nő; leánya egy hatalmas máliknak, a ki nemcsak az emberek, hanem a nemtők felett is uralkodik. Higyj nekem, Szaif, s mondj le ezen bolondságról és ne tedd ki magadat egy nőért, a ki téged nem szeret, s a ki talán elveszteni akarand.

— És ha én neked megigérem — mond Szaif — s ha nekem sikerül ide vezetni azon büszke szép szultánét, nem leend-é akkor az én hatalmamban?

— Bizonyosan, mert a Talszáménak csak a kert kapujáig terjed hatalma; de ő nem fog kijőni.

— Akarsz-é csak fél órát várni reám — mond Szaif — én csak ennyi időt kérek, s ha ez alatt sikert nem arathatok, egyedül vissza fogok jőni.

— Te nagyon bizol az én barátságomban — mond Akisza — hogy hasonló dolgokat kívánsz tőlem; de ha elhagynálak, akkor elpusztulnál; így hát várni fogok reád.

Ekkor Szaif Züliázán visszatért a kertbe; a rostélyzathoz közelített s egy kis fahoroggal sikerült neki magához húzni Maniatanufusz tollhüvelyét, úgy hogy senki azt észre nem vette.

Csakhamar kijöttek a nők a vízből, a szultána felölté drága öltönyét; de midőn arra tollhüvelyét fel akará huzni, hiában kereste; akkor haragra gyuladt s a többi leányokat rútol kezdé dorgálni, hogy rossz előérzete daczára is őt feredésre készítették s több nőnek rendeletet adott, hogy egy más tollhüvelyt hozzanak; ezek nem érkezvén elég hamar vissza, másokat küldött utánok s így mindaddig, míg ő egyedül maradt.

Ekkor Szaif, elhárintván a lombokat, megmutatá magát s mondá neki:

— Urnöje a sziveknek! mit keressz, nem tollhüvelyedet-é? az íme itt van!

A szultánné, midőn tollhüvelyét Szaif kezei közt meglátta, dühbe jött, szitkokat szórt ellene s kérdé, hogyan merészkedett a málikok leányainak kertjébe belépni s őket méltatlan jelenlétével megbecsteleníteni?

S midőn ezen szavait bevégezné, kinyitotta a rostélyzat egy kapuját s Szaif felé kezdett futni. Ez mindig kezeiben tartván a tollhüvelyt, villámsebességgel iramodott a kapu felé; már csekély távolságra volt attól, midőn egy faág- vagy kőben megbotolván, leesett. Szaif ekkor egy könnyű kéz által hitte érinteni vállát.

— Íme — mond, hirtelen felugorva — a nők hatalmába estem!

(Vége az első kötetnek.)

The first of these is the fact that the
 population of the country is rapidly
 increasing, and this is due to the
 fact that the country is fertile and
 the climate is healthy. The second
 is the fact that the country is well
 situated for trade, and this is due
 to the fact that it is situated on
 the coast of the Mediterranean Sea.
 The third is the fact that the
 country is well governed, and this
 is due to the fact that the
 government is well organized and
 the laws are well enforced.

OSAK

I. Kötet tartalma.

	Lap.
Előszó	III.
I. A rahalai arabok. Szaif atyja szultán Züliázán végnapjai. Szaif születése és neveltetése .	3.
II. Muktatif az óriás. Szádun Eszendese vára. Miként jár el Veh Shilfala megbizatásában. Győzelme s visszatérése málik Efrahn városába .	20.
III. A Nil történetének könyve. Veh Shilfala megtudja valódi nevét. Mi érte a Kitab Tarik Enil keresésében. A Bair Akamik vagy mély kút	38.
IV. A csudálatos gyűrű. Szaif útazása a nagy Aki-szával. Miként jut bé Muktatif várába. A Nil forrásai	55.
V. Szaif Züliázán és Kamaria. Szaif Rád követei málik Efrahnál. Szádun Eszendese és a málik hadserge közötti harc. Szaif visszatérte. Egy hadsereggel anyja ellen indul . . .	77.
VI. A Khamimeh kertje. Szaif Züliázán meggyógyulása. Kalandjai Ham eben Noeh kastélyában és a Khamimeh kertjében. Miként menekül Airud nemtő segítségével	98.
VII. Szaif (kard) Habesh fején. Kamaria új kelepczéje	118.
VIII. Sháma. Khéllán és Attulinok országa . . .	137.
IX. Abuttai málik. Oroszlánvadászat. A boszorkányok hegye. A hit győzelme	154.
X. Kelet. A csudálatos hal. Hakiméh Eflathun gyermekei. A leányok kertje	175.

OSZAK

